

Convenant Verpakkingen II

VROM

Integratieconvenant verpakkingen

Partijen,

1. van de zijde van de overheid:
De Minister van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer, Margaretha de Boer, handelend als bestuursorgaan en als vertegenwoordiger van de Staat der Nederlanden mede namens de Minister van Economische Zaken en de Minister van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij, hierna te noemen: 'de Minister'; en
2. van de zijde van het bedrijfsleven:
 - a. De vereniging VNO-NCW, gevestigd te Den Haag, te dezen vertegenwoordigd door haar voorzitter de heer drs. J.C. Blankert,
 - b. De stichting Verpakking en Milieu, gevestigd te Den Haag, te dezen vertegenwoordigd door haar voorzitter de heer drs. W.A.M. de Bruijn,
 - c. De Koninklijke Vereniging MKB-Nederland, gevestigd te Delft, te dezen vertegenwoordigd door haar voorzitter de heer Th.J.M. Evers, hierna te noemen: 'het Bedrijfsleven';

Overwegende,

- dat het Europees Parlement en de Raad van de Europese Unie op 20 december 1994 een Richtlijn betreffende verpakking en verpakkingsafval (94/62/EG) hebben vastgesteld teneinde de verschillende nationale maatregelen betreffende het beheer van verpakkingen en verpakkingsafval te harmoniseren;
- dat deze richtlijn in Nederland is geïmplementeerd in Nederlandse regelgeving door middel van de Regeling verpakking en verpakkingsafval (Staatscourant 1997, nr. 125, van 4 juli 1997), die op 1 augustus 1997 in werking is getreden;
- dat de Regeling verpakking en verpakkingsafval, hierna te noemen 'de Regeling', in de artikelen 3 tot en met 9 individuele verplichtingen bevat voor ondernemingen die behoren tot de verpakkingsketen;
- dat artikel 2 van de Regeling bepaalt dat de producent of importeur is vrijgesteld van deze individuele

verplichtingen, indien hij is aangesloten bij een convenant;

- dat partijen van oordeel zijn dat de uitvoering van de Regeling door een convenant effectiever en efficiënter is dan indien iedere onderneming in de verpakkingsketen zou moeten voldoen aan de individuele verplichtingen;
- dat in verband hiermee in dit convenant en de hierbij behorende deelconvenanten afspraken voor verpakkingen en verpakkingsafval worden gemaakt, teneinde het werken naar een hoog milieubeschermingsniveau, zoals dat is overeengekomen in het Convenant Verpakkingen van juni 1991, voort te zetten;
- dat dit convenant met de hierbij behorende deelconvenanten een convenant is zoals bedoeld in artikel 2 van de Regeling, waardoor ondernemingen die in elk geval één van de deelconvenanten zelf of door een vertegenwoordiger hebben ondertekend vrijstelling verkrijgen van de individuele verplichtingen uit de Regeling;
- dat in dit convenant afspraken worden gemaakt met betrekking tot doelstellingen op het gebied van preventie en materiaalhergebruik en met betrekking tot een aantal algemene onderwerpen;
- dat in de bij dit convenant behorende deelconvenanten afspraken worden gemaakt met betrekking tot de maatregelen op het gebied van preventie, product-hergebruik en materiaalhergebruik;
- dat bij het treffen van milieumaatregelen voor verpakkingen, rekening dient te worden gehouden met de overige doelstellingen van het milieubeleid van de overheid;
- dat het in dit convenant en de bijbehorende deelconvenanten overeengekomene in principe wordt gerealiseerd door middel van marktwerking;

verklaren het volgende te zijn overeengekomen:

Definities en reikwijdte

Artikel 1 definities

In dit convenant wordt verstaan onder:

- a. *verpakking*: alle producten, waaronder begrepen wegwerpartikelen, vervaardigd van materiaal van welke aard dan ook, die kunnen worden gebruikt voor het insluiten, beschermen, verladen, afleveren en aanbieden van stoffen, preparaten of andere producten, van grondstoffen tot afgewerkte producten, over het gehele traject van producent tot gebruiker of consument;
- b. *producent of importeur*:
 1. degene die in het kader van de uitoefening van zijn beroep of bedrijf, in Nederland als eerste stoffen, preparaten of andere producten in een verpakking aan een ander ter beschikking stelt;
 2. degene die in het kader van de uitoefening van zijn beroep of bedrijf, in Nederland als eerste stoffen, preparaten of andere producten in een verpakking invoert en zich in Nederland van deze verpakking ontdoet;
 3. degene die in het kader van de uitoefening van zijn beroep of bedrijf in Nederland, een ander opdracht geeft de verpakking van stoffen, preparaten of andere producten te voorzien van zijn naam en deze aan een ander in Nederland ter beschikking stelt;
 4. degene die in het kader van de uitoefening van zijn beroep of bedrijf, in Nederland als eerste aan een ander een verpakking ter beschikking stelt die is bestemd om bij het aan de gebruiker ter beschikking stellen van stoffen, preparaten of andere producten daaraan te worden toegevoegd;
- c. *verpakkingsketen*: degenen die in het kader van de uitoefening van hun beroep of bedrijf betrokken zijn bij of een aandeel hebben in het in Nederland aan een ander ter beschikking stellen van een verpakking of verpakte stoffen, preparaten of andere producten of de afname daarvan:
 - door levering van grondstoffen voor verpakkingen,
 - door productie of import van verpakkingen,
 - als producent of importeur
 - als afnemer van verpakte stoffen, preparaten of andere producten of
 - door verwerking van verpakkingen;
- d. *als materiaal hergebruiken*: het na

een be- of verwerking van een verpakking wederom gebruiken van de daaruit resulterende materialen voor het oorspronkelijke doel of voor andere doeleinden dan waarvoor zij oorspronkelijk waren bestemd;

e. *verpakkingsmateriaal*: materiaal dat als verpakking wordt gebruikt: papier of karton, glas, kunststof, metaal en hout;

f. *primaire grondstoffen*: grondstoffen die niet eerder in een stof, preparaat of ander product zijn verwerkt;

g. *secundaire grondstoffen*: grondstoffen die zijn ontstaan uit de herverwerking van stoffen, preparaten of andere producten;

h. *Commissie*: de Commissie Verpakkingen, bedoeld in artikel 12.

Artikel 2 reikwijdte

Dit convenant heeft betrekking op alle verpakkingen die in Nederland op de markt worden gebracht, met uitzondering van die verpakkingen die worden uitgevoerd uit Nederland.

Doelstelling

Artikel 3

De doelstelling is dat in het jaar 2001 de totale hoeveelheid te verbranden en te storten verpakkingsafval van papier of karton, glas, kunststof en metaal maximaal 940 kiloton dient te bedragen, vermeerderd met de hoeveelheid verpakkingsafval van metaal, die na verbranding als materiaal wordt hergebruikt.

Verplichtingen bedrijfsleven

Artikel 4

De in artikel 3 vermelde doelstelling zal worden bereikt door:

- a. een vermindering van de hoeveelheid nieuw op de markt te brengen verpakkingen in het jaar 2001 met tenminste 10% ten opzichte van de hoeveelheid verpakkingen in het jaar 1986, gecorrigeerd voor de ontwikkeling van het Bruto Binnenlands Product sinds 1986 en de toepassing van secundaire grondstoffen, voorzover dit resulteert in zwaardere verpakkingen dan bij de toepassing van primaire grondstoffen het geval is;
- b. in het jaar 2001 van de totale hoeveelheid nieuw op de markt te brengen verpakkingen, gemaakt van papier of karton, glas, kunststof en metaal, tenminste 65% als materiaal te hergebruiken en van hout tenminste

15%, voorzover het hiervoor benodigde verpakkingsafval in voldoende mate gescheiden wordt aangeboden volgens de in de deelconvenanten betreffende materiaalhergebruik overeengekomen voorwaarden.

Artikel 5

1. De producenten/importeurs die het bij dit convenant behorende deelconvenant producenten/importeurs hebben ondertekend, verplichten zich maatregelen als bedoeld in dat deelconvenant te treffen die tezamen tot het in artikel 4, onder a, bedoelde resultaat moeten leiden.

2. De ondertekenaars van de deelconvenanten betreffende materiaalhergebruik, behorende tot de verpakkingsketen, verplichten zich tot het treffen van maatregelen als bedoeld in deze deelconvenanten, die tezamen tot het in artikel 4, onder b, bedoelde resultaat moeten leiden.

Artikel 6

Indien bij de evaluatie ingevolge artikel 17 van dit convenant, blijkt dat met de in artikel 5 bedoelde maatregelen de in artikel 3 genoemde doelstelling naar verwachting niet bereikt wordt en de Commissie haar zienswijze hierover heeft gegeven, zal het Bedrijfsleven de in artikel 7 bedoelde uitvoeringsorganisatie opdracht geven in overleg te treden met de Minister om afspraken te maken over het doelgericht intensiveren van de maatregelen en tot het treffen van aanvullende maatregelen om de doelstelling te bereiken.

Artikel 7

1. Het Bedrijfsleven wijst binnen vier weken na ondertekening van dit convenant een uitvoeringsorganisatie aan die namens haar de uitvoering van dit convenant zal beheren, de uitvoering van de deelconvenanten zal begeleiden en coördineren en voor afstemming zorg zal dragen tussen dit convenant en de hierbij behorende deelconvenanten.

2. Ten behoeve van de uitvoering van dit convenant zal de uitvoeringsorganisatie voor de Minister als direct aanspreekpunt van de verpakkingsketen fungeren.

3. Het Bedrijfsleven kan de uit dit convenant voortvloeiende verplichtingen, met uitzondering van de verplichtingen ingevolge artikel 4, aan de uitvoeringsorganisatie delegeren.

Verplichtingen minister

Artikel 8

1. De Minister verplicht zich op basis van de huidige en toekomstige milieuregelgeving regelingen op te stellen om het Bedrijfsleven in staat te stellen aan zijn verplichtingen te voldoen, voorzover daarin niet via een andere regeling dan wel anderszins naar zijn oordeel op een meer effectieve en doelmatige wijze wordt voorzien.

2. De Minister verplicht zich om naar aanleiding van het verslag, bedoeld in artikel 13, zevende lid, desgewenst te overleggen met het Bedrijfsleven.

Hierbij zal ook de handhaving van de Regeling aan de orde komen.

3. De Minister zal tijdig overleg plegen met het Bedrijfsleven, zo mogelijk in het overleg, bedoeld in het tweede lid, over de verplichting genoemd in het eerste lid.

4. De Minister verplicht zich tijdig, zo mogelijk in het overleg, bedoeld in het tweede lid, overleg te voeren met het Bedrijfsleven over die ontwikkelingen die de verplichtingen uit dit convenant raken en de belangen van de verpakkingsketen kunnen schaden.

5. De Minister zal zich inspannen te voorkomen dat de onderwerpen of maatregelen die in belangrijke mate de uitvoering van dit convenant en de daarbij behorende deelconvenanten beïnvloeden, worden doorkruist.

6. De Minister zal, in aanvulling op maatregelen terzake van het Bedrijfsleven, stimuleren dat ondernemingen zich aansluiten bij de bij dit convenant behorende deelconvenanten.

7. De Minister verplicht zich om de desbetreffende bestuursorganen binnen de Europese Unie op de hoogte te stellen van dit convenant en de daarbij behorende deelconvenanten.

8. De Minister draagt zorg voor publicatie van dit convenant en de daarbij behorende deelconvenanten in de Staatscourant.

Monitoring

Artikel 9 monitoringsysteem

1. Ten behoeve van de vaststelling van de voortgang en de controle op de uitvoering van dit convenant en de daarbij behorende deelconvenanten verplichten partijen zich om een monitoringsysteem in te stellen.

2. Opzet en uitvoering van dit monitoringssysteem zijn door partijen vastgelegd in een monitoringprotocol dat als Bijlage I bij dit convenant is gevoegd.

Artikel 10 monitoringverslag

Partijen verplichten zich ervoor zorg te dragen dat jaarlijks op 1 augustus en voor de eerste maal op 1 augustus 1998, de resultaten van de monitoring van het voorgaande kalenderjaar worden neergelegd in één verslag en dat dit vervolgens wordt aangeboden aan de Commissie.

Verslagen

Artikel 11

1. De Minister en het Bedrijfsleven brengen ieder jaarlijks op 1 augustus, voor de eerste maal op 1 augustus 1998, over het voorafgaande kalenderjaar verslag uit aan de Commissie.

2. Het verslag van de Minister bevat in elk geval een overzicht van:

- de maatregelen die zijn en worden getroffen om de verplichtingen die zijn opgenomen in dit convenant en de daarbij bijbehorende deelconvenanten te realiseren;
- het beleid op nationaal en internationaal niveau met betrekking tot verpakkingen.

3. Het verslag van het Bedrijfsleven bevat in elk geval een overzicht van:

- de voortgang van de uitvoering van dit convenant en de daarbij behorende deelconvenanten en de betekenis van deze uitvoering voor de realisering van de doelstellingen, gebaseerd op de rapportages, genoemd in de deelconvenanten, die zijn opgesteld volgens het protocol dat als Bijlage II bij dit convenant is gevoegd;
- de ontwikkelingen van economische, sociale of maatschappelijke aard die van invloed zijn op de uitvoering van dit convenant en de daarbij behorende deelconvenanten.

4. De verslagen, bedoeld in het tweede en derde lid, zijn openbaar. De rapportages inzake de deelconvenanten worden aan de Commissie vertrouwelijk ter beschikking gesteld, tenzij anders is aangegeven.

De Commissie

Artikel 12 commissie en samenstelling

1. Er is een Commissie Verpakkingen.

2. De Commissie bestaat uit negen leden, waarvan er:

– vier worden aangewezen door de Minister;

– één wordt aangewezen door de Vereniging VNO-NCW;

– één wordt aangewezen door de Stichting Verpakking en Milieu;

– één wordt aangewezen door de Koninklijke Vereniging MKB-Nederland;

– één wordt aangewezen door het Bedrijfsleven.

3. Partijen wijzen gezamenlijk een onafhankelijke voorzitter aan.

4. De vergaderingen van de Commissie kunnen worden bijgewoond door een waarnemer van de Minister.

5. De Commissie stelt een huishoudelijk reglement op.

6. De Minister en het Bedrijfsleven dragen ieder de helft van de kosten van de Commissie.

7. Partijen zullen al datgene doen dat redelijkerwijs van hen verlangd kan worden om de Commissie in de gelegenheid te stellen haar werkzaamheden te kunnen vervullen. Hiertoe behoort in ieder geval het desgevraagd aan de Commissie ter beschikking stellen van de ingevolge de deelconvenanten te verstrekken gegevens, anders dan bedoeld in artikel 11, derde lid.

Artikel 13 taken

1. De Commissie is belast met:

- de toetsing van de naleving van dit convenant en de daarbij behorende deelconvenanten;
- de toetsing van de in artikel 11 genoemde verslagen.

2. De Commissie stelt bij de toetsing, bedoeld in het eerste lid, vast of de uitvoering overeenkomstig het bepaalde in dit convenant en de daarbij behorende deelconvenanten verloopt en of daarmee de doelstellingen worden bereikt.

3. De Commissie geeft binnen acht weken na daartoe een verzoek te hebben ontvangen haar zienswijze op de vraag of er sprake is van een situatie als bedoeld in artikel 18, eerste lid.

4. De Commissie beoordeelt binnen acht weken na daartoe een verzoek te hebben ontvangen of in een concreet geval het protocol, bedoeld in artikel 5 van het deelconvenant producenten/ importeurs, juist is toegepast.

5. Het in artikel 10 genoemde monitoringverslag heeft de goedkeuring van de Commissie

6. De Commissie treedt over het monitoringprotocol als bedoeld in artikel 9,

tweede lid, in overleg met partijen, indien naar haar inzicht dit protocol aanpassing behoeft.

7. De Commissie brengt jaarlijks op 1 november en voor de eerste maal op 1 november 1998 verslag aan partijen uit over haar bevindingen. Daarbij kan zij aanbevelingen doen aan partijen. Partijen zijn verplicht om binnen acht weken te reageren op deze aanbevelingen.

8. De Commissie kan al dan niet op verzoek van één of meer partijen advies uitbrengen aan partijen over de uitvoering van dit convenant of één van de deelconvenanten.

Overige onderwerpen

Artikel 14 zwerfafval

Partijen verplichten zich om alles te doen wat redelijkerwijs van hen kan worden gevergd om voor wat verpakkingen betreft bij te dragen aan het bereiken van de doelstelling van de Stichting Nederland Schoon om de hoeveelheid zwerfafval terug te dringen.

Artikel 15 voorlichting

1. Partijen verplichten zich om voorlichting te geven over dit convenant en de daarbij behorende deelconvenanten.

2. Voor zover nodig stemmen partijen hun voorlichting op elkaar af.

Artikel 16 geschillenbeslechting

1. Geschillen over de nakoming van de in dit convenant en de daarbij behorende deelconvenanten opgenomen verplichtingen, die noch in het overleg met de Commissie, noch in onderling overleg kunnen worden opgelost, worden voorgelegd aan een arbitragecommissie, overeenkomstig het Reglement van het Nederlandse Arbitrage Instituut.

2. De arbitragecommissie zal bestaan uit drie arbiters, van wie er één wordt aangewezen door de Minister, één door het Bedrijfsleven en één door partijen gezamenlijk. Een dergelijke aanwijzing vindt plaats binnen 30 dagen na het verstrijken van het moment, bedoeld in het vierde lid.

3. De arbitragecommissie gaat in ieder geval na of het geschil veroorzaakt wordt door omstandigheden die partijen al dan niet zijn toe te rekenen.

4. Er is sprake van een geschil indien één der partijen dit bij aangetekende brief aan de ander te kennen geeft.

Artikel 17 evaluatie

Partijen verplichten zich om de uitvoering van dit convenant en de daarbij behorende deelconvenanten voor 31 december 1999 te evalueren.

Artikel 18 wijziging en beëindiging

1. Indien bij de evaluatie, bedoeld in artikel 17, of anderszins blijkt dat de in dit convenant en de daarbij behorende deelconvenanten opgenomen doelstellingen en verplichtingen, redelijkerwijze niet gerealiseerd kunnen worden en de Commissie haar zienswijze hierover heeft gegeven, treden partijen met elkaar in overleg om te bezien in hoeverre de inhoud van de convenantsafspraken aanpassing behoeft.

2. Van een situatie als bedoeld in het eerste lid, is in ieder geval sprake:

a. indien een partij van dit convenant of de bijbehorende deelconvenanten de andere partij niet in staat heeft gesteld om aan zijn verplichtingen te voldoen of

b. indien zich onvoorziene, substantiële ontwikkelingen, zoals met betrekking tot de milieukwaliteit van verpakkingen, de hoeveelheid (in kiloton) op de markt te brengen verpakkingen, de economische situatie, internationale omstandigheden of technologische ontwikkelingen voordoen die gevolgen hebben voor de uitvoering van dit convenant of de daarbij behorende deelconvenanten of

c. indien de verplichtingen die uit dit convenant en de daarbij behorende deelconvenanten voortvloeien, leiden tot ernstige, ongewenste sociaal-economische gevolgen voor het Bedrijfsleven.

3. Een resultaat van het overleg, bedoeld in het eerste lid, kan zijn dat de artikelen die betrekking hebben op de doelstellingen en verplichtingen met wederzijds goedvinden gewijzigd of opgezegd worden. Voor het overige blijft dit convenant en de daarbij behorende deelconvenanten onverminderd voortbestaan.

4. Indien één der beide partijen één of meerdere bepalingen van dit convenant en de daarbij behorende deelconvenanten wil opzeggen, is het burgerlijk recht ingevolge artikel 22 van toepassing.

Artikel 19 samenhang integratieconvenant en deelconvenanten

1. Dit convenant en de daarbij behorende deelconvenanten die betrekking

hebben op de afzonderlijke materiaalsoorten en op de producenten/importeurs, zijn onderling met elkaar verbonden en vormen tezamen het convenant verpakkingen II.

2. Het convenant verpakkingen II, bedoeld in het eerste lid, is een convenant als bedoeld in artikel 2 van de Regeling.

Artikel 20 bijlagen en toelichting

De bij dit convenant gevoegde Bijlagen I en II en toelichting maken onlosmakelijk deel uit van dit convenant.

Artikel 21 looptijd

1. Dit convenant treedt in werking met ingang van de tiende dag na ondertekening en eindigt op 31 december 2002.

2. In afwijking van het gestelde in het eerste lid, vervallen de artikelen 3 tot en met 7, artikel 8 met uitzondering van het tweede lid en de artikelen 14 tot en met 18 op 31 december 2001.

Artikel 22 overeenkomst naar burgerlijk recht

Dit convenant en de daarbij behorende deelconvenanten hebben kracht van overeenkomst naar burgerlijk recht.

Aldus overeengekomen en getekend in viervoud te 's-Gravenhage op 15 december 1997.

Toelichting bij het integratieconvenant verpakkingen

1 Algemeen

Met de EU-richtlijn verpakking en verpakkingafval van 1994 worden de lidstaten verplicht om maatregelen te treffen teneinde bepaalde percentages terugwinning en materiaalhergebruik te bereiken. Verder bevat de richtlijn onder meer essentiële eisen voor verpakkingen en bepalingen ten aanzien van preventie en monitoring.

Implementatie van de richtlijn in nationale regelgeving heeft plaats gevonden in de vorm van een ministeriële regeling die is gepubliceerd in de Staatscourant 1997, nr. 125, van 4 juli 1997.

In deze regeling wordt de verpakkingketen de mogelijkheid geboden om een convenant te sluiten waarin de verschillende partijen (bedrijfsleven en overheid) afspraken maken over onder andere het behalen van de doelstellingen. Met het sluiten van een conve-

nant zijn de producenten en importeurs die hierbij zijn aangesloten, alsmede de andere schakels die deel uitmaken van de verpakkingketen, vrijgesteld van de individuele wettelijke verplichtingen als bedoeld in de artikelen 3 tot en met 9 van de regeling. Het bedrijfsleven heeft van de mogelijkheid om een convenant te sluiten gebruik gemaakt.

2 Samenhang integratieconvenant en deelconvenanten

In de regeling is de producent/importeur aangewezen als normadressaat. In de praktijk is hij bij uitstek de schakel in de keten die maatregelen inzake preventie en producthergebruik kan treffen. De grondstoffenproducenten en/of materiaalhergebruikers kunnen het hergebruik van materialen daadwerkelijk ter hand nemen. De doelstellingen en algemene verplichtingen gelden weer voor het gehele bedrijfsleven dat bij verpakkingen betrokken is.

Gekozen is voor een constructie waarbij deze verschillende rollen in drie soorten convenanten aan elkaar zijn gekoppeld, gezamenlijk te noemen Convenant verpakkingen II.

Het gaat concreet om de volgende onderdelen:

- onderhavig integratieconvenant verpakkingen, waarin onder meer afspraken zijn gemaakt over de doelstellingen, monitoring, verslaglegging en toetsing door de Commissie Verpakkingen;
- het deelconvenant producenten/importeurs, met onder meer maatregelen ten aanzien van preventie en producthergebruik voor de individuele producent/importeur;
- deelconvenanten voor de materiaalsoorten papier/karton, glas, kunststof, metalen en hout over onder meer de inzameling, scheiding, afname en hergebruik van deze materialen.

De ondertekenaars van de afzonderlijke deelconvenanten onderschrijven de inhoud van het integratieconvenant.

3 Korte toelichting bij enkele onderdelen

Overwegingen

In de overwegingen is vermeld dat het overeengekomene in principe wordt gerealiseerd door middel van marktwerking. Daarmee wordt bedoeld dat in het kader van het Convenant Verpakkingen II, uitgaande van de ver-

antwoordelijkheidsverdeling waarbij gemeenten de lasten dragen van de inzameling tot een bepaald punt, wordt aangesloten bij de huidige praktijk waarbij de terugname van verpakkingsmaterialen uit huishoudens ten behoeve van materiaalhergebruik kan worden gerealiseerd via marktwerking. Met het oog op de mogelijkheid van een tijdelijk ketendeficit zijn de woorden 'in principe' toegevoegd.

Artikel 3

Centrale gedachte achter de doelstelling van dit convenant is om de milieudruk van afgedankte verpakkingen te beperken. Daarom is als doelstelling opgenomen dat in het jaar 2001 de hoeveelheid te verbranden en te storten afval van papier of karton, glas, kunststof en metaal moet worden gereduceerd tot maximaal 940 kiloton, vermeerderd met de hoeveelheid verpakkingsafval van metaal dat na verbranding als materiaal wordt hergebruikt. Deze hoeveelheid van 940 kiloton is afgeleid van de afspraken uit het eerste convenant uit 1991. Daarin was al afgesproken, dat in het jaar 2000 60% van de hoeveelheid verpakkingen die in 1986 op de markt werd gebracht (2340 kiloton) zou moeten worden hergebruikt en dus hooguit 40 % (940 kiloton) zou mogen worden verbrand of gestort.

In 1995 bedroeg de hoeveelheid verbrand en gestort verpakkingsafval 1314 kiloton (535 kiloton kunststof, 526 kiloton papier/karton, 133 kiloton metaal en 120 kiloton glas)¹.

Zoals gezegd, is de doelstelling van 940 kiloton gerelateerd aan de totale hoeveelheid op de Nederlandse markt gebrachte verpakkingen. De realisatie van deze doelstelling is derhalve afhankelijk van het aantal ondernemingen dat bij het convenant is aangesloten. Het is daarom van eminent belang dat in beginsel iedere onderneming die onderdeel uitmaakt van de verpakkingsketen in het kader van het convenant zijn bijdrage hieraan levert.

Bij het vaststellen van de hoeveelheid te verbranden verpakkingsafval wordt uitgegaan van het verbranden van verpakkingsafval in een AVI. Mocht gedurende de looptijd van het convenant blijken dat er nieuwe verbrandingstechnieken worden gehanteerd met een beduidend hoger energierendement, dan zullen partijen overleggen hoe hiermee in het kader van de realisatie van de doelstelling reke-

ning kan worden gehouden. Naast verbranding zal in een enkel geval nog tijdelijk sprake moeten zijn van een ontheffing van het stortverbod van verpakkingsafval omdat thans nog sprake is van een overaanbod van verbrandbaar afval.

De doelstelling heeft geen betrekking op hout, omdat deze materiaalsoort niet in het convenant uit 1991 was betrokken.

Artikel 4

De in artikel 3 genoemde doelstelling van 940 kiloton zal moeten worden bereikt door ten minste 10% preventie, gecorrigeerd voor de ontwikkeling van het Bruto Binnenlands Product en door tenminste 65 % hergebruik. Het is derhalve niet mogelijk om minder hergebruik te compenseren met meer preventie of andersom.

Voor wat de maatregelen betreft gericht op preventie, ligt het voor de hand dat eerst onderzocht wordt of verbeteringen mogelijk zijn binnen de bestaande product-verpakkingscombinaties.

Artikel 8

De Minister zal in het kader van artikel 8, eerste lid, voorzover nodig via faciliterende regelgeving, dusdanige randvoorwaarden creëren dat de verpakkingsketen in staat wordt gesteld om aan haar verplichtingen te voldoen. Wanneer de Minister regelgeving overweegt zal hij dit in het kader van het overleg over het jaarverslag van de Commissie Verpakkingen aan de orde stellen.

Artikel 9

Artikel 9 bevat een verplichting voor partijen om een monitoringssysteem in te stellen en de opzet en uitvoering hiervan vast te leggen in een protocol, dat als Bijlage I bij het convenant wordt gevoegd.

Doel van het monitoringssysteem is het vaststellen van de voortgang van en de controle op de uitvoering van het Convenant Verpakkingen II. Dit brengt met zich dat het monitoringssysteem gegevens verschafft, die betrekking hebben op de bij het convenant aangesloten ondernemingen. Mocht de Minister in het kader van de uit de EU-richtlijn voortvloeiende verplichtingen op het gebied van monitoring nog ander gegevens behoeven, dan zal hij hiervoor zelf zorg dragen.

Artikel 21

Dit convenant en de daarbij behorende deelconvenanten eindigen op 31 december 2002; omdat het convenant en de daarbij behorende deelconvenanten, met uitzondering van de artikelen over monitoring en verslaglegging en toetsing daarvan door de Commissie, inhoudelijk eindigen op 31 december 2001, is in het tweede lid aangegeven om welke artikelen het daarbij gaat.

Verhouding tot andere wettelijke regelingen

In artikel 14 van de Regeling verpakking en verpakkingsafval is bepaald, dat deze regeling niet van toepassing is, voor zover uit een andere wettelijke regeling die strekt ter uitvoering van een voor Nederland verbindend verdrag of een voor Nederland verbindend besluit van een volkenrechtelijke organisatie, blijkt dat niet aan de verplichtingen van deze regeling kan worden voldaan. Uiteraard geldt dit ook voor de verplichtingen, die voortvloeien uit het Convenant Verpakkingen II.

Naast bovenbedoelde wettelijke regelingen, kunnen er ook andere wettelijke regelingen zijn, die voorschriften bevatten, die op gespannen voet staan met het voldoen aan de verplichtingen uit het Convenant Verpakkingen II. Wanneer van een dergelijke situatie sprake is, treden partijen met elkaar in overleg.

Notificatie

Het ontwerp-Convenant Verpakkingen II, gedateerd juli 1997, is in het kader van de richtlijn 83/189/EEG betreffende een notificatieprocedure op het gebied van normen en technische voorschriften genotificeerd. Deze notificatie heeft geleid tot opmerkingen zoals bedoeld in artikel 8, tweede lid, van de notificatierichtlijn van het Verenigd Koninkrijk en de Europese Commissie. Het betreft hier geen uitvoerig gemotiveerde mening zoals bedoeld in artikel 8, eerste lid, van de notificatierichtlijn, met opschortende werking. De opmerkingen hadden onder meer betrekking op de hogere doelstellingen van het convenant, de definitie van verpakkingen en de verhouding tussen de Regeling en het convenant. Bij de verdere uitwerking van het convenant is zoveel mogelijk rekening gehouden met deze opmerkingen. De Minister

zal door middel van een brief aan de Europese Commissie laten weten op welke wijze rekening is gehouden met de opmerkingen van de Europese Commissie en het Verenigd Koninkrijk.

Bijlage I Monitoringprotocol

1 Inleiding

1.1 Doel

Het doel van het monitoringprotocol is om aan te geven hoe de monitoring zal gaan verlopen ten behoeve van de vaststelling van de voortgang en de controle op de uitvoering van het integratieconvenant verpakkingen en de daarbij behorende deelconvenanten, zoals beschreven in de artikelen 9 en 10 van het integratieconvenant.

In dit protocol wordt vastgelegd welke gegevens, door welke partijen, op welke wijze en op welke tijdstippen worden verzameld en welke verslagen worden gegenereerd.

In de bij dit protocol behorende Technische Bijlage staat een gedetailleerde beschrijving van de uitvoering van de monitoring. Deze Technische Bijlage is onlosmakelijk verbonden met het monitoringprotocol.

Relatie met het Convenant Verpakkingen II

Het monitoringprotocol is onlosmakelijk verbonden met het integratieconvenant verpakkingen en de daarbij behorende deelconvenanten en is opgesteld door de bij dit convenant en de daarbij behorende deelconvenanten betrokken partijen.

Doel van de monitoring

Het doel van de monitoring is het verstrekken van kwantitatieve informatie die benodigd is voor de vaststelling van de voortgang en de controle op de uitvoering van het integratieconvenant verpakkingen en de daarbij behorende deelconvenanten.

1.2 Verplichtingen van de verpakkingketen

De verpakkingketen draagt zorg voor de jaarlijkse vergaring van in ieder geval de gegevens over de hoeveelheid verpakkingen per materiaalsoort die:

1. nieuw op de Nederlandse markt worden gebracht;
2. als materiaal worden hergebruikt.

Hierbij wordt benadrukt, dat onder

verpakkingen, die nieuw op de Nederlandse markt worden gebracht ook worden verstaan verpakkingen, die bij stoffen, preparaten of producten horen, die in Nederland worden ingevoerd door een onderneming, waarbij deze onderneming zich in Nederland van deze verpakking ontdoet.

1.3 Verplichtingen van de Minister

De Minister draagt zorg voor in ieder geval de gegevens over de hoeveelheid verpakkingen per materiaalsoort die anders dan via materiaalhergebruik worden verwijderd.

1.4 Informatiebehoefte

Toetsing van de afspraken die gemaakt zijn in het integratieconvenant en de daarbij behorende deelconvenanten vereist inzicht in de volgende gegevens:

A. de hoeveelheid verpakkingen, gespecificeerd naar de categorieën papier/karton, glas, metalen, kunststof en hout, die jaarlijks nieuw op de Nederlandse markt wordt gebracht (o.a. integratieconvenant, artikel 4, lid a);

B. de hoeveelheid in een jaar verbrande² of gestorte verpakkingen (integratieconvenant, artikel 3);

C. de hoeveelheid verpakkingen, gespecificeerd naar de categorieën papier/karton, glas, metalen, kunststof en hout, die, nadat ze als verpakking op de Nederlandse markt zijn gebracht, zijn herverwerkt (o.a. integratieconvenant artikel 4, lid b);

D. de mate waarin verpakkingen zwaarder zijn geworden door de toepassing van secundaire grondstoffen (integratieconvenant, artikel 4, lid a). Daarnaast zal voor specifieke materiaalsoorten informatie gegenereerd moeten worden ten aanzien van:

E. de hoeveelheid metalen verpakkingen, die na verbranding wordt hergebruikt (integratieconvenant, artikel 3);

F. de hoeveelheid kunststof verpakkingen, onderscheiden naar KWDI en anderszins, die na inzamelen en sorteren conform de kwaliteitseisen aangeboden wordt aan mechanische herverwerkers;

G. de hoeveelheid verpakkingen van papier/karton en van glas die vrijkomt bij particuliere huishoudens (papiervezelconvenant, artikel 4, lid 1 en deelconvenant materiaalhergebruik glazen verpakkingen, artikel 4, lid 1);

H. de hoeveelheid verpakkingen van papier/karton en van glas afkomstig van particuliere huishoudens die gescheiden is ingezameld (papiervezelconvenant, artikel 4, lid 1 en deelconvenant materiaalhergebruik glazen verpakkingen, artikel 4, lid 1).

Over het aandeel meermalige en eenmalige verpakkingen in de productgroepen bier, frisdranken en waters, met een onderscheid tussen de jaarlijkse autonome toename van de hoeveelheid verpakkingen en de jaarlijkse groei als gevolg van de introductie van nieuwe eenmalige productverpakkingcombinaties, wordt gerapporteerd op de onder punt 16 van het protocol producthergebruik aangegeven wijze. Dit maakt derhalve geen deel uit van het monitoringprotocol.

1.5 Drempel

Uitgangspunt in het monitoringprotocol is dat binnen het monitoringstelsel een dekking van tenminste 90% wordt bereikt van alle nieuw op de Nederlandse markt gebrachte verpakkingen. Ondernemingen die zijn aangesloten bij het convenant en die 4 werknemers of minder in dienst hebben of minder dan 50.000 kg verpakkingen van papier/karton, glas, metaal en kunststof per jaar op de markt brengen, zijn vrijgesteld van monitoringverplichting (deelconvenant producenten en importeurs, artikel 9). Met deze drempel wordt naar verwachting een dekking van 90% bereikt.

2 Wijze waarop monitoring zal plaatsvinden

Om de vereiste informatie te kunnen verstrekken is de monitoring opgedeeld in de volgende onderdelen:

- I. monitoring van de hoeveelheid verpakkingen die in enig jaar nieuw op de Nederlandse markt wordt gebracht;
- II. monitoring van de hoeveelheid verpakkingen die in enig jaar, nadat ze als verpakking op de Nederlandse markt zijn gebracht, wordt herverwerkt;
- III. monitoring van het huishoudelijk verpakkingafval van papier en karton en glas;
- IV. monitoring van de hoeveelheid verpakkingen die in een jaar gestort wordt of wordt verbrand met energieretourwinning in een AVI.

ad I

Informatie over de hoeveelheid verpakkingen die in enig jaar nieuw op de Nederlandse markt wordt gebracht, wordt geleverd door de producenten en importeurs.

Jaarlijks wordt aan ondernemingen (producenten en importeurs volgens de definitie uit het integratieconvenant) gevraagd om voor 1 april op te geven welke hoeveelheid verpakkingen door hen het afgelopen kalenderjaar nieuw op de Nederlandse markt is gebracht per materiaalsoort.

Ondernemingen die zich hebben aangesloten bij het deelconvenant producenten en importeurs zijn verplicht om aan deze meting mee te werken (deelconvenant producenten en importeurs, artikel 7, lid 2).

Ondernemingen worden in staat gesteld hun gegevens desgewenst in samenwerking met andere ondernemingen aan te leveren. Deze clusters³ leveren dan voor 1 april geaggregeerde gegevens aan een door het Bedrijfsleven aan te wijzen bureau. De verantwoordelijkheid voor de opgave van de gegevens blijft bij de individuele ondernemingen liggen.

Ondernemingen worden verplicht per viercijferige SBI-code de hoeveelheid toegevoegde verpakkingen voor een aantal materiaalsoorten op te geven, te weten:

- a. papier en karton;
- b. glas;
- c. metalen;
- d. kunststof.

Van de verplichting tot levering van gegevens per viercijferige SBI-code kan alleen worden afgeweken in uitzonderlijke situaties, na goedkeuring van de uitvoeringsorganisatie. Samengestelde materialen worden in beginsel opgenomen onder het materiaal dat het grootste gewicht van de verpakking uitmaakt.

Meermalige verpakkingen worden voor het bepalen van de hoeveelheid nieuw op de markt gebrachte verpakkingen meegenomen op het moment dat zij voor de eerste maal worden toegepast. Bij het bepalen van de hoeveelheid verpakkingen die wordt herverwerkt dan wel verbrand of gestort, worden meermalige verpakkingen tezamen met eenmalige verpakkingen meegenomen.

Voor houten verpakkingen zullen de gegevens separaat worden aangeleverd door de Stichting Kringloop Hout. De gegevens over het afgelopen kalenderjaar worden jaarlijks vóór 1 april

verstrekkt aan het door het Bedrijfsleven aan te wijzen bureau.

ad II

Informatie over de hoeveelheid verpakkingen die in enig jaar wordt herverwerkt, wordt geleverd door de in de materiaalconvenanten daartoe aangewezen instanties

De informatie over de hoeveelheid verpakkingen, die in het afgelopen kalenderjaar is herverwerkt, wordt ieder jaar vóór 1 april aan het door het Bedrijfsleven aan te wijzen bureau verstrekt door:

- a. voor papier en kartonnen verpakkingen: de Stichting Papierrecycling Nederland;
- b. voor verpakkingsglas: de Stichting Kringloop Glas;
- c. voor metalen verpakkingen: Stichting Kringloop Blik en de Vereniging Metaal Recycling Federatie;
- d. voor kunststof verpakkingen: de Vereniging Milieubeheer Kunststofverpakkingen;
- e. voor houten verpakkingen: de Stichting Kringloop Hout.

Door de genoemde instanties wordt aangegeven welke hoeveelheid verpakkingen is herverwerkt.

De producenten/importeurs, in de functie van ontdoener, die afgedankte verpakkingen naar niet bij het convenant aangesloten inzamelaars/herverwerkers afvoeren, zullen over deze hoeveelheden verslag doen aan het door het Bedrijfsleven aangewezen bureau.

ad III

Voor informatie over de hoeveelheid verpakkingenafval van papier en karton en glas afkomstig uit huishoudens draagt de Minister zorg.

Jaarlijks vóór 1 juli draagt een door de Minister aan te wijzen bureau zorg voor gegevens met betrekking tot:

1. de hoeveelheid verpakkingen van papier en karton en van glas, die het voorgaande kalenderjaar is vrijgekomen bij particuliere huishoudens;
2. de hoeveelheid verpakkingen van papier en karton en van glas afkomstig van particuliere huishoudens, die het voorgaande kalenderjaar gescheiden is ingezameld.
3. De hoeveelheid verpakkingen van metaal en kunststof die in het voorafgaande jaar door exploitanten van voorscheidingsinstallaties en AVI's geleverd zijn aan exploitanten van

installaties voor materiaalherverwerking.

ad IV

Voor informatie over de hoeveelheid verpakkingen die wordt gestort of wordt verbrand met energierterugwinning in een AVI draagt de Minister zorg.

Door het door de Minister aan te wijzen bureau wordt op een nog nader te bepalen wijze aangegeven welke hoeveelheid verpakkingen wordt verbrand met energierterugwinning in een AVI en welke hoeveelheid wordt gestort. Deze gegevens zijn beschikbaar vóór 1 juli na het betreffende verslagjaar.

3 Wijze van verslaggeving

Van de verzamelde informatie zal jaarlijks vóór 1 augustus verslag gedaan worden aan de Commissie Verpakkingen, zoals bedoeld in artikel 12 van het integratieconvenant. Dit verslag bestaat uit:

1. de informatie als beschreven in het onderdeel informatiebehoefte in dit monitoringprotocol;
 2. een berekening van de percentages als benoemd in de diverse (deel) convenanten;
 3. een verantwoording over de kwaliteit van de verkregen resultaten.
- Bij dit jaarlijkse verslag zal een overzicht worden gegeven van de waarden van de in het integratieconvenant genoemde correctiefactoren:
- a. de ontwikkeling van het Bruto Binnenlands Produkt (BBP) tegen marktprijzen in volume-eenheden;
 - b. de ontwikkeling van het gewijzigd verpakkingsgewicht als gevolg van de toepassing van secundaire grondstoffen.

Mate van detail

Het verslag aan de Commissie Verpakkingen van de hoeveelheid verpakkingen die jaarlijks nieuw op de markt wordt gebracht zal informatie bevatten over de hoeveelheid verpakkingen, gespecificeerd naar de categorieën papier/karton, glas metalen, kunststof en hout die in Nederland nieuw op de markt zijn gebracht door bij het convenant aangesloten ondernemingen per materiaalsoort in kilotonnen.

Het verslag aan de Commissie Verpakkingen ten aanzien van de hoeveelheid herverwerkte verpakkingen

zal informatie bevatten over de hoeveelheid herverwerkte verpakkingen in kilotonnen gespecificeerd naar de categorieën papier/karton, glas, metalen, kunststof en hout.

Te volgen planning en afstemming

Het Bedrijfsleven en de Minister verplichten zich ervoor zorg te dragen dat, voor de eerste maal op 1 augustus 1998, de resultaten van de monitoring van het voorgaande jaar in één verslag worden neergelegd en dat dit verslag aan de Commissie Verpakkingen wordt aangeboden.

Omdat het een gezamenlijk verslag wordt van het door het Bedrijfsleven aan te wijzen bureau en het door de Minister aan te wijzen bureau, zal het verslag door beide bureaus moeten worden onderschreven.

In het eerste volledige monitoringsverslag (over 1998) zullen de monitoringsgegevens volgens de in dit protocol afgesproken verslagmethode worden aangegeven. Door de aan te wijzen bureaus zullen in dit verslag de over 1998 gepresenteerde gegevens worden vergeleken met de gegevens die verkregen zijn met de systematiek die werd toegepast onder het Convenant Verpakkingen I uit 1991. Jaarlijks tussen 1 augustus en 1 oktober, voor de eerste maal in 1999, zal het monitoringsysteem door partijen in overleg met de Commissie Verpakkingen worden geëvalueerd, waarna aanpassing van het protocol kan volgen.

4 Wijze van controle

De volgende vormen van controles kunnen voorkomen:

1. controle of bedrijven en herverwerkingsorganisaties wel hebben meegedaan aan het monitoringsysteem;
2. controle of bedrijven en herverwerkingsorganisaties gegevens hebben aangeleverd volgens de afgesproken procedure.

Vorm waaruit controle en bijsturing kan bestaan

Controle of bedrijven en herverwerkingsorganisaties hebben meegedaan en hun gegevens hebben aangeleverd volgens de afgesproken procedure en kwaliteitseisen, zoals beschreven in dit monitoringprotocol, gebeurt door het eerder genoemde door het Bedrijfsleven aan te wijzen bureau. Op basis van de controle kan de uitvoeringsorganisatie bedrijven en herverwerkingsorganisaties aanspreken op hun verplichtingen betreffende de monitoring. Er worden vanuit de meting van de hoeveelheid verpakkingen die nieuw op de Nederlandse markt wordt gebracht geen individuele gegevens, anders dan de bedrijfsnamen, aan de uitvoeringsorganisatie verstrekt.

Beoordeling of partijen gegevens hebben aangeleverd volgens de afgesproken procedure geschiedt door de Commissie op basis van het monitoringsverslag. Zo nodig zal de Commissie hierover in overleg treden met partijen.

Technische bijlage bij het monitoringprotocol

Inleiding

In deze inleiding wordt het doel, de relatie met het monitoringprotocol en de opbouw van de technische bijlage besproken. Eveneens wordt het monitoringsysteem kort beschreven.

Doel technische bijlage

De technische bijlage geeft een gedetailleerde beschrijving van de uitvoering van de monitoring in het kader van de vaststelling van de voortgang en de controle op de uitvoering van het integratieconvenant verpakkingen en de daarbij behorende deelconvenanten, zoals aangegeven in het monitoringprotocol.

Relatie met het monitoringprotocol

De technische bijlage is onlosmakelijk

verbonden met het monitoringprotocol.

Opbouw technische bijlage

De technische bijlage is als volgt opgebouwd:

- a) monitoring hoeveelheid verpakkingen die nieuw op de Nederlandse markt wordt gebracht (hoofdstuk 1);
- b) monitoring hoeveelheid verpakkingen in huishoudelijk afval (hoofdstuk 2);
- c) monitoring materiaalhergebruik (hoofdstuk 3);
- d) verzameling, integratie, controle en verslag van de cijfers (hoofdstuk 4);
- e) vrijstelling (hoofdstuk 5);
- f) definities (hoofdstuk 6);

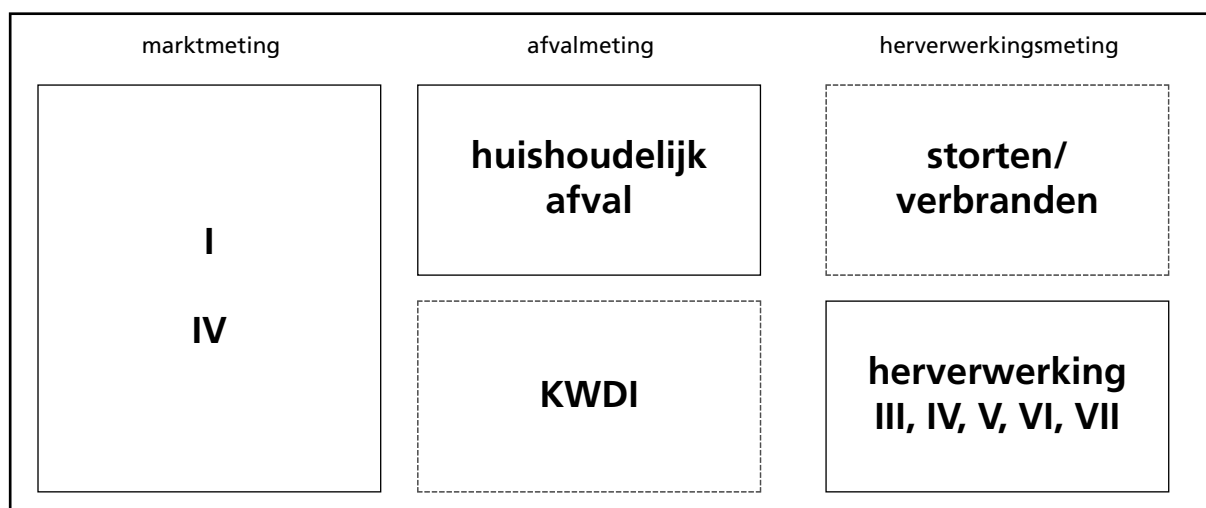
In deze technische bijlage wordt in detail uitgewerkt welke gegevens door welke partijen op welke wijze en op welke tijdstippen worden verzameld en welke verslagen worden gegeneereerd.

Het monitoringsysteem

Het monitoringsysteem bestaat uit de volgende subsystemen (zie figuur 1):

- a) monitoring van de hoeveelheid verpakkingen die nieuw op de Nederlandse markt wordt gebracht (marktmeting), uit te voeren door het Bedrijfsleven;
- b) monitoring van het huishoudelijk afval (afvalmeting), uit te voeren door de Minister;
- c) monitoring van de herverwerking per materiaalsoort (herverwerkingsmeting), uit te voeren door het Bedrijfsleven.

Voor de monitoring van de onder a) tot en met c) genoemde onderdelen is het van belang om te weten welke dekkingspercentages hierbij aan de orde zijn. Bij de monitoring zullen deze dekkingspercentages alsmede de hierbij behorende nauwkeurigheid worden aangegeven. De wijze waarop dit geschiedt zal in overleg tussen partijen worden vastgesteld.



Figuur 1 – De onderdelen van het monitoringsysteem

De in figuur 1 aangegeven gestippelde onderdelen worden bepaald op basis van de resultaten van de overige onderdelen. De getallen in de figuur refereren aan de gegevens uit tabel 1 en geven de plek aan in welke subsystemen deze gegevens worden vastgelegd. Ten aanzien van de herverwerking kan nog worden opgemerkt dat het hierbij zowel kan gaan om herverwerking in Nederland als in het buitenland.

Tabel 1 laat zien welke gegevens door de monitoring moeten worden verzameld en in welk hoofdstuk deze gegevens aan de orde komen.

Doel van de monitoring is het vergaren van de volgende gegevens:	De monitoring van deze gegevens wordt beschreven in:
I. de hoeveelheid verpakkingen die jaarlijks nieuw op de Nederlandse markt wordt gebracht per materiaalsoort (onder andere integratieconvenant, artikel 4, lid a)	hoofdstuk 1, monitoring hoeveelheid verpakkingen die nieuw op de Nederlandse markt wordt gebracht
II. de hoeveelheid in een jaar verbrande (in een AVI) of gestorte verpakkingen (integratieconvenant artikel 3)	hoofdstuk 3, monitoring materiaal hergebruik
III. de hoeveelheid verpakkingen die, nadat ze op de Nederlandse markt is gebracht, is herverwerkt per materiaalsoort (onder andere integratieconvenant artikel 4, lid b)	hoofdstuk 3, monitoring materiaal hergebruik
IV. de mate waarin verpakkingen zwaarder zijn geworden door de toepassing van secundaire grondstoffen (integratieconvenant, artikel 4, lid a)	hoofdstuk 1, monitoring hoeveelheid verpakkingen die nieuw op de Nederlandse markt wordt gebracht
V. de hoeveelheid metalen verpakkingen die na verbranding wordt hergebruikt (integratieconvenant, artikel 3)	hoofdstuk 3, monitoring hoeveelheid herverwerkte metalen verpakkingen
VI. de hoeveelheid kunststof verpakkingen onderscheiden naar KWDI en anderszins, die na inzamelen en sorteren conform de kwaliteitseisen aangeboden wordt aan mechanische herverwerkers (deelconvenant materiaalhergebruik kunststofverpakkingen, artikel 5, lid 3 en artikel 6, lid 2)	hoofdstuk 3, monitoring hoeveelheid herverwerkte kunststof verpakkingen
VII. de hoeveelheid verpakkingen van papier en karton en van glas die vrijkomt bij particuliere huishoudens (deelconvenant materiaalhergebruik glazen verpakkingen, artikel 4, lid 1 en het papiervezelconvenant, artikel 4, lid 1)	hoofdstuk 3, monitoring hoeveelheid herverwerkte verpakkingen van papier en karton en van glas
VIII. de hoeveelheid verpakkingen van papier en karton en van glas afkomstig van particuliere huishoudens, die gescheiden is ingezameld (deelconvenant materiaalhergebruik glazen verpakkingen, artikel 4, lid 1 en het papiervezelconvenant, artikel 4, lid 1)	hoofdstuk 3, monitoring hoeveelheid herverwerkte verpakkingen van papier en karton en van glas

Tabel 1 – Doel van de monitoring is het vergaren van de in deze tabel genoemde gegevens

Hoofdstuk 1 Monitoring van de hoeveelheid verpakkingen die nieuw op de Nederlandse markt wordt gebracht

De hoeveelheid verpakkingen die nieuw op de Nederlandse markt wordt gebracht, wordt conform de afspraken in het integratieconvenant gemeten (onder andere integratieconvenant, artikel 4, lid a). Dit betekent dat verschillende schakels in de verpakkingketen verplichtingen hebben ten aanzien van de monitoring van deze gegevens. Dit hoofdstuk beschrijft:

- a) de verplichting van de verpakkingketen voor de monitoring;
- b) de wijze waarop de dekkingsgraad van de meting wordt vastgesteld.

Verplichting van de verpakkingketen voor de monitoring

Verschiedende schakels in de verpakkingketen hebben verplichtingen ten aanzien van de monitoring van de hoeveelheid verpakkingen die nieuw op de Nederlandse markt wordt gebracht.

Voor de monitoring zijn drie aspecten van belang:

- a) de gegevens die zullen worden aangeleverd;
- b) de schakels in de verpakkingketen die de benodigde gegevens aanleveren;
- c) de wijze waarop gegevens worden aangeleverd.

De gegevens die zullen worden aangeleverd

De gegevens over de hoeveelheid verpakkingen die nieuw op de Nederlandse markt wordt gebracht, worden door middel van jaarlijkse opgaven verzameld. Van de betrokken ondernemingen wordt gevraagd om per SBI-code⁴ op te geven:

- a) de hoeveelheid verpakkingen die door hen jaarlijks nieuw op de Nederlandse markt is gebracht voor de volgende materiaalsoorten, in kilogrammen:
 1. glas;
 2. metalen;
 3. papier en karton;
 4. kunststof;
- b) de aard van de binnen de onderneming verrichte werkzaamheden (viercijferige SBI-code);

c) de bruto-omzet die is behaald met de producten waarvan de verpakking door middel van deze opgave wordt opgegeven (dit om de dekking te kunnen inschatten per SBI-code en ook om landelijk geldende correcties (BBP, inzet secundair materiaal) te kunnen uitvoeren).

De gegevens worden verstrekt aan het door het Bedrijfsleven aan te wijzen bureau, dat deze gegevens vertrouwelijk zal behandelen.

Onlosmakelijk samengestelde materialen

Onlosmakelijk samengestelde materialen (soms ook composieten genoemd) kunnen worden opgenomen op basis van hun 'zwaarste deelmateriaal'. Dat wil zeggen dat bijvoorbeeld een papier-kunststofcombinatie als bij drankenkartons volledig opgenomen kan worden onder de materiaalsoort papier/karton (indien de gewichtshoeveelheid karton tenminste groter is dan de gewichtshoeveelheid kunststof).

Eenmalige verpakkingen in de productgroepen bier, frisdranken en waters

Over het aandeel meermalige en eenmalige verpakkingen in de productgroepen bier, frisdranken en waters wordt gerapporteerd met een onderscheid tussen de jaarlijkse autonome toename van de hoeveelheid eenmalige verpakkingen en de jaarlijkse groei als gevolg van de introductie van nieuwe eenmalige productverpakkingcombinaties (deelconvenant producenten/importeurs, protocol producthergebruik).

Meermalige verpakkingen

Meermalige verpakkingen worden voor het bepalen van de hoeveelheid nieuw op de markt gebrachte verpakkingen meegeteld op het moment dat zij voor de eerste maal worden toegepast.

Ontwikkeling van het BBP

Voor de correctie van de economische groei wordt de ontwikkeling van de hoeveelheid verpakkingen gerelateerd aan de ontwikkeling van het Bruto Binnenlands Product (BBP) tegen marktprijzen in volume-eenheden.

Secundaire grondstoffen

Voor de bepaling van de correctie voor de inzet van secundair materiaal bij verpakkingen van papier en karton geldt als aanname, dat de toename van het gemiddeld gramgewicht per m² volledig wordt veroorzaakt door de toename van de inzet van secundaire vezels.

Om een juiste inschatting te kunnen maken zal door Stichting Papier Recycling Nederland een jaarlijkse rapportage worden vervaardigd. In deze rapportage zijn de volgende items opgenomen:

- a) gemiddeld gramgewicht per m² per jaar vanaf 1986;
- b) gemiddelde inzet secundaire vezels per jaar vanaf 1986.

Deze gegevens worden verstrekt met een onderscheid naar de verpakkingsoorten golfkarton, massief karton en vouwkarton, waarbij ook hun verhouding is aangegeven, per jaar, tot de totale hoeveelheid die verbruikt is op de Nederlandse markt.

De rapportage wordt jaarlijks voor 1 april, voor het eerst op 1 april 1999, verstrekt aan het door het Bedrijfsleven aan te wijzen bureau, dat op basis van deze rapportage gecombineerd met de inschatting van de totale hoeveelheid verpakkingen van papier en karton die het voorgaande jaar op de Nederlandse markt is gebracht, de correctie zal berekenen in kT.

De mate waarin verpakkingen van glas en kunststof zwaarder zijn geworden door de toepassing van secundaire grondstoffen (o.a. integratieconvenant artikel 4, lid b) wordt voorlopig op nul gesteld, omdat het thans praktisch niet haalbaar is om dit te meten. Indien in de toekomst binnen het Convenant hiertoe aanleiding is, zal wel een meetmethode worden afgesproken na overleg met betrokken partijen.

De schakels in de verpakkingketen die de benodigde gegevens aanleveren

De volgende schakels in de verpakkingketen, voor zover deze zijn aangesloten bij het convenant, leveren de

benodigde gegevens over de hoeveelheid verpakkingen die op de markt wordt gebracht:

a) gegevens over de hoeveelheid verpakkingen die op de Nederlandse markt wordt gebracht, worden geleverd door de producenten/importeurs; b) gegevens over de hoeveelheid houten verpakkingen die op de Nederlandse markt wordt gebracht, worden geleverd door de Stichting Kringloop Houten Verpakkingen; c) voor de private-labelhouders kan de opgave op verzoek door de private-labelproducenten worden gedaan; d) voor gebruikers van last-minuteverpakkingen kan de opgave op verzoek door de producenten worden gedaan voor de last-minuteverpakkingen die zij produceren voor de Nederlandse markt.

Gegevens over de hoeveelheid houten verpakkingen die op de Nederlandse markt wordt gebracht, worden geleverd door de Stichting Kringloop Houten Verpakkingen

De Stichting Kringloop Houten Verpakkingen rapporteert op een nader overeen te komen wijze voor 1 april, voor het eerst op 1 april 1999, de cijfers betreffende de hoeveelheid nieuw op de Nederlandse markt gebrachte houten verpakkingen aan het door het Bedrijfsleven aan te wijzen bureau.

Voor de private-labelhouders kan de opgave op verzoek door de private-labelproducenten worden gedaan
Ook voor private labels geldt dat de gene die het product op de markt brengt (private-labelhouder), feitelijk verantwoordelijk is voor het opgeven van de hoeveelheden. Private-labelproducenten kunnen deze feitelijke opgave op verzoek van de private-labelhouder verzorgen.

Uitgangspunt bij de bovengenoemde procedure is wel dat de betreffende private-labelproducent zich heeft aangesloten bij het convenant. Indien hij niet is aangesloten bij het convenant, wordt de private-labelhouder geacht de opgave te verzorgen.

Indien de private-labelproducent door de private-labelhouder is gevraagd om voor hem de opgave te verzorgen, dan dient apart de hoeveelheid verpakkingen ten behoeve van de private labels aan het door het Bedrijfsleven aan te wijzen bureau opgegeven te worden.

De private-labelproducent kan deze eventueel ook optellen bij wat hij al aan zijn eigen merken toevoegt en een geïntegreerde opgave verzorgen. In dat geval hoeft hij alleen aan te geven voor welke private-labelhouders hij opgave heeft gedaan, zonder de verpakkinghoeveelheden verder uit te splitsen. Hierbij geldt dat alleen die hoeveelheden worden opgegeven die vallen onder de verantwoordelijkheid van bedrijven die zich hebben aangesloten bij het convenant.

Voor gebruikers van last-minuteverpakkingen kan de opgave op verzoek door de producenten worden gedaan voor de last-minuteverpakkingen die zij produceren voor de Nederlandse markt

In de Ministeriële Regeling is aangegeven dat de producenten van last-minuteverpakkingen worden beschouwd als producent/importeur in de zin van de Regeling⁵. Dit betekent dat zij op verzoek van de gebruikers de opgave kunnen verzorgen van de last-minuteverpakkingen. Voor zover deze opgave betrekking heeft op verpakkingen die vallen onder de verantwoordelijkheid van bedrijven die zich hebben aangesloten bij het convenant, wordt deze (deel)opgave verzonden aan het door het Bedrijfsleven aan te wijzen bureau. De procedure die gevolgd wordt voor deze opgave van de last-minuteverpakkingen is gelijk aan die bij de private labels.

De wijze waarop gegevens worden aangeleverd

Producenten/importeurs, private-labelhouders en producenten van last-minuteverpakkingen dienen vóór 1 april, voor het eerst op 1 april 1999, de hoeveelheid verpakkingen die het voorgaande kalenderjaar op de Nederlandse markt is gebracht, op te geven aan het door het Bedrijfsleven aan te wijzen bureau.

Ondernemingen kunnen gegevens getrapd aanleveren in samenwerking met andere ondernemingen (zogenoemde monitoringclusters)

Het monitoren van de hoeveelheid verpakkingen kan getrapd worden georganiseerd. Ondernemingen worden in staat gesteld hun gegevens via een monitoringcluster aan te leveren. Dit levert dan geaggregeerde gege-

vens aan per viercijferige SBI-code (zowel verpakkingshoeveelheid als omzet) aan het door het Bedrijfsleven aan te wijzen bureau. De verantwoordelijkheid voor de opgave van de gegevens ligt echter bij de individuele ondernemingen en niet bij de monitoringclusters. Daarnaast bestaat de mogelijkheid voor ondernemingen die niet georganiseerd zijn door middel van een monitoringcluster, direct opgave te doen aan het door het Bedrijfsleven aan te wijzen bureau. Opgaven dienen gesplitst te zijn naar viercijferige SBI-code (dat wil zeggen één formulier per SBI-code). Clusters dienen bij de opgave(n) aan te geven namens wie het cluster opgave doet.

Private-labelproducenten kunnen opgave doen voor de private-labelhouders

Indien private-labelproducenten opgave doen voor hun private-labelhouders, dan kunnen de private-labelhouders voor deze opgave (naast de opgave voor anders dan private-labelproducten) volstaan met de lijst met private-labelproducenten aan het door het Bedrijfsleven aan te wijzen bureau te zenden. Het door het Bedrijfsleven aan te wijzen bureau schrijft dan de private-labelproducenten aan en houdt bij of de private-labelproducenten volledige opgave hebben gedaan. De private-labelhouders blijven altijd volledig verantwoordelijk voor de opgave indien de private-labelproducent geen gegevens of onvolledige gegevens verstrekt.

Voorwaarde voor deze constructie is dat de private-labelproducenten die het betreft, ook aangesloten zijn bij het convenant.

De wijze waarop de dekkingsgraad van de meting wordt vastgesteld

Het vaststellen van de dekkingsgraad van de meting heeft een tweeledig doel, te weten:

a) het aan partijen kunnen aangeven van de mate waarin de verpakkingsketen aan het convenant deelneemt; b) het aangeven van de wijze waarop opschaling van de gegevens naar een totaal resultaat voor geheel Nederland plaatsvindt.

Het vaststellen van de dekkingsgraad gebeurt op basis van de omzet die is opgegeven per SBI-code. Deze omzet wordt per viercijferige SBI-code gesom-

meer en vergeleken met de totaalomzet behorende bij deze SBI-code, die bekend is bij het Centraal Bureau voor de Statistiek.

Er zullen twee soorten dekkingsgraden ontstaan, te weten:-

a) de omzettekking (Σ (opgegeven omzet)/ Σ (totale Nederlandse omzet));
b) de verpakkingsdekking (Σ (opgegeven hoeveelheid verpakkingen)/ Σ (totale hoeveelheid verpakkingen na opschaling per SBI-code)).

De verpakkingsdekkingsgraad is de dekkingsgraad die formeel gerapporteerd wordt. De omzettekkinggraad zal ter informatie in de rapportage worden vermeld.

Hoofdstuk 2: Monitoring hoeveelheid verpakkingen in het huishoudelijk afval

Het door de overheid aan te wijzen bureau zal jaarlijks door middel van sorteeranlyses het aandeel verpakkingen in het huishoudelijk afval bepalen. In tien gemeenten worden door het door de overheid aan te wijzen bureau steekproeven genomen bij in totaal duizend geselecteerde huishoudens. Deze huishoudens zijn verdeeld in tien sociaal-economische groepen. Deze onderverdeling in sociaal-economische klassen leidt tot een representatieve afspiegeling van de Nederlandse samenleving.

Bij bepaling van de samenstelling van het verpakkingsafval afkomstig van huishoudens wordt een onderscheid gemaakt in gescheiden ingezamelde afvalstromen en niet-gescheiden ingezameld grof huisafval en niet-gescheiden ingezameld huishoudelijk afval. Het door de overheid aangewezen bureau onderzoekt door middel van sorteeranlyses de samenstelling van het niet-gescheiden ingezameld huishoudelijk afval.

Het uit de sorteeranlyses resulterende percentage verpakkingen in het huishoudelijk restafval wordt vermenigvuldigd met de totale hoeveelheid huishoudelijk restafval. Om de totale hoeveelheid verpakkingen in het huishoudelijk afval te kunnen bepalen, worden hierbij vervolgens de hoeveelheid verpakkingen die gescheiden is ingezameld ten behoeve van hergebruik en de hoeveelheid verpakkingen in het grof huishoudelijk afval opgeteld.

De totale hoeveelheid huishoudelijk afval wordt bepaald met behulp van

CBS-gegevens over de hoeveelheid van gemeentewege ingezameld afval.

Hoofdstuk 3 Monitoring materiaalhergebruik

Doel van de monitoring van het materiaalhergebruik is de volgende informatie te vergaren:

a) de hoeveelheid verpakkingen die, nadat ze op de Nederlandse markt is gebracht, is herverwerkt per materiaalsoort (onder andere integratieconvenant artikel 4, lid b);

b) de hoeveelheid metalen verpakkingen die na verbranding wordt hergebruikt (integratieconvenant, artikel 3);
c) de hoeveelheid kunststof verpakkingen onderscheiden naar KWDI en anderszins, die na inzamelen en sorteren conform de kwaliteitseisen aangeboden wordt aan mechanische herverwerkers (deelconvenant materiaalhergebruik kunststof verpakkingen artikel 5, lid 3 en artikel 6, lid 2);

d) de hoeveelheid verpakkingen van glas of van papier en karton die vrijkomt bij particuliere huishoudens (deelconvenant materiaalhergebruik glazen verpakkingen, artikel 4, lid 1 en het papiervezelconvenant, artikel 4, lid 1);
e) de hoeveelheid verpakkingen van glas of van papier en karton afkomstig van particuliere huishoudens die gescheiden is ingezameld (deelconvenant materiaalhergebruik glazen verpakkingen, artikel 4, lid 1 en het papiervezelconvenant, artikel 4, lid 1).

Voor het verkrijgen van de bovengenoemde gegevens over materiaalhergebruik, wordt uitgegaan van aanlevering van de gegevens per materiaalsoort door de materiaalsectoren, voor zover het ondernemingen betreft die zijn aangesloten bij de deelconvenanten. Per materiaalsoort zijn er aparte organisaties die namens de herverwerkers het desbetreffende deelconvenant ondertekenen en de cijfers voor hun achterban verzamelen en die opgave doen aan het door het Bedrijfsleven aan te wijzen bureau.

De producenten/importeurs, in de functie van ontdoener, die afgedankte verpakkingen⁶ naar niet bij het convenant aangesloten inzamelaars/herverwerkers afvoeren dan wel laten afvoeren, zullen over deze hoeveelheden verslag doen aan het door het Bedrijfsleven aangewezen bureau. Voor alle materiaalsoorten geldt dat

wanneer verpakkingsafval gescheiden per materiaalsoort wordt geëxporteerd, dit geacht wordt grotendeels te worden herverwerkt. Voor de monitoring wordt als uitgangspunt gehanteerd dat export als herverwerking wordt geteld.

De wijze waarop gegevens vergaard worden, verschilt per sector. Voor de sectoren glas, papier en karton, metalen, kunststoffen en hout staat hierna uitgewerkt welk systeem van informatievergaring wordt gehanteerd.

Monitoring van de hoeveelheid herverwerkte verpakkingen van glas

Doel van de monitoring van de hoeveelheid herverwerkte verpakkingen van glas is de volgende informatie te vergaren:

a) de hoeveelheid verpakkingen van glas die, nadat ze op de Nederlandse markt is gebracht, is herverwerkt (onder andere integratieconvenant artikel 4, lid b);

b) de hoeveelheid verpakkingen van glas die het voorgaande kalenderjaar is vrijgekomen bij particuliere huishoudens (deelconvenant materiaalhergebruik glazen verpakkingen, artikel 4, lid 1);

c) de hoeveelheid verpakkingen van glas afkomstig van particuliere huishoudens die in het voorgaande kalenderjaar gescheiden is ingezameld (deelconvenant materiaalhergebruik glazen verpakkingen, artikel 4, lid 1).

Verplichting van de keten voor de monitoring van de hoeveelheid herverwerkte verpakkingen van glas

De monitoring van de hoeveelheid glazen verpakkingen die wordt herverwerkt, gebeurt in het kader van het Branche Informatie Systeem van de Stichting Kringloop Glas bij de inzamelaar en/of recycleer, voor zover deze zijn aangesloten bij de Stichting Kringloop Glas. De ingezamelde hoeveelheid verpakkingsglas gaat bij de inzamelaar en/of recycleer over de weegbrug, waarna de inzamelaar en/of recycleer de weegbrieven verzamelt en de informatie ter beschikking stelt aan de stichting. Het Branche Informatie Systeem zorgt ervoor dat dubbeltellingen worden voorkomen.

De producenten/importeurs, in de functie van ontdoener, die afgedankte glazen verpakkingen naar niet bij het

convenant aangesloten inzamelaars afvoeren, zullen over deze hoeveelheden verslag uitbrengen aan het door het Bedrijfsleven aan te wijzen bureau. Tevens zal door de Stichting Kringloop Glas jaarlijks aangegeven worden welke vervuilingpercentages gehanteerd dient te worden met betrekking tot de ingezamelde hoeveelheid verpakkingsglas.

Eenmaal per jaar haalt de Stichting Kringloop Glas de gegevens over de hoeveelheid herverwerkte verpakkingen van glas uit het Branche Informatie Systeem. De stichting rapporteert vóór 1 april, voor het eerst op 1 april 1999, deze cijfers betreffende de hoeveelheid herverwerkt glas aan het door het Bedrijfsleven aan te wijzen bureau.

Verplichting van de Minister voor de monitoring van de hoeveelheid herverwerkte verpakkingen van glas

Het door de Minister aan te wijzen bureau zorgt ervoor dat voor 1 april, voor het eerst op 1 april 1999, de volgende gegevens beschikbaar zijn:

- a) de hoeveelheid verpakkingen van glas die het voorgaande kalenderjaar is vrijgekomen bij particuliere huishoudens;

- b) de hoeveelheid verpakkingen van glas afkomstig van particuliere huishoudens, die in het voorgaande kalenderjaar gescheiden is ingezameld.

Het door de overheid aan te wijzen bureau verzamelt, namens de Minister, jaarlijks deze gegevens volgens de methode zoals beschreven in hoofdstuk 2.

Monitoring van de hoeveelheid herverwerkte verpakkingen van papier en karton

De papier- en kartonsector heeft met de Minister een zogenaamd Papiervezelconvenant afgesloten, dat niet alleen verpakkingen betreft maar ook andere producten van papier en karton. In dat kader vindt monitoring plaats van de hoeveelheid papier en karton bij de oudpapierondernemingen die zijn aangesloten bij Stichting Papier Recycling Nederland (PRN). Doel van de monitoring van de hoeveelheid herverwerkte verpakkingen van papier en karton is de volgende informatie te vergaren:

- a) de hoeveelheid verpakkingen van

papier en karton die, nadat ze op de Nederlandse markt is gebracht, is herverwerkt (onder andere integratieconvenant artikel 4, lid b);

- b) de hoeveelheid verpakkingen van papier en karton die het voorgaande kalenderjaar is vrijgekomen bij particuliere huishoudens (papiervezelconvenant, artikel 4, lid 1);

- c) de hoeveelheid verpakkingen van papier en karton afkomstig van particuliere huishoudens die in het voorgaande kalenderjaar gescheiden is ingezameld (papiervezelconvenant, artikel 4, lid 1).

Verplichting van de keten en van de Minister voor de monitoring van de hoeveelheid herverwerkte verpakkingen van papier en karton

De hoeveelheid ingezamelde verpakkingen van papier en karton wordt door twee schakels in de keten aan de Stichting PRN opgegeven, te weten door:

- a) de bij Stichting PRN aangesloten gemeenten;

- b) de bij Stichting PRN aangesloten oudpapierondernemingen.

De producenten/importeurs, in de functie van ontdeener, die afgedankte verpakkingen van papier en karton naar een niet bij Stichting PRN aangesloten oudpapieronderneming brengen, geven de hoeveelheid herverwerkte verpakkingen van papier en karton op aan het door het Bedrijfsleven aan te wijzen bureau.

Gemeente doet opgave van de hoeveelheid verpakkingen van papier en karton afkomstig van huishoudens

Door het nemen van fysieke steekproeven bij de gescheiden ingezamelde huishoudelijke afvalstroom papier/karton bepaalt het door de overheid aan te wijzen bureau in opdracht van het Ministerie van VROM voor 1 april, voor het eerst op 1 april 1999, het aandeel van de verpakkingen in de papier- en kartonstroom afkomstig uit huishoudens.

De bij Stichting PRN aangesloten gemeenten rapporteren iedere maand de ingezamelde hoeveelheid oud papier en karton uit huishoudens aan Stichting PRN.

Oudpapieronderneming doet opgave van de ontvangen partijen

De oudpapieronderneming maakt bij ontvangst van een partij oud papier

een weegbrief op, waarop de volgende gegevens staan vermeld:

- a) de herkomst (collega oudpapieronderneming, import, huishoudens, KWDI, of mengsel van KWDI en huishoudens);

- b) het percentage verpakkingen in de hoeveelheid oud papier en karton afkomstig uit de KWDI-sector;

- c) de mate van vervuiling.

Het origineel van de weegbrief wordt aan de aanbieder gegeven; de oudpapieronderneming behoudt kopieën ten behoeve van Stichting PRN.

Eenmaal per maand stuurt de oudpapieronderneming een overzicht van de gegevens aan Stichting PRN, zodat de hoeveelheid ingezameld oud papier en karton uit huishoudens, uit de KWDI-sector en uit het buitenland inzichtelijk wordt.

Op basis hiervan, gecombineerd met een nader aantal te bepalen fysieke steekproeven, bepaalt Stichting PRN het aandeel verpakkingen in de oudpapier- en kartonstroom afkomstig uit de KWDI-sector.

Op basis van de volgende gegevens kan de Stichting PRN de hoeveelheid verpakkingen uit huishoudens vaststellen:

- a) de hoeveelheid ingezameld oud papier en karton uit huishoudens;

- b) het aandeel van verpakkingen uit de steekproef (bepaald door het door de overheid aan te wijzen bureau);

- c) de hoeveelheid separaat ingezamelde vloeistofdichte verpakkingen uit huishoudens.

Indien Stichting PRN de opgegeven hoeveelheidscijfers onvolledig of onjuist acht, kan zij de opgave van de oudpapieronderneming controleren.

Stichting PRN rapporteert jaarlijks aan het door het Bedrijfsleven aan te wijzen bureau

Stichting PRN levert jaarlijks vóór 1 april, voor het eerst op 1 april 1999, de gegevens aan over het afgelopen kalenderjaar aan het door het Bedrijfsleven aan te wijzen bureau met betrekking tot:

- a) de hoeveelheid verpakkingen van papier en karton die, nadat zij als verpakking op de Nederlandse markt is gebracht, is herverwerkt;

- b) de mate waarin de verpakkingen van papier en karton zwaarder zijn geworden door de toepassing van secundaire grondstoffen.

Verplichting van de Minister voor de monitoring van de hoeveelheid herverwerkte verpakkingen van papier en karton

Het door de Minister aan te wijzen bureau zorgt ervoor dat vóór 1 april, voor het eerst op 1 april 1999, de volgende gegevens beschikbaar zijn:

a) de hoeveelheid verpakkingen van papier en karton die het voorgaande kalenderjaar is vrijgekomen bij particuliere huishoudens;

b) de hoeveelheid verpakkingen van papier en karton, afkomstig van particuliere huishoudens, die in het voorgaande kalenderjaar gescheiden is ingezameld.

Het door de overheid aan te wijzen bureau verzamelt jaarlijks deze gegevens volgens de methode zoals beschreven in hoofdstuk 2.

Monitoring van de hoeveelheid herverwerkte metalen verpakkingen

Doel van de monitoring van de hoeveelheid herverwerkte metalen verpakkingen is de volgende informatie te vergaren:

a) de hoeveelheid metalen verpakkingen die, nadat ze op de Nederlandse markt is gebracht, is herverwerkt (onder andere integratieconvenant artikel 4, lid b);

b) de hoeveelheid metalen verpakkingen die na verbranding (in een AVI) wordt hergebruikt (integratieconvenant, artikel 3).

De Stichting Kringloop Blik en de Metaal Recycling Federatie verzamelen gegevens over de totale hoeveelheid herverwerkte metalen verpakkingen. Voor het bepalen van de hoeveelheid als herbruikbare grondstof vrijkomende metalen verpakkingen wordt in hoge mate gekeken naar de verschillende ontdoeningskanalen. De verzameling van deze gegevens over de hoeveelheid herverwerkte metalen verpakkingen door de SKB en MRF gebeurt in de volgende stappen:

Stap 1: bepaal de stromen gemeentelijk afval naar stort, GAVI, AVI, VBI⁷ en schroothandel;

Stap 2: bepaal het aandeel en de hoeveelheid metalen verpakkingen in gemeentelijke afvalstromen;

Stap 3: bereken het gewogen gemiddelde herverwerkingspercentage voor gemeentelijk afval;

Stap 4: bepaal de hoeveelheid metalen verpakkingen die gescheiden, ter her-

verwerking, wordt aangeboden door de industriële sector (I-sector)⁸;

Stap 5: bepaal de hoeveelheid gescheiden, ter herverwerking, aangeboden metalen verpakkingen, afkomstig uit de KWD-sector;

Stap 6: bepaal de hoeveelheid metalen verpakkingen die uit het KWD-afval wordt gescheiden, voordat dit afval naar de eindverwerking (AVI, GAVI, stort) gaat;

Stap 7: bepaal de deelinput KWDI als totaal input minus de deelinput gemeentelijk afval en minus de gescheiden aangeboden hoeveelheid metalen verpakkingen uit de I- en de KWD-sector;

Stap 8: bereken het gewogen gemiddelde recyclingspercentage voor afval van KWDI;

Stap 9: bereken het totale recyclingspercentage als gewogen gemiddelde van stap 3 en 8.

De monitoring van het van gemeentewege ingezameld afval (stap 1 tot en met 3) en de monitoring van afval van KWDI (stap 4 tot en met 8) worden hierna toegelicht.

Monitoring van gemeentewege ingezameld afval

Gegevens over de categorie van gemeentewege ingezameld afval zijn bekend. Metalen verpakkingen zullen doorgaans in gemengde afvalstromen voorkomen (HH, GHA⁹, veegafval en dergelijke). In beperkte mate bestaan er ook gescheiden stromen, bijvoorbeeld afkomstig uit de blikbakinzameling en/of de KGA-inzameling¹⁰. De bestemming en de kwantiteit van de verschillende stromen zijn daarbij bekend (gegevens Afval Overleg Orgaan, RIVM, CBS, WAR).

Het percentage metalen verpakkingen in de mengstromen valt hieruit niet rechtstreeks af te leiden, maar kan wel worden ingeschat op basis van de RIVM- sorteeranalyses en CBS-enquêtes. Het door de overheid aangegeven bureau zal deze schatting uitvoeren en jaarlijks voor 1 april, voor het eerst op 1 april 1999, rapporteren aan het door het Bedrijfsleven aan te wijzen bureau.

Indien dit percentage wordt vermenigvuldigd met de totale hoeveelheid aan metalen dat via de gemeentelijke inzamelstructuren als afval vrijkomt, krijgt men een inschatting van de totale hoeveelheid metalen verpakkingen af-

val dat via de gemeentelijke inzamelstructuren vrijkomt.

Uit de berekende verdeling van de afvalstromen over de eind- en herverwerkingsopties (AVI, stort, herverwerking) kan het herverwerkingspercentage worden berekend. Hiertoe worden de volgende terugwin-rendementen meegenomen:

a) 0% voor storten;

b) 95-100% voor voorafschijding van staal en aluminium bij een GAVI;

c) 80% voor scheiding van staal uit AVI-bodemassas.

Het terugwin-rendement voor scheiding van aluminium uit AVI-bodemassas dient nog vastgesteld te worden. Indien daar een aanleiding voor is (door bijvoorbeeld een wijziging in de verwerking van afval of de scheidingstechniek van metalen), dan worden de terugwin-rendementspercentages jaarlijks door partijen geëvalueerd en eventueel bijgesteld.

Monitoring van afval van KWDI

Er is, vergeleken met het van gemeentewege ingezameld afval, veel minder bekend over de gemengde en gescheiden afvalstromen waarvan de KWDI-sector zich ontdoet.

Daarmee behoort de benaderingswijze zoals die is voorgesteld voor gemeentelijk afval voor deze sectoren dan ook niet tot de mogelijkheden. Het aandeel metalen verpakkingen dat gescheiden wordt aangeleverd door de I-sector kan wel bepaald worden, namelijk met behulp van bestaande CBS-enquêtes. Het aandeel metalen verpakkingen in de gemengde afvalstromen van de sectoren KWD en I is niet direct te bepalen. Het is hiervoor mogelijk een berekening uit te voeren waarbij met twee belangrijke aannames rekening gehouden moet worden. De eerste aanname is dat de hoeveelheid vrijgekomen metalen verpakkingen uit de KWDI-sector gelijk is aan de totale hoeveelheid metalen verpakkingen op de Nederlandse markt minus de hoeveelheid metalen verpakkingen die via de gemeenten vrijkomt. De tweede aanname is dat het aandeel metalen verpakkingen in de KWD-mengstromen die aan de stortplaats, GAVI of AVI worden aangeboden, in alle gevallen gelijk is. Er wordt uitgegaan van de hypothetische situatie dat alle metalen verpakkingen die bij de KWD-sector vrijkomen, uitsluitend te vinden zijn in de mengstromen die

direct of indirect aan de stortplaats, AVI of GAVI worden aangeleverd. De hoeveelheden (in kT) van deze mengstromen zijn bekend. Deze gegevens worden jaarlijks voor 1 april, voor het eerst op 1 april 1999, verstrekt door het door de overheid aangewezen bureau aan de Stichting Kringloop Blik en de Metaal Recycling Federatie. Uit bovenstaande aannames laat zich op dezelfde wijze als voor gemeentelijk afval een ondergrens voor het herverwerkingspercentage berekenen (uiteeraard met inachtneming van de respectieve terugwin-rendementen). De producenten/importeurs, in de functie van ontdoener, die afgedankte metalen verpakkingen naar een niet bij het convenant aangesloten herverwerker afvoeren, zullen over deze hoeveelheden verslag uitbrengen aan het door het Bedrijfsleven aan te wijzen bureau.

Het ligt in de rede te veronderstellen dat in de komende jaren meer inzicht zal ontstaan in het daadwerkelijke lot van metalen verpakkingen afkomstig uit de KWDI-sector. Dit zal tot gevolg hebben dat de betrouwbaarheid van het geschatte recyclingspercentage hoger zal worden.

Eenmaal per jaar verzamelen de Stichting Kringloop Blik en de Metaal Recycling Federatie de cijfers betreffende de hoeveelheid herverwerkte verpakkingen. De Stichting Kringloop Blik en de Metaal Recycling Federatie verstrekken vóór 1 april, voor het eerst op 1 april 1999, de volgende basisgegevens aan het door het Bedrijfsleven aan te wijzen bureau:

- a) de hoeveelheid metalen verpakkingen in gemeentelijke afvalstromen;
- b) het gewogen gemiddelde herverwerkingspercentage voor gemeentelijk afval;
- c) de formule voor toewijzing verdeling KWDI-afval voor metalen verpakkingen;
- d) het rendementpercentage voor voorafschieding van staal en aluminium bij de GAVI.

Door het door het Bedrijfsleven aan te wijzen bureau zal op basis van deze gegevens een inschatting worden gemaakt van de hoeveelheid metalen verpakkingen die zijn herverwerkt.

Monitoring van de hoeveelheid herverwerkte kunststof verpakkingen

Doel van de monitoring van de hoeveelheid herverwerkte kunststof ver-

pakkingen is de volgende informatie te vergaren:

- a) de hoeveelheid kunststof verpakkingen die, nadat ze op de Nederlandse markt is gebracht, is herverwerkt (onder andere integratieconvenant artikel 4, lid b);
- b) de hoeveelheid kunststof verpakkingen onderscheiden naar KWDI en anderszins, die na inzamelen en sorteren conform de kwaliteitseisen aangeboden wordt aan mechanische herverwerkers.

Verplichting van de keten en van de Minister voor de monitoring van de hoeveelheid herverwerkte kunststofverpakkingen

Gegevens over de hoeveelheid herverwerkte kunststof verpakkingen wordt door de volgende partijen in de keten aan de Vereniging Milieubeheer Kunststofverpakkingen, die in dit verband samenwerkt met de Vereniging van Kunststof Recyclers (VKR), opgegeven:

- a) inzamelaars die aangesloten zijn bij het convenant en kunststof verpakkingen leveren aan herverwerkers in binnen- of buitenland melden de hoeveelheid die in Nederland is ingezameld;
 - b) de Minister namens de exploitanten van mechanische voorscheidingsinstallaties van restafval afkomstig van huishoudens die kunststoffracties afscheiden, meldt de hoeveelheid afgescheiden kunststof verpakkingen.
- De producenten/importeurs, in de functie van ontdoener, die afgedankte kunststof verpakkingen naar niet bij het convenant aangesloten inzamelaars/herverwerkers afvoeren, zullen over deze hoeveelheden verslag doen aan het door het Bedrijfsleven aan te wijzen bureau.

Verplichting van de inzamelaars

De bij het convenant aangesloten inzamelaars doen per kwartaal en voor het eerst op 1 april 1998 een opgave aan de Vereniging Milieubeheer Kunststofverpakkingen van de aan herverwerkers aangeboden hoeveelheden kunststof verpakkingen afkomstig uit Nederland, zowel uit de KWDI-sector als uit huishoudens.

De stromen die via de bij het convenant aangesloten inzamelaars lopen, worden bij de inzamelaars gemeten. Door regelmatige sortering van het

kunststofafval is het mogelijk om de hoeveelheid herverwerkte verpakkingen te meten, aangenomen dat alles wat wordt uitgesorteerd ook daadwerkelijk wordt herverwerkt.

Verplichting van de producenten/importeurs, in de functie van ontdoener

De producenten/importeurs, in de functie van ontdoener, die zich van kunststof verpakkingen afval ontdoen en zich hebben aangesloten bij het convenant, doen jaarlijks voor 1 april, voor het eerst op 1 april 1999, een opgave aan het door het Bedrijfsleven aan te wijzen bureau over de hoeveelheid kunststof verpakkingen afval die zij direct geleverd hebben aan herverwerkers en aan niet bij het convenant aangesloten inzamelaars/sorteerders.

De stromen die direct van de bij het convenant aangesloten ontdoeners naar de herverwerker gaan, worden bij de ontdoener gemeten. Op deze wijze wordt een eventuele verstoring, veroorzaakt door export en import, vermeden.

Verplichtingen van de Minister

De Minister verplicht zich om namens de exploitanten van mechanische voorscheidingsinstallaties en van afvalverbrandingsinstallatiebedrijven jaarlijks voor 1 april, voor het eerst op 1 april 1999, de gegevens over de hoeveelheden Nederlands kunststof verpakkingen afval die zij geleverd hebben aan materiaalherverwerkers (ten behoeve van mechanische recycling en grondstofrecycling) beschikbaar te hebben.

Verplichting Vereniging Milieubeheer Kunststofverpakkingen

De Vereniging Milieubeheer Kunststofverpakkingen verzamelt de gegevens over de hoeveelheid herverwerkte kunststoffen, zoals hierboven omschreven. De vereniging rapporteert de hoeveelheid herverwerkte verpakkingen voor 1 april, voor het eerst op 1 april 1999, aan het door het Bedrijfsleven aan te wijzen bureau.

Verplichting van het door het

Bedrijfsleven aan te wijzen bureau

Het door het Bedrijfsleven aan te wijzen bureau rapporteert aan de Vereniging Milieubeheer Kunststofverpakkingen het totaal van de hoeveelheid herverwerkte kunststof

verpakkingen die opgegeven zijn door producenten/importeurs. Dit betreft de producenten/importeurs die zijn aangesloten bij het convenant en die zich van kunststof verpakkingsafval ontdoen, die:

- a) de verpakkingen naar niet bij het convenant aangesloten inzamelaars/sorteerders brengen of;
- b) de verpakkingen direct naar herverwerkers brengen.

Monitoring van de hoeveelheid herverwerkte houten verpakkingen

Doel van de monitoring van de hoeveelheid herverwerkte houten verpakkingen is het vergaren van gegevens ten aanzien van de hoeveelheid houten verpakkingen die, nadat ze op de Nederlandse markt is gebracht, is herverwerkt (onder andere integratieconvenant artikel 4, lid b).

De Stichting Kringloop Houten Verpakkingen rapporteert op een nader overeentekomen wijze voor 1 april, voor het eerst op 1 april 1999, de cijfers betreffende de hoeveelheid herverwerkte houten verpakkingen aan het door het Bedrijfsleven aan te wijzen bureau.

Hoofdstuk 4 Verzameling, integratie, controle en verslag van de cijfers

De gegevens van ondernemingen, monitoringclusters en van de materiaalsectoren worden verzameld, geïntegreerd en gecontroleerd door het door het Bedrijfsleven aan te wijzen bureau. Het door het Bedrijfsleven aan te wijzen bureau zal van deze gegevens een verslag vervaardigen dat zal worden opgenomen in het integrale jaarlijkse monitoringverslag.

Het door de overheid aan te wijzen bureau houdt jaarlijks een steekproef onder huishoudens waarin het het aandeel verpakkingen in het huishoudelijk afval vaststelt per materiaalsoort. Het door de overheid aan te wijzen bureau zal van deze steekproef een verslag vervaardigen dat wordt opgenomen in het integrale jaarlijkse monitoringverslag.

Het door het Bedrijfsleven aan te wijzen bureau verzamelt de cijfers van de hoeveelheid verpakkingen die op de markt wordt gebracht en van de hoe-

veelheid verpakkingen die wordt herverwerkt.

Het door het Bedrijfsleven aan te wijzen bureau ontvangt vóór 1 april de cijfers over:

- a) de hoeveelheid verpakkingen, die jaarlijks nieuw op de Nederlandse markt wordt gebracht per materiaalsoort;
- b) de hoeveelheid verpakkingen, die zijn herverwerkt per materiaalsoort. Het door de Minister aan te wijzen bureau heeft op 1 april cijfers beschikbaar over:
- c) de hoeveelheid verpakkingen van glas of van papier en karton die het voorgaande kalenderjaar is vrijgekomen bij particuliere huishoudens;
- d) de hoeveelheid verpakkingen van glas of van papier en karton afkomstig van particuliere huishoudens, die het voorgaande kalenderjaar gescheiden is ingezameld;
- e) de hoeveelheid verpakkingen van metaal en kunststof die in het voorgaande jaar door exploitanten van voorscheidingsinstallaties en AVI's geleverd zijn aan exploitanten van installaties voor materiaalherverwerking.

Verzameling van cijfers van de hoeveelheid nieuw op de Nederlandse markt gebrachte verpakkingen

De gegevens van de hoeveelheid verpakkingen die jaarlijks nieuw op de Nederlandse markt worden gebracht worden verkregen van:

- a) ondernemingen, voor zover zij aangesloten zijn bij het convenant;
- b) monitoringclusters, die opgave verrichten voor bij het convenant aangesloten ondernemingen;
- c) de Stichting Kringloop Houten verpakkingen, wanneer het houten verpakkingen betreft.

Het door het Bedrijfsleven aan te wijzen bureau verwerkt de verzamelde cijfers in een verslag waarbij:

- a) de gegevens worden geaggregeerd tot totaalgegevens per materiaalsoort;
- b) de gegevens worden verstrekt in kT;
- c) de ontwikkeling van het Bruto Binnenlands Product (BBP) tegen marktprijzen in volume-eenheden wordt aangegeven op basis waarvan correctie kan plaatsvinden;
- d) de ontwikkeling van het gewijzigde verpakkingsgewicht als gevolg van de

toepassing van secundaire grondstoffen wordt aangegeven op basis waarvan correctie kan plaatsvinden.

Gegevens worden geaggregeerd tot totaalgegevens per materiaalsoort

De gegevens worden geaggregeerd tot totaalgegevens. De totaalgegevens worden verkregen door sommatie van de verkregen gegevens per SBI-code en sommatie van de bijbehorende omzetten per SBI-code. Gerapporteerd wordt de totale hoeveelheid verpakkingen die is opgegeven per materiaalsoort en de totale dekkinggraad (verpakkingsdekkinggraad, zie hoofdstuk 1). Deze dekkinggraad kan eventueel dienen voor opschaling van de gegevens en als graad voor de deelname aan het convenant.

Verslaglegging vindt plaats in kT

De hoeveelheid toegevoegde verpakkingen zal in kT worden weergegeven.

In het verslag wordt de ontwikkeling van het BBP aangegeven

Voor het corrigeren van de economische groei wordt uitgegaan van relatie van de verpakkingstrend aan de trend in het Bruto Binnenlands Product (BBP) tegen marktprijzen in volume-eenheden, zoals dit jaarlijks door het Centraal Bureau voor de Statistiek in zijn Nationale Rekeningen wordt gepubliceerd.

De correctie voor de economische ontwikkeling vindt als volgt plaats:

- a) de relatieve verandering van het BBP vanaf 1986 wordt bepaald;
- b) vastgesteld wordt welke verandering ten opzichte van de vastgestelde hoeveelheid verpakkingen voor 1986 als referentie dient;
- c) de gemeten hoeveelheid verpakkingen van het afgelopen jaar wordt vergeleken met de referentiewaarde.¹¹

De ontwikkeling van het gewijzigd verpakkingsgewicht wordt in de rapportage aangegeven

De correctie voor de ontwikkeling van het gewijzigd verpakkingsgewicht als gevolg van de toepassing van secundaire grondstoffen vindt op een gelijksoortige wijze plaats als de correctie voor het BBP.

De wijze waarop deze correctiefactor wordt bepaald is als volgt:

- a) de Stichting Papier Recycling

Nederland verstrekt de informatie met betrekking tot deze correctiefactor voor papieren en kartonnen verpakkingen;

b) voor de overige materiaalsoorten wordt vooralsnog geen correctiefactor berekend. De mogelijkheid bestaat dat dit in de toekomst wel zal gaan gebeuren.

Verzameling van cijfers van de hoeveelheid herverwerkte verpakkingen

Het door het Bedrijfsleven aan te wijzen bureau verzamelt de cijfers van de hoeveelheid herverwerkte verpakkingen van:

- a) Stichting Kringloop Glas;
- b) Stichting Papier Recycling Nederland;
- c) Stichting Kringloop Blik en de Metaal Recycling Federatie;
- d) Vereniging Milieubeheer Kunststofverpakkingen;
- e) Stichting Kringloop Houten verpakkingen.

Het door het Bedrijfsleven aan te wijzen bureau verwerkt deze cijfers in een verslag waarbij, net als bij de gegevens over de hoeveelheid op de markt gebrachte verpakkingen, de informatie in kT wordt verstrekt.

Het door het Bedrijfsleven aan te wijzen bureau integreert de cijfers

Het door het Bedrijfsleven aan te wijzen bureau integreert de gegevens over de hoeveelheid nieuw op de Nederlandse markt gebrachte verpakkingen en over de hoeveelheid herverwerkte verpakkingen van de ondernemingen en organisaties van ondernemingen in één verslag. Integratie betekent het koppelen van de gegevens rond de hoeveelheid verpakkingen die op de markt is gebracht met de gegevens van de hoeveelheid verpakkingen die is herverwerkt. Hiertoe zal opschaling van de gegevens uit de meting van de hoeveelheid verpakkingen die op de markt is gebracht, dienen plaats te vinden op basis van de omzet. Hiermee kan het percentage materiaalhergebruik per materiaalsoort worden berekend. De hoeveelheid verpakkingen die jaarlijks wordt verbrand en gestort wordt berekend met behulp van de gegevens aangeleverd door het door het Bedrijfsleven aan te wijzen bureau. Deze hoeveelheid resulteert namelijk

door de na opschaling resulterende gegevens over de hoeveelheid nieuw op de markt gebrachte verpakkingen te verminderen met de jaarlijkse hoeveelheid verpakkingen die wordt herverwerkt.

Het door het Bedrijfsleven aan te wijzen bureau controleert bedrijven en de aangeleverde cijfers

Het door het Bedrijfsleven aan te wijzen bureau controleert of bedrijven en instanties hebben meegedaan en hun gegevens hebben aangeleverd. De volgende controles kunnen voorkomen:

- a) controle of bedrijven en instanties wel hebben meegedaan aan het monitoringsysteem;
- b) controle of partijen gegevens hebben aangeleverd volgens de afgesproken procedure.

Het door het Bedrijfsleven aan te wijzen bureau controleert of bedrijven en instanties hebben meegedaan en hun gegevens hebben aangeleverd volgens de afgesproken procedure en kwaliteitseisen, zoals beschreven in dit monitoringprotocol.

Er worden vanuit de meting van de hoeveelheid verpakkingen die jaarlijks nieuw op de Nederlandse markt wordt gebracht, geen individuele gegevens, anders dan de bedrijfsnamen, aan de Uitvoeringsorganisatie verstrekt om aan te geven welke bedrijven met het monitoringsysteem hebben meegedaan¹².

De jaarlijkse representatieve steekproef wordt uitgevoerd door het door het Bedrijfsleven aan te wijzen bureau. Controle op de kwaliteit zal altijd plaatsvinden langs dezelfde lijn als die gevolgd is voor de verstrekking van de gegevens (dus bijvoorbeeld via de monitoringclusters of materiaalorganisaties). Een verslag van deze controle zal verstrekt worden aan de Uitvoeringsorganisatie en de Commissie Verpakkingen. Het door het Bedrijfsleven aan te wijzen bureau vervaardigt een verslag met de totaalcijfers voor de Commissie Verpakkingen.

Jaarlijks wordt een verslag vervaardigd met de totaalcijfers en uitgevoerde controles voor de Commissie Verpakkingen

Het door het Bedrijfsleven aan te wijzen bureau vervaardigt in samenwerking met het door de Minister aan te

wijzen bureau jaarlijks vóór 1 augustus een verslag met de informatie benodigd voor het vaststellen van de voortgang en de controle op de uitvoering van het integratieconvenant en de deelconvenanten voor de Commissie Verpakkingen. De volgende gegevens over het voorgaande jaar worden gerapporteerd conform de afspraken in het toetsingsprotocol:

- a) de hoeveelheid verpakkingen die jaarlijks nieuw op de Nederlandse markt wordt gebracht per materiaalsoort;
- b) de hoeveelheid verpakkingen die is herverwerkt per materiaalsoort;
- c) een indicatie voor de ontwikkeling van het BBP;
- d) de mate waarin de verpakkingen zwaarder zijn geworden door de toepassing van secundaire grondstoffen per materiaalsoort (in kT);
- e) de hoeveelheid metalen verpakkingen die na verbranding wordt hergebruikt;
- f) de hoeveelheid kunststof verpakkingen die mechanisch wordt herverwerkt;
- g) de hoeveelheid kunststof verpakkingen die anders dan mechanisch wordt herverwerkt;
- h) de hoeveelheid verpakkingen van glas en van papier en karton die het voorgaande kalenderjaar is vrijgekomen bij particuliere huishoudens;
- i) de hoeveelheid verpakkingen van glas en van papier en karton, afkomstig van particuliere huishoudens, die in het voorgaande kalenderjaar gescheiden is ingezameld;
- j) resultaten van de uitgevoerde controles en verificaties.

Het door het Bedrijfsleven aan te wijzen bureau geeft jaarlijks vóór 1 juli de volgende indicaties aan de Uitvoeringsorganisatie:

- a) de namen van de ondernemingen en clusters die hebben deelgenomen aan de meting van de hoeveelheid verpakkingen die op de markt zijn gebracht;
- b) de namen van ondernemingen en/of clusters waarvan de monitoringresultaten over het betrokken verslagjaar significant afwijken van het gemiddelde van vorige resultaten. In het jaarverslag wordt ook verslag gedaan van de meting van de hoeveelheid verpakkingen in het huishoudelijk afval, zoals die is uitgevoerd door het door de overheid aangewezen bureau.

Hoofdstuk 5 Vrijstelling

Doel van de vrijstelling

De invoering van een vrijstelling van rapportage en monitoring als opgenomen in artikel 9 van het deelconvenant producenten en importeurs heeft als doel, de administratieve last voor bedrijven zodanig te beperken dat minimaal 90% van de hoeveelheid verpakkingen die jaarlijks op de Nederlandse markt wordt gebracht wordt gedekt.

Vrijstelling is gesteld op 50.000 kg

De producent/importeur met vier werknemers (FTE's, gemiddeld over het jaar) of minder en de producent/importeur die minder dan 50.000 kilo verpakkingen per jaar op de markt brengt¹³, kan vrijgesteld worden van de verplichting tot rapportage als bedoeld in artikel 8 en de verplichting tot monitoring als bedoeld in artikel 7, lid 2 (deelconvenant producenten en importeurs).

Deze vrijstelling heeft de volgende kenmerken:

- a) de vrijstelling geldt alleen voor die ondernemingen die zich aansluiten bij het deelconvenant producenten/importeurs;
- b) de vrijstelling heeft betrekking op de administratieve verplichtingen van het convenant en niet op de andere verplichtingen;
- c) de vrijstelling heeft een duidelijke relatie met de hoeveelheid verpakkingen die door de betreffende onderneming nieuw op de Nederlandse markt wordt gebracht;
- d) de vrijstelling is eenduidig vast te stellen voor ieder bedrijf;
- e) de invoering van een vrijstelling zorgt ervoor dat een groot deel van de ondernemingen wordt ontzien, waarbij naar alle waarschijnlijkheid 90% van de hoeveelheid verpakkingen wordt gedekt door de monitoring.
- f) de vrijstellingsnorm kan voor het bereiken van de benodigde dekkingsgraad van 90% worden bijgesteld door partijen.

Invoering van de vrijstelling betekent regelmatige toetsing

Om tot de invoering van een vrijstelling te kunnen overgaan wordt een eerste toetsing uitgevoerd.

Uitvoeren eerste toetsing

Indien een onderneming gebruik wil maken van de mogelijkheid tot vrijstelling, zal daartoe een eerste toetsing dienen plaats te vinden.

Procedure van de eerste toetsing is als volgt:

a) iedere onderneming dient afzonderlijk een verzoek in te dienen bij een daartoe aan te wijzen instantie, indien zij gebruik wil maken van de mogelijkheid tot vrijstelling¹⁴;

b) indien de onderneming op de ingangsdatum van het convenant vier of minder werknemers heeft, wordt zij automatisch uitgezonderd;

c) van de ondernemingen met meer dan vier werknemers wordt een nulmeting verlangd.

Een onderneming die niet langer voldoet aan de voorwaarden voor de vrijstelling, is verplicht hierover melding te doen aan de Uitvoeringsorganisatie. Een nulmeting houdt in dat een onderneming de hoeveelheid verpakkingen van het afgelopen jaar opgeeft.

Eventueel kan op sectorniveau een nulmeting worden uitgevoerd:

a) met betrekking tot een groep gelijksoortige ondernemingen (wat betreft activiteit, SBI-code);

b) van tevoren moet worden vastgesteld wat de criteria zijn voor een groep gelijksoortige ondernemingen. In sommige uitgebreide sectoren kan het bijvoorbeeld gebeuren dat de nulmeting slechts hoeft te worden uitgevoerd voor een kleine groep bedrijven, waarna op basis van de verdeling van een bekend geachte variabele (bijvoorbeeld de omzet) vrijstelling eenvoudig kan worden toegekend.

Op basis van de resultaten van de nulmeting kan de hoogte van de vrijstelling eventueel worden bijgesteld. Om bij de eerste meting de administratieve last niet te groot te maken en tevens de mogelijkheid dat de vrijstelling naar beneden moet worden bijgesteld zo klein mogelijk te maken, is een vrijstellingsnorm van 50.000 kg ingesteld.

Bijlage II

Protocol clustering en proces van rapportage Convenant Verpakkingen II

Inleiding

Deze bijlage bestaat uit drie delen:
– allereerst wordt kort de hoofdlijn van het Protocol clustering en proces van rapportage uiteengezet;

- vervolgens volgt artikelsgewijs de tekst van het Protocol;
- ten slotte volgt een meer gedetailleerde, artikelsgewijze toelichting.

De Hoofdpijnen van het Protocol

In art. 11 Integratieconvenant Verpakkingen (IC) verplicht het Bedrijfsleven zich jaarlijks een verslag uit te brengen aan de Commissie. Het verslag van het Bedrijfsleven bevat in elk geval een overzicht van:

a) de voortgang van de uitvoering van het Convenant en de daarbij behorende deelconvenanten en de betekenis van deze uitvoering voor de realisering van de doelstellingen, gebaseerd op de rapportages genoemd in de deelconvenanten;

b) de ontwikkelingen van economische, sociale of maatschappelijke aard die van invloed zijn op de uitvoering van het convenant en de daarbij behorende deelconvenanten (art. 11, lid 3 IC).

Dit verslag wordt getoetst door de Commissie Verpakkingen als bedoeld in artikel 12 IC (hier verder: de Commissie).

In de respectievelijke deelconvenanten is een nadere uitwerking van het proces van rapportage gegeven.

Het Deelconvenant Producenten/Importeurs (DCPI) kent een rapportageverplichting, die is opgenomen in artikel 8 DCPI. In dit artikel verplichten de producenten/importeurs zich om, al dan niet via een cluster, jaarlijks te rapporteren over de uitgevoerde en – voorzover mogelijk – uit te voeren maatregelen, zoals bedoeld in de artikelen 4, 5 en 6 DCPI.

De Deelconvenanten Materiaalhergebruik (DCM) kennen soortgelijke rapportageverplichtingen (opgenomen in respectievelijk de artikelen 14 Deelconvenant Papiervezel, art. 11 Deelconvenant Glas, art. 10 Deelconvenant Metaal, art. 9 Deelconvenant Kunststoffen en art. 7 Deelconvenant Hout).

In het protocol wordt aangegeven hoe de clustering van bedrijven (die onder andere relevant is voor de rapportage in het kader van het DCPI) verloopt. Daarnaast wordt in dit protocol het proces van rapportage nader toegelicht. Deze toelichting heeft uitsluitend betrekking op het proces en niet op de inhoudelijke aspecten van rapportage.

Uitvoeringsorganisatie

Het bedrijfsleven heeft de verplichting om jaarlijks een verslag uit te brengen aan de commissie verpakkingen, gedelegeerd aan de uitvoeringsorganisatie van het convenant verpakkingen II. De uitvoeringsorganisatie neemt de rapportages vanuit het Bedrijfsleven in ontvangst en maakt een integrale rapportage voor de Commissie cf. art. 11 IC. Voor alle duidelijkheid zij vermeld dat de instantie genoemd in art 3 van het deelconvenant p/i en de uitvoeringsorganisatie genoemd in artikel 7 van het integratieconvenant één en dezelfde organisatie is, namelijk de uitvoeringsorganisatie Convenant verpakkingen II die onder de naam stichting PACT opereert.

De uitvoeringsorganisatie heeft de volgende functies:

– De uitvoeringsorganisatie organiseert. Ze draagt er mede zorg voor dat de rapportage vanuit het bedrijfsleven op overzichtelijke en ordentelijke wijze verloopt.

– De uitvoeringsorganisatie rapporteert. Ze draagt zorg voor een integratie van de rapportages door de producenten/importeurs, voor een integratie van de rapportages door de materiaalgroepen en integreert deze rapportages weer in een rapportage cf. art. 11 IC.

– De uitvoeringsorganisatie stimuleert de producenten/importeurs en materiaalgroepen, zo nodig, tot een adequate uitvoering en rapportage.

– De uitvoeringsorganisatie kan aansturen. Ze kan dit bijvoorbeeld doen indien de Commissie aanbevelingen heeft gedaan over de accenten die zij in een rapportage wenst te zien aangebracht.

Clustering bedrijven

Producenten/Importeurs

Een cluster bestaat uit een aantal bedrijven, dat gezamenlijk invulling wil geven aan een aantal verplichtingen uit het Convenant. Voorzien is dat clustering plaatsvindt door bedrijven uit dezelfde bedrijfstak, zo mogelijk volgens SBI-code. Voor een bedrijf dat individueel opereert zijn de regels van dit protocol van overeenkomstige toepassing.

Een cluster kan drie functies vervullen:

1) Het faciliteren van het rapportage proces;

2) Het faciliteren van het proces van ondertekening;

3) Het faciliteren van het monitoring-proces.

De eerste functie zal door elke cluster worden vervuld, de tweede en derde functie zijn een mogelijkheid, niet een verplichting.

Ad 1) Het faciliteren van het rapportage proces. Dit omvat:

– Organiseren. Een cluster organiseert de bedrijven die gezamenlijk willen rapporteren en draagt zorg voor een goede procesgang, zodat de rapportage tijdig aan de uitvoeringsorganisatie ter beschikking kan worden gesteld.

– Rapporteren. Een cluster draagt zorg voor een adequate rapportage van de inspanningen aan de uitvoeringsorganisatie.

– Stimuleren. Een cluster stimuleert bedrijven tot een zo adequaat mogelijke uitvoering en rapportage; zij kan bedrijven hiertoe van informatie voorzien, suggesties doen et cetera.

– Sturen. Een cluster kan bedrijven aangeven hoe de rapportage moet worden opgesteld, wat prioriteiten zijn et cetera. Deze rol is uiteraard contextafhankelijk. Zij zal in het ene cluster belangrijker zijn dan in het andere en is bijvoorbeeld mede afhankelijk van de houding die de Commissie inneemt en de ontwikkeling van het nationale monitoringcijfer.

Ad 2) Het faciliteren van het proces van ondertekening.

Een cluster kan namens de geclusterd bedrijven het betreffende deelconvenant ondertekenen en daarmee de functie van ondertekening door bedrijven in vertegenwoordiging vervullen. Ondertekening kan bevorderlijk zijn voor de zichtbaarheid van het cluster. Clustering kan overigens voor en na ondertekening van het Convenant plaatsvinden. Het zal, gezien het bovenstaande, duidelijk zijn dat het de voorkeur verdient dat er voorafgaand aan ondertekening wordt geclusterd.

Ad 3) Het faciliteren van het monitoringproces. Het cluster kan namens de eigen bedrijven de cijfers voor de monitoring aanleveren bij de monitoringorganisatie. Naast het kostenvoordeel dat dit voor de bedrijven oplevert, wordt hierdoor de vergelijkbaarheid bevorderd tussen de kwantitatieve performance (die tot uitdrukking komt in het monitoringcij-

fer) en de rapportages (zie verder de toelichting bij dit protocol).

Hoe verloopt het proces van rapportage?

De rapportages voor de DCM aan de uitvoeringsorganisatie geschieden via de materiaalgroep (zie respectievelijke DCM).

De rapportage voor het DCPI geschiedt via clusters van bedrijven. Een cluster bestaat uit een aantal bedrijven, die gezamenlijk rapporteren aan de uitvoeringsorganisatie (zie voor een gedetailleerde omschrijving van een cluster art.1-4 van dit Protocol en de toelichting hierop).

Voor de bedrijven die onder het DCPI vallen, verloopt het rapportageproces als volgt:

– een bedrijf rapporteert aan een cluster;

– een cluster rapporteert aan de uitvoeringsorganisatie;

– de uitvoeringsorganisatie rapporteert aan de Commissie.

Voor de bedrijven die onder een van de DCM vallen, verloopt het rapportageproces als volgt:

– de bedrijven werken samen in de materiaalgroep;

– materiaalgroep rapporteert aan de uitvoeringsorganisatie;

– de uitvoeringsorganisatie rapporteert aan de Commissie.

Hierbij zij expliciet aangetekend dat de rapportage van de uitvoeringsorganisatie aan de Commissie een integrale rapportage is, zoals bedoeld in art. 11 IC.

Wat gebeurt er nadat de uitvoeringsorganisatie aan de Commissie heeft gerapporteerd?

De uitvoeringsorganisatie brengt een verslag uit aan de Commissie.

De Commissie toetst het verslag (art. 13 lid 1 onder b IC) en rapporteert hierover vervolgens aan de partijen (art. 13 lid 7 IC).

Het protocol geeft in de artikelen 13 en 14 aan hoe de Commissie met de rapportage kan omgaan. De Commissie kan de uitvoeringsorganisatie naar aanleiding van de rapportage bepaalde vragen stellen. Deze vragen kunnen vervolgens door de uitvoeringsorganisatie worden doorgeleid:

– voor wat betreft het DCPI: naar het cluster en door het cluster eventueel naar het individuele bedrijf;

– voor wat betreft de DCM: naar de materiaalgroep en door de materiaalgroep eventueel naar de betreffende bedrijven.
Via de uitvoeringsorganisatie worden de vragen vervolgens beantwoord.
De Commissie kan op grond van haar oordeelsvorming aan de uitvoeringsorganisatie aanbevelingen doen over aandachtspunten voor de rapportage van het hier opvolgende jaar.
De uitvoeringsorganisatie zal deze wensen van de Commissie vervolgens doorspelen naar het/de cluster(s) en/of materiaalgroep(en) waarop deze betrekking hebben.

Vertrouwelijkheid

Ten slotte bevat het protocol een aantal bepalingen over de vertrouwelijkheid.

Protocol clustering en proces van rapportage Convenant Verpakkingen II

Uitvoering deelconvenant producenten/importeurs

Clustering

Art. 1
Bedrijven organiseren zich in het kader van hun verplichting tot jaarlijkse rapportage, in een cluster. Een cluster rapporteert over de genomen maatregelen. Hiernaast kan een cluster ook het DCPI ondertekenen en/of de monitoring faciliteren.

Art. 2
Het cluster wijst een vertegenwoordiger aan, die de uitvoeringsorganisatie schriftelijk informeert over de samenstelling en de taken van het cluster. De uitvoeringsorganisatie kan een cluster verzoeken om een motivatie te geven voor de vormgeving van het cluster.

Art. 3
Clustering doet niet af aan de verplichting van een individueel bedrijf om de afspraken in het DCPI na te komen en om aan het cluster te rapporteren.

Art. 4
Een bedrijf kan in afwijking van artikel 1 individueel opereren. Voor een bedrijf dat individueel opereert zijn de regels van dit protocol van overeenkomstige toepassing.
Het bedrijf geeft de uitvoeringsorgani-

satie gemotiveerd aan waarom individueel wordt geopereerd. Een bedrijf dat individueel opereert, wordt als cluster in de zin van dit Protocol aangemerkt.

Rapportageproces betreffende de inspanningen van producenten/importeurs

Rapportage van een bedrijf aan een cluster

Art. 5
Ieder bedrijf stelt jaarlijks een rapportage beschikbaar aan een cluster over de wijze waarop uitvoering is gegeven aan de artikelen 4,5 en 6
Deelconvenant PI.

Art. 6
Het cluster kan een bedrijf aangeven op welke wijze rapportage dient te geschieden en welke onderwerpen aan de orde zijn

Rapportage van een cluster aan de uitvoeringsorganisatie

Art. 7
De uitvoeringsorganisatie deelt de clusters mede wanneer zij hun jaarlijkse rapportage aan haar ter beschikking moeten stellen.
Zij zal hiertoe ieder jaar op 01/12 aan de clusters kenbaar maken wanneer dezen dienen te rapporteren.

Art. 8
Ieder cluster stelt jaarlijks een rapportage beschikbaar aan de uitvoeringsorganisatie over de wijze waarop uitvoering is gegeven aan de artikelen 4,5 en 6 Deelconvenant PI. Het cluster rapporteert op zodanig wijze, dat de gerapporteerde maatregelen, indien noodzakelijk, traceerbaar zijn ten behoeve van de uitvoeringsorganisatie

Art. 9
De uitvoeringsorganisatie kan een cluster aanwijzingen geven over de wijze waarop een cluster rapporteert en welke onderwerpen daarbij aan de orde komen. Dit in het belang van de totale uitvoering.

Art. 10
Nadat een cluster heeft gerapporteerd, kan de uitvoeringsorganisatie over deze rapportage een advies geven,

waarna het cluster in de gelegenheid wordt gesteld de rapportage aan te passen. De termijnen die hiervoor gelden, worden in onderling overleg vastgesteld, waarbij geldt dat de periode vanaf het moment van rapportage tot en met de aanpassing van de rapportage maximaal 45 dagen beslaat.

Rapportage van de uitvoeringsorganisatie aan de Commissie

Art. 11

Eenmaal per jaar rapporteert de uitvoeringsorganisatie aan de Commissie in een zogenaamd Rapport van Bevindingen over de door de clusters gerapporteerde inspanningen. Dit Rapport van Bevindingen is onderdeel van de integrale rapportage cf. art. 11 Integratie Convenant en bevat naast de in artikel 11 lid 3 genoemde onderdelen tenminste:
– een overzicht van de dominante beelden van de inspanningen;
– een beschouwing over de relatie tussen het geheel van de gerapporteerde inspanningen en het monitoringcijfer;
– een overzicht van de dominante beelden over de wijze waarop is gerapporteerd;
– een beschouwing over de wijze waarop de dataverzameling in het kader van het Protocol Monitoring is verlopen.

Art. 12

De uitvoeringsorganisatie administreert op zodanig wijze, dat de gerapporteerde maatregelen, indien noodzakelijk, op het niveau van clusters traceerbaar zijn.

Reactie van de Commissie op de rapportage

Art. 13

De Commissie kan na toezending van het Rapport van Bevindingen vragen voorleggen aan de uitvoeringsorganisatie, die deze binnen 30 dagen zal beantwoorden.

Art. 14

De Commissie kan naar aanleiding van het Rapport van Bevindingen aan de uitvoeringsorganisatie aanbevelingen doen over de wijze waarop rapportage in het opvolgende jaar geschiedt en/of wat de inhoudelijke aandachtspunten in deze rapportage kunnen zijn. De uitvoeringsorganisatie zal binnen 8

weken aan de Commissie
Verpakkingen kenbaar maken op
welke wijze met deze aanbevelingen
wordt omgegaan.

Uitvoering deelconvenanten materi- aalhergebruik

*Rapportageproces betreffende de
inspanningen van materiaalgroepen*

Art. 15

De uitvoeringsorganisatie deelt de
materiaalgroepen mede wanneer zij
hun jaarlijkse rapportage aan haar ter
beschikking moeten stellen.
Zij zal hiertoe ieder jaar op 01/12 aan
de materiaalgroepen kenbaar maken
wanneer deze dienen te rapporteren.

Art. 16

De uitvoeringsorganisatie kan een
materiaalgroep aanwijzingen geven
over de wijze waarop een materiaal-
groep rapporteert. en welke onder-
werpen aan de orde komen. Dit in het
belang van de totale uitvoering.

Art. 17

Per materiaalconvenant wordt door de
materiaalgroep jaarlijks een rapporta-
ge als bedoeld in artikel 14 Deelconven-
nant Papiervezel art. 11 Deelconvenant
Glas, art. 11 Deelconvenant Metaal,
art. 9 Deelconvenant Kunststoffen en
art. 7 Deelconvenant Hout aan de uit-
voeringsorganisatie ter beschikking
gesteld.

Art. 18

Nadat een materiaalgroep heeft
gerapporteerd, kan de uitvoe-
ringsorganisatie over deze rapportage
een advies geven, waarna de materi-
aalgroep in de gelegenheid wordt
gesteld de rapportage aan te passen.
De termijnen die hiervoor gelden, wor-
den in onderling overleg vastgesteld,
waarbij geldt dat de periode vanaf het
moment van rapportage tot en met de
aanpassing van de rapportage maxi-
maal 45 dagen beslaat.

Art. 19

Eenmaal per jaar rapporteert de uit-
voeringsorganisatie aan de Commissie
in een zogenaamd Rapport van
Bevindingen over de door de onderte-
kenars gerapporteerde inspanningen.
Dit Rapport van Bevindingen is onder-
deel van de integrale rapportage cf.
art. 11 Integratie Convenant en bevat

naast de in artikel 11 lid 3 genoemde
onderdelen tenminste:

- een overzicht van de dominante
beelden van de inspanningen;
- een beschouwing over de wijze waar-
op de dataverzameling in het kader
van het Protocol Monitoring is verlo-
pen.
- een beschouwing over de relatie tus-
sen het geheel van de gerapporteerde
inspanningen en het monitoringcijfer.

Reactie van de Commissie op de rap- portage

Art. 20

De uitvoeringsorganisatie adminis-
treert op zodanige wijze, dat de gerap-
porteerde maatregelen, indien nood-
zakelijk, op niveau van de
afzonderlijke materiaalgroepen
traceerbaar zijn.

Art. 21

De Commissie kan na toezending van
het Rapport van Bevindingen vragen
voorleggen aan de uitvoeringsorgani-
satie, die deze binnen 30 dagen dient
te beantwoorden.

Art. 22

De Commissie kan naar aanleiding van
het Rapport van Bevindingen aan de
uitvoeringsorganisatie aanbevelingen
doen over de wijze waarop rapportage
in het opvolgende jaar geschiedt en/of
wat de inhoudelijke aandachtspunten
in deze rapportage kunnen zijn.

Vertrouwelijkheid

Art. 23

Alle door de clusters en materiaalgroe-
pen ingediende rapportages zijn
vertrouwelijk, tenzij clusters en/of
materiaalgroepen anders aangeven,
onverminderd het bepaalde in art. 12.

Art. 24

De medewerkers van de uitvoeringsorg-
anisatie en de leden van de
Commissie tekenen hiertoe een stan-
daard geheimhoudingsverklaring.

Artikelsgewijze toelichting

Toelichting art. 1 - 4

Zie voor een definitie van een cluster
art. 1 onder f IC.

De eisen die aan een cluster worden
gesteld, zijn beperkt tot het boven-
staande in art. 2, om zo de vrijheid van
de bedrijven niet te veel te beperken.

Dit lijkt noodzakelijk, omdat er door
bedrijven om heel verschillende rede-
nen kan worden geclusterd. Clustering
heeft echter voor de bedrijven een
aantal belangrijke voordelen (zie hier-
onder).

De in artikel 2 genoemde melding van
een cluster bij de uitvoeringsorga-
nisatie verloopt eenvoudig: de door
het cluster aangewezen vertegenwoor-
diger stelt de uitvoeringsorganisatie
van het bestaan van het cluster op de
hoogte en deelt mee welke bedrijven
in het cluster zijn opgenomen.

Ook een individueel rapporterend
bedrijf wordt als cluster gedefinieerd.
Wat te doen bij een clustering van
bedrijven uit verschillende bedrijfstak-
ken (de zogenaamde 'onnatuurlijke'
clustering) die ten koste kan gaan van
een goede rapportage? In theorie kan
de situatie ontstaan dat een bepaalde
clustering van bedrijven onnatuurlijk is
en/of het belang van een goede rap-
portage schaadt.

Zo wordt als eis aan de rapportage van
cluster naar uitvoeringsorganisatie
gesteld dat deze de maatregelen op
'traceerbare' wijze presenteert (zie art.
8 en art. 12). Het kan om die reden
gewenst zijn dat clusters zich grofweg
naar SBI-code organiseren. De traceer-
baarheid van maatregelen wordt hier-
door eenvoudiger omdat ook de moni-
toring naar SBI-code geschiedt.

Mocht de uitvoeringsorganisatie van
mening zijn dat een clustering transpa-
rantie schaadt, dan treedt ze in overleg
met het cluster. Voor deze situatie is
verder geen bepaling opgenomen.
Uiteindelijk is het aan de bedrijven hoe
zij zich willen clusteren.

Mocht onverhoopt een situatie als
genoemd ontstaan, dan zal dit de kwa-
liteit van de rapportage van het
betreffende cluster schaden, hetgeen
negatieve gevolgen kan hebben voor
de wijze waarop dit cluster door de
uitvoeringsorganisatie en/of de
Commissie wordt bejegend. In redelijk-
heid kan hierdoor worden verwacht
dat er geen onwerkbaar clusters zullen
ontstaan; er is geen bepaling voor een
dergelijke situatie opgenomen.

Clustering is om meerdere redenen
aantrekkelijk voor bedrijven. 1. De kos-
ten van rapportage worden beperkt; 2.
Er ontstaat een synergie-effect; 3. Het
biedt bedrijven een zekere bescher-
ming tussen de individuele rapportage
en de rapportage aan de Commissie
vindt twee keer een aggregatie van

informatie plaats; 4. Het rapporteren is minder arbeidsintensief.

Clustering doet niet af aan de verantwoordelijkheid van bedrijven. Dit alles betekent overigens niet dat een cluster de verantwoordelijkheid van bedrijven overneemt. Het feit dat een bedrijf via een cluster rapporteert, doet niets af aan de verplichting van een bedrijf om een goede rapportage te doen aan het cluster.

Het cluster kan het Convenant namens de geclusterde bedrijven ondertekenen. Ondertekening kan belangrijk zijn voor de zichtbaarheid van een cluster en maakt alle partijen reeds bij ondertekening duidelijk hoe de clustering op hoofdlijnen verloopt.

Het cluster kan een stimulerende en sturende rol spelen. Het cluster kan een stimulerende en sturende rol spelen, bijvoorbeeld door achterblijvende bedrijven aan te spreken. Uiteraard is de concrete vormgeving hiervan voor een belangrijk deel cluster-specifiek.

Toelichting art. 8

Deze bepaling moet garanderen dat de clusterrapportage in voldoende mate traceerbaar is voor de uitvoeringsorganisatie. Dit is noodzakelijk, wil de uitvoeringsorganisatie een serieuze rapportage kunnen maken voor de Commissie.

Toelichting art. 10

Clusters zijn niet verplicht om het advies op te volgen. Deze bepaling is vooral opgenomen voor clusters die nog weinig ervaring hebben met verantwoordingsprocessen als hier beschreven. Wellicht geldt voor deze clusters dat ze aan de hand van een beperkt aantal adviezen van de uitvoeringsorganisatie tot een kwalitatief betere rapportage kunnen komen.

Toelichting art. 11

Deze elementen garanderen dat de rapportage voldoende inhoudsvol is en tevens voldoende controleerbaar voor de Commissie (zie in dit verband ook de artikelen hierna). Voorkomen wordt, dat het Rapport van Bevindingen verullend of weinig-zeggend wordt.

Het is zeer cruciaal voor een adequate rapportage van de uitvoeringsorganisatie aan de Commissie dat zij een relatie legt tussen de gerapporteerde inspanningen en de monitoringcijfers. Dit om te voorkomen dat via de lijn

van de monitoringcijfers er een ander signaal naar de Commissie gaat dan via deze lijn van – meestentijds kwalitatieve – rapportages.

Om aan deze verplichting van de uitvoeringsorganisatie goed vorm te kunnen geven, is het noodzakelijk dat de uitvoeringsorganisatie onder bepaalde voorwaarden van de monitoringorganisatie een signaal kan krijgen dat het nationale monitoringcijfer of dat bepaalde deelcijfers zich slecht ontwikkel(t)en. Hierop kan dan door de uitvoeringsorganisatie worden geanticipeerd.

In het Protocol Monitoring is aangegeven hoe de dataverzameling zal verlopen. Indien de spelregels niet worden nageleefd, kan dit de betrouwbaarheid van het nationale monitoringcijfer aantasten. Om die reden is het gewenst dat de monitoringorganisatie aan de uitvoeringsorganisatie verslag doet van de wijze waarop de spelregels zijn nageleefd. De uitvoeringsorganisatie dient dit vervolgens te betrekken in haar rapportage aan de Commissie.

Toelichting art. 12

Indien de Commissie vragen stelt, kan de uitvoeringsorganisatie deze uiteraard doorgeleiden naar de clusters. In de artikelen 8 en 12 is de verplichting opgenomen dat de rapportage van bedrijf naar cluster resp. van cluster naar de uitvoeringsorganisatie 'traceerbaar' is. Deze traceerbaarheid impliceert dat voor iedere vraag van de Commissie duidelijk is welk cluster en/of bedrijf deze kan beantwoorden.

Toelichting art. 14

Dit artikel biedt de Commissie de mogelijkheid om de uitvoeringsorganisatie aan te bevelen hoe rapportage in het opvolgende jaar dient te geschieden. Mocht de Commissie van mening zijn dat een cluster slecht heeft gerapporteerd, dan kan zij de uitvoeringsorganisatie aanbevelen dat aan dit cluster in het opvolgende jaar extra aandacht dient te worden besteed.

Toelichting art. 15-22

Deze artikelen zetten het proces van rapporteren en toetsen uiteen voor de deelconvenanten van de resp. materialen. De procesgang is vergelijkbaar met die voor het Deelconvenant Producenten/Importeurs, met dien ver-

stande dat niet de clusters rapporteren, maar de materiaalgroepen.

Deelconvenant producenten/importeurs

Partijen,

1. van de zijde van de overheid: De Minister van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer, Margaretha de Boer, handelend als bestuursorgaan en als vertegenwoordiger van de Staat der Nederlanden mede namens de Minister van Economische Zaken en de Minister van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij, hierna te noemen: 'de Minister'; en
2. van de zijde van het bedrijfsleven: de producenten/importeurs: de ondernemingen die, zelf of door een vertegenwoordiger, tot dit deelconvenant toetreden, namens deze: de heer mr. J.H. Hulshof, voorzitter a.i. van de uitvoeringsorganisatie i.o.;

Overwegende,

- dat producenten/importeurs afspraken wensen te maken met betrekking tot maatregelen op het gebied van preventie, producthergebruik en materiaalhergebruik alsmede op het gebied van monitoring en rapportage;
- dat deze afspraken zijn neergelegd in het onderhavige deelconvenant;
- dat het integratieconvenant verpakkingen met de daarbij behorende deelconvenanten een convenant is zoals bedoeld in artikel 2 van de Regeling verpakking en verpakkingsafval, waardoor de ondernemingen die dit deelconvenant zelf of door een vertegenwoordiger hebben ondertekend vrijstelling verkrijgen van de individuele verplichtingen uit de Regeling;
- dat de desbetreffende overwegingen van het integratieconvenant verpakkingen ook als overwegingen van dit convenant worden aange-merkt;

verklaren het volgende te zijn overeengekomen:

Definities en reikwijdte

Artikel 1 definities

In dit convenant wordt verstaan onder:
a. *verpakking*: alle producten, waaronder begrepen wegwerpartikelen, vervaardigd van materiaal van welke aard

dan ook, die kunnen worden gebruikt voor het insluiten, beschermen, verladen, afleveren en aanbieden van stoffen, preparaten of andere producten, van grondstoffen tot afgewerkte producten, over het gehele traject van producent tot gebruiker of consument;

b. producent of importeur:

1. degene die in het kader van de uitoefening van zijn beroep of bedrijf, in Nederland als eerste stoffen, preparaten of andere producten in een verpakking aan een ander ter beschikking stelt;
2. degene die in het kader van de uitoefening van zijn beroep of bedrijf, in Nederland als eerste stoffen, preparaten of andere producten in een verpakking invoert en zich in Nederland van deze verpakking ontdoet;
3. degene die in het kader van de uitoefening van zijn beroep of bedrijf in Nederland, een ander opdracht geeft de verpakking van stoffen, preparaten of andere producten te voorzien van zijn naam en deze aan een ander in Nederland ter beschikking stelt;
4. degene die in het kader van de uitoefening van zijn beroep of bedrijf, in Nederland als eerste aan een ander een verpakking ter beschikking stelt die is bestemd om bij het aan de gebruiker ter beschikking stellen van stoffen, preparaten of andere producten daaraan te worden toegevoegd;

c. als materiaal hergebruiken: het na een be- of verwerking van een verpakking wederom gebruiken van de daaruit resulterende materialen voor het oorspronkelijke doel of voor andere doeleinden dan waarvoor zij oorspronkelijk waren bestemd;

d. als product hergebruiken: al dan niet na een bewerking van een verpakking wederom gebruiken van die verpakking voor hetzelfde doel als de oorspronkelijke verpakking;

e. preventie:

- a. kwantitatieve preventie: de vermindering van de gewichtshoeveelheid van verpakkingen en
- b. kwalitatieve preventie: de vermindering van de schadelijkheid voor het milieu van verpakkingen;
- f. cluster: twee of meer producenten/importeurs die een gekozen eenheid vormen;
- g. Commissie: de Commissie Verpakkingen, bedoeld in artikel 12 van het integratieconvenant verpakkingen;
- h. secundaire grondstoffen: grondstof-

fen die zijn ontstaan uit de herverwerking van stoffen, preparaten of andere producten.

Artikel 2 reikwijdte

Dit deelconvenant heeft betrekking op alle verpakkingen die in Nederland op de markt worden gebracht, met uitzondering van die verpakkingen die worden uitgevoerd uit Nederland.

Instantie

Artikel 3 instantie

1. De producenten/importeurs wijzen binnen vier weken na de ondertekening van dit deelconvenant een instantie aan die tot taak heeft
 - a. de rapportages zoals bedoeld in artikel 8 van dit deelconvenant te ontvangen en te benutten ten behoeve van het verslag zoals bedoeld in artikel 11 van het integratieconvenant verpakkingen;
 - b. in het kader van de uitvoering van dit deelconvenant als hun aanspreekpunt voor de Minister op te treden.
2. Indien sprake is van een overleg als bedoeld in artikel 6 van het integratieconvenant verpakkingen, dan neemt de instantie hieraan deel, voorzover dit overleg betrekking heeft op maatregelen als bedoeld in dit deelconvenant.

Preventie, producthergebruik en materiaalhergebruik

Artikel 4 preventie

1. De producent/importeur verplicht zich met betrekking tot het op de markt brengen van verpakkingen tot het treffen van maatregelen op het gebied van preventie die resulteren in een zo laag mogelijke milieubelasting als redelijkerwijs haalbaar is.
2. In een als Bijlage I bij dit deelconvenant gevoegd protocol is het proces beschreven om te komen tot het treffen van maatregelen als bedoeld in het eerste lid.

Artikel 5 producthergebruik

De producent/importeur verplicht zich om voor de producten die in het protocol, dat als Bijlage II bij dit deelconvenant is gevoegd, zijn aangegeven en waar thans meermalige verpakkingen dominant zijn, geen eenmalige verpakkingen in plaats te stellen van meermalige verpakkingen als bedoeld in dit protocol, tenzij wordt voldaan aan de voorwaarden genoemd in dit protocol.

Artikel 6 materiaalhergebruik

1. De producent/importeur verplicht zich tot het treffen van maatregelen met betrekking tot ontwerp en productie van verpakkingen, opdat afgedankte verpakkingen zoveel als redelijkerwijze mogelijk als materiaal kunnen worden hergebruikt.
2. De producent/importeur verplicht zich om binnen zijn onderneming afgedankte verpakkingen zoveel als redelijkerwijs mogelijk is, te scheiden volgens de kwaliteitseisen zoals die in de deelconvenanten materiaalhergebruik zijn opgenomen, ten behoeve van materiaalhergebruik.
3. De producent/importeur zal zich inspannen om te bevorderen dat secundaire grondstoffen op marktconforme wijze worden toegepast.
4. De producent/importeur zal waar nodig projecten ondersteunen gericht op het verkrijgen van kennis en inzicht in de optimale methode om afgedankte verpakkingen in te zamelen en te scheiden.

Monitoring en rapportage

Artikel 7 monitoring

1. De artikelen 9 en 10 van het integratieconvenant verpakkingen zijn van overeenkomstige toepassing.
2. Overeenkomstig het bepaalde in het monitoringsprotocol, bedoeld in artikel 9, tweede lid, van het integratieconvenant verpakkingen, levert de producent/importeur de gegevens over de door hem nieuw op de markt gebrachte verpakkingen met uitzondering van houten verpakkingen.

Artikel 8 rapportage

De producent/importeur rapporteert, al dan niet via een cluster, jaarlijks voor 1 mei en voor de eerste maal op 1 mei 1998 over de uitgevoerde en, voor zover mogelijk, uit te voeren maatregelen, bedoeld in de artikelen 4, 5, en 6 aan de instantie, bedoeld in artikel 3.

Artikel 9 vrijstelling monitoring en rapportage

1. De producent/importeur heeft geen verplichting tot monitoring als bedoeld in artikel 7, tweede lid en rapportage als bedoeld in artikel 8 voor zover het houten verpakkingen betreft.
2. De producent/importeur met vier werknemers of minder en de producent/importeur die minder dan 50.000 kilo verpakkingen van papier/karton,

glas, metaal en kunststof per jaar op de markt brengt, is vrijgesteld van de verplichting tot monitoring als bedoeld in artikel 7, tweede lid en rapportage als bedoeld in artikel 8.

Overige onderwerpen

Artikel 10 integratieconvenant

De artikelen 12 tot en met 18 van het integratieconvenant verpakkingen zijn van overeenkomstige toepassing.

Artikel 11 relatie integratieconvenant

De producent/importeur onderschrijft de inhoud van het integratieconvenant verpakkingen.

Artikel 12 deelconvenant

Dit convenant is een deelconvenant als bedoeld in artikel 19 van het integratieconvenant verpakkingen.

Artikel 13 Bijlagen en toelichting

De bij dit convenant gevoegde Bijlagen I en II en toelichting maken onlosmakelijk deel uit van dit convenant.

Artikel 14 looptijd

1. Dit convenant treedt in werking met ingang van de tiende dag na ondertekening en eindigt op 31 december 2002.

2. In afwijking van het gestelde in het eerste lid, vervallen de artikelen 3 tot en met 6 op 31 december 2001.

Artikel 15 overeenkomst naar burgerlijk recht

Dit convenant heeft kracht van overeenkomst naar burgerlijk recht.

Aldus overeengekomen en getekend in tweevoud te 's-Gravenhage op 15 december 1997

Toelichting deelconvenant producenten/importeurs

1 Algemeen

Met de EU-richtlijn verpakking en verpakkingsafval van 1994 worden de lidstaten verplicht om maatregelen te treffen teneinde bepaalde percentages terugwinning en materiaalhergebruik te bereiken. Verder bevat de richtlijn onder meer essentiële eisen voor verpakkingen en bepalingen ten aanzien van preventie en monitoring.

Implementatie van de richtlijn in nationale regelgeving heeft plaats

gevonden in de vorm van een ministeriële regeling die is gepubliceerd in de Staatscourant 1997, nr. 125, van 4 juli 1997.

In deze regeling wordt de verpakingsketen de mogelijkheid geboden om een convenant te sluiten waarin de verschillende partijen (bedrijfsleven en overheid) afspraken maken over onder andere het behalen van de doelstellingen. Met het sluiten van een convenant zijn de producenten en importeurs die hierbij zijn aangesloten, alsmede de andere schakels die deel uitmaken van de verpakingsketen, vrijgesteld van de individuele wettelijke verplichtingen als bedoeld in de artikelen 3 tot en met 9 van de regeling. Het bedrijfsleven heeft van de mogelijkheid om een convenant te sluiten gebruik gemaakt.

2 Samenhang deelconvenant producenten/importeurs met de andere convenanten

In de regeling is de producent/importeur aangewezen als normadressaat. In de praktijk is hij bij uitstek de schakel in keten die maatregelen inzake preventie en producthergebruik kan treffen. De grondstoffenproducenten en/of materiaalhergebruikers kunnen het hergebruik van materialen daadwerkelijk ter hand nemen. De doelstellingen en algemene verplichtingen gelden weer voor het gehele bedrijfsleven dat bij verpakkingen betrokken is.

Gekozen is voor een constructie waarbij deze verschillende rollen in drie soorten convenanten aan elkaar zijn gekoppeld, gezamenlijk te noemen Convenant verpakkingen II.

Het gaat concreet om de volgende onderdelen:

- het integratieconvenant verpakkingen, waarin onder meer afspraken zijn gemaakt over de doelstellingen, monitoring, verslaglegging en de toetsing door de Commissie Verpakkingen;
- onderhavig deelconvenant producenten/importeurs, met onder meer maatregelen t.a.v. preventie en producthergebruik voor de individuele producent/importeur;
- deelconvenanten voor de materiaalsoorten papier/karton, glas, kunststof, metalen en hout over onder meer de inzameling, scheiding, afname en hergebruik van deze materialen.

De ondertekenaars van de afzonderlijke deelconvenanten waaronder het

onderhavige onderschrijven de inhoud van het integratieconvenant.

3 Korte toelichting bij enkele onderdelen

Artikel 3

Producenten/importeurs zullen een instantie aanwijzen die als taak heeft om op basis van de rapportages van clusters en individuele producenten/importeurs een verslag op te stellen voor de Commissie Verpakkingen waarin de voortgang in de realisering van de maatregelen wordt gemeld en de betekenis daarvan voor het realiseren van de doelstellingen. Daarnaast vormt deze instantie een aanspreekpunt namens alle ondertekenende producenten/importeurs en clusters voor alle relevante zaken naar de Minister en andersom.

De achtergrond van de bepaling om een instantie aan te wijzen is dat in het convenant verpakkingen uit 1991 goede ervaringen zijn opgedaan met een constructie waarbij de ondertekenaars van dat convenant vertegenwoordigd werden door één instantie.

De instantie zal de ondertekenaars van dit convenant stimuleren om maatregelen te nemen volgens het protocol dat als bijlage I bij dit convenant is gevoegd en daartoe de nodige diensten verlenen aan de ondertekenaars. Uit de rapportages zal moeten blijken in hoeverre de producenten/importeurs aan hun verplichtingen voldoen.

Mocht zich een situatie voordoen als bedoeld in artikel 6 van het integratieconvenant, dan ligt het voor de hand dat de instantie betrokken zal worden bij het in dit artikel bedoelde overleg.

Artikel 4 en 5

De kern van dit deelconvenant vormt het nemen van maatregelen in het kader van de preventie en het toetsen van het gestelde in het protocol ten aanzien van het aandeel meermalige verpakkingen. Het hierbij te volgen proces is vervat in een tweetal protocollen die als bijlagen bij dit deelconvenant zijn toegevoegd.

Artikel 9

De in dit artikel genoemde vrijstelling van rapportage en monitoring voor kleinere ondernemers volgens de in

dat artikel aangegeven grenzen, is uitsluitend opgenomen om de administratieve lasten tot een minimum beperken.

De vrijstelling betreft dus nadrukkelijk niet het nemen van maatregelen op het gebied van preventie, product- en materiaalhergebruik als weergegeven in de artikelen 4, 5 en 6: alle producenten en importeurs, ongeacht de omvang van hun activiteiten, dienen maatregelen te treffen.

Artikel 14

Dit convenant eindigt op 31 december 2002; omdat het convenant met uitzondering van de artikelen over monitoring en verslaglegging, inhoudelijk eindigt op 31 december 2001, is in het tweede lid aangegeven dat alleen de artikelen waarvoor de uitzondering geldt inclusief een aantal daarmee verbonden algemene artikelen op 31 december 2002 eindigen.

Bijlage I Protocol preventie

Inleiding

1. Dit protocol is van toepassing op die verpakkingen, die door u als producent/importeur op de Nederlandse markt worden gebracht in combinatie met een product.

2. Onderstaand is weergegeven welke maatregelen u moet treffen gericht op de aanpak van preventie in zowel kwantitatieve als kwalitatieve zin, die resulteren in verpakkingen met een zo laag mogelijke milieubelasting als redelijkerwijs haalbaar is, zoals bedoeld in artikel 4 van het deelconvenant producenten/importeurs.

3. Het is mogelijk over de uitvoering van dit protocol binnen een cluster afspraken te maken. Dit kan de te nemen maatregelen betreffen, de wijze van uitvoering daarvan en/of de wijze van rapporteren aan het cluster.

Preventie maatregelen

4. Om de nodige preventie maatregelen te treffen moet u in uw bedrijfsvoering een systematische aanpak voor het verbeteren van de door u gebruikte verpakkingen op milieugebied hebben doorgevoerd. Een richtsnoer hier toe is neergelegd in de Handreiking Preventie. Ook toepassing van ISO 14001 of EMAS, met een hoofdstuk verpakkingen, leidt tot een adequate aanpak. Heeft u een eigen werkwijze waarmee aantoonbaar ten minste het

zelfde resultaat kan worden bereikt, dan kan deze gehanteerd worden.

5. Op basis van bovenbedoelde aanpak, moet u, voorzover u zelf verpakt, in elk jaar een aantal door u gebruikte verpakkingen beoordelen op zijn milieubelasting aan de hand van de onder punt 6 weergegeven aspecten en mogelijke verbeteringen onderzoeken en doorvoeren. Daarbij mag van u verwacht worden, dat het overgrote deel van uw verpakkingen gedurende de looptijd van het Convenant Verpakkingen II volgens deze systematiek wordt beoordeeld.

6. Ten einde te streven naar verpakkingen met een zo laag mogelijke milieubelasting als redelijkerwijs haalbaar is, moeten op het niveau van de product-verpakkings-combinatie de functionele eisen, die aan een verpakking gesteld worden, worden afgewogen tegen aspecten, die relevant zijn voor de milieubelasting, waarbij in ieder geval de volgende aspecten moeten worden beoordeeld:

1. Inzet van minder verpakkingsmateriaal;
2. De mogelijkheid van recycling van het verpakkingsmateriaal na gebruik;
3. De inzet van secundaire grondstoffen in verpakkingen;
4. Het zoveel mogelijk beperken van het gebruik van zware metalen tot tenminste het niveau, zoals voorgeschreven in de Ministeriële Regeling Verpakking en Verpakkingsafval;
7. De eigen-merkhouder geeft aan de eigen-merkproducent opdracht te handelen volgens het protocol. Indien en voorzover u verpakte producten importeert, dient u de buitenlandse leveranciers te benaderen en aan te spreken op hun systematische aanpak van preventie.

Rapportage

8. Voorzover u meer dan 4 werknemers heeft en meer dan 50.000 kg verpakkingsmateriaal van papier/karton, glas, metaal en kunststof op de Nederlandse markt afzet, dient u jaarlijks al dan niet via een cluster aan de uitvoeringsinstantie over de door u genomen preventiemaatregelen te rapporteren. Hierbij dient u o.a. aan te geven op welke wijze u de systematische aanpak, als aangegeven onder punt 4, hebt geïmplementeerd en waartoe deze aanpak heeft geleid. U dient zo mogelijk kwantitatieve informatie te verschaffen. Desgewenst kan een en ander nader worden toege-

licht en/of worden voorzien van voorbeelden. Bij de rapportage van een cluster moeten binnen deze cluster afspraken worden gemaakt over de wijze en inhoud van de rapportage van het bedrijf aan de cluster.

In de handreiking is een model voor een rapportage opgenomen. U wordt verzocht bij uw rapportage hiervan zo veel mogelijk gebruik te maken.

Bijlage II Protocol producthergebruik

Inleiding

Dit protocol strekt tot uitvoering van het bepaalde in artikel 5 van het deelconvenant producenten/importeurs (p/i). Dit artikel houdt in dat in de productgroepen bier respectievelijk frisdranken en waters, geen eenmalige verpakkingen in de plaats mogen worden gesteld van meermalige verpakkingen (verder te noemen 'introductie'), tenzij wordt voldaan aan de voorwaarden genoemd in dit protocol. Dit betekent dat door introductie geen afbreuk mag worden gedaan aan bestaande meermalige systemen, tenzij wordt aangetoond dat bedoelde introductie voor het milieu minder of hoogstens een gelijkblijvende belasting tot gevolg heeft dan de bestaande meermalige systemen.

Bij een introductie wordt afbreuk gedaan aan een bestaand meermalig systeem indien:

- het volume producten in meermalige verpakkingen van de betreffende p/i door een introductie in deze productgroep gedurende de looptijd van het convenant met tenminste 2 procentpunten daalt t.o.v. het totale volume producten van deze p/i in die productgroep;
- door de introductie door een p/i van nieuwe eenmalige product-verpakkingscombinaties die niet nadrukkelijk bedoeld zijn ter vervanging van meermalige, het volume producten in meermalige verpakkingen van die p/i gedurende de looptijd van het convenant met tenminste 2 procentpunten daalt t.o.v. het totale volume producten van de p/i in die productgroep;
- het totale volume producten in meermalige verpakkingen in de betreffende productgroep in de gehele markt gedurende de looptijd van het convenant met meer dan 2 procentpunten daalt.
- niet is aangetoond dat genoemde introducties voor het milieu minder of hoogstens een gelijkblijvende belas-

ting tot gevolg hebben dan de bestaande meermalige systemen. Indien wordt voorzien dat door een introductie het totale volume producten in meermalige verpakkingen in de betreffende productgroep met meer dan 2 procentpunten daalt, zal in eerste aanleg binnen het Productschap voor Bier (PB) resp. het Bedrijfschap Frisdranken en Waters (BFW), dan wel indien een producent/importeur niet onder genoemde schappen valt maar lid is van het Centraal Bureau Levensmiddelenhandel (CBL), binnen deze organisatie, worden overlegd voor welke introductie een milieuanalyse dient te worden uitgevoerd. De toename van de hoeveelheid verpakingsafval die het gevolg is van een autonome toename¹⁵ van de hoeveelheid bestaande eenmalige productverpakkingcombinaties en de vervanging van meermalige door eenmalige systemen dient te passen binnen de doelstelling zoals deze is weergegeven in het integratieconvenant. Uitgangspunt bij de berekeningen van de procentuele mutaties in aandelen eenmalige en meermalige verpakkingenvolumes zijn de resp. volumes op het tijdstip van afsluiting van het convenant. Tot slot geldt dat, indien onverhoopt de in dit protocol opgenomen verplichtingen redelijkerwijs niet gerealiseerd kunnen worden, partijen met elkaar in overleg treden conform het bepaalde in artikel 18 van het integratieconvenant.

Toepassingsgebied

1. Dit protocol is van toepassing op de productgroep bier en op de productgroep frisdranken en waters.¹⁶

Melding voorgenomen introductie

2. Iedere producent/importeur in de onder 1 genoemde productgroepen die een nieuwe eenmalige verpakking ter vervanging van bestaande meermalige wil introduceren, dan wel een andere voor de desbetreffende productgroep nieuwe eenmalige verpakking wil introduceren als gevolg waarvan feitelijk afbreuk kan worden gedaan aan bestaande meermalige systemen, meldt dit voornemen aan bij het PB resp. het BFW, dan wel indien een producent/importeur niet onder genoemde schappen valt maar lid is van het CBL, bij deze organisatie. In de situatie waarin hij vervanging beoogt geeft de producent/importeur gemoti-

veerd aan of realisering van dit plan naar verwachting afbreuk zal doen aan een bestaand meermalig systeem.

Voorwaarden waaronder een milieuanalyse verplicht is

3. In de situatie dat in de onder 2 genoemde producent/importeur reeds producten in meermalige verpakkingen op de markt brengt, wijst het PB c.q. BFW c.q. CBL de betrokkene er schriftelijk op dat hij verplicht is een milieuanalyse uit te voeren als bedoeld in dit protocol, indien zijn aandeel meermalige verpakkingen gerelateerd aan zijn inbreng in de desbetreffende productgroep door deze introductie tenminste 2 procentpunten zou dalen, gecorrigeerd voor de autonome toename van de hoeveelheid bestaande eenmalige productverpakkingcombinaties.

4. Indien door de introductie als bedoeld onder 3 het aandeel meermalige verpakkingen in de betreffende productgroep bij de betreffende producent/importeur minder dan 2 procentpunten daalt, kan de introductie genoemd onder 2 direct plaatsvinden.

5. Producenten/importeurs die nog geen producten in meermalige verpakkingen op de markt brengen en die een nieuwe eenmalige verpakking willen introduceren, melden dit voornemen onder overlegging van de noodzakelijke gegevens aan de onder 2 genoemde organisatie. Deze organisatie deelt op grond van de verwachting wat de invloed van dit voornemen is op bestaande meermalige systemen mee of dit protocol voor genoemde introductie van toepassing is.

Te volgen procedure bij een milieuanalyse

6. Een verpakking als bedoeld onder 3 en 5 en het bijbehorende verpakkingssysteem dienen vergeleken te worden met betrekking tot haar invloed op het milieu met een vergelijkbare meermalige verpakking met bijbehorend systeem.

7. Deze vergelijking dient te gebeuren aan de hand van een milieuanalyse met de bij gangbare milieuanalyses gebruikte mate van nauwkeurigheid, volgens de CML-methode, dan wel een tussen de onder 2 genoemde organisaties en de Minister nader overeen te komen methode en te worden uitgevoerd door een onafhankelijk onderzoeksinstituut.

8. In afwijking van het voorgaande kan

de milieuanalyse binnen een bedrijf worden uitgevoerd, indien voldaan kan worden aan alle overige voorwaarden in dit protocol.

9. In de vergelijking dienen zowel bestaande systemen, alsmede bestaande systemen voor eenmalige en meermalige verpakkingen waarbij een aantal verbeteringen kan worden doorgevoerd, te worden afgewogen. Deze geoptimaliseerde concepten dienen technisch en bedrijfseconomisch haalbaar te zijn.

10. Nieuwe verpakkingssystemen alsmede geoptimaliseerde bestaande systemen kunnen alleen in de analyse worden meegenomen, indien zij de fase van proto-typing hebben bereikt en er voldoende verifieerbare data beschikbaar zijn voor analyse.

11. Vooronderstellingen in de analyses dienen geëxpliciteerd te worden.

12. Het eindrapport van de analyse dient van voldoende wetenschappelijk niveau te zijn, transparant te zijn en voldoende verifieerbare bronnen te kennen.

13. Het onder 12 bedoelde eindrapport wordt beoordeeld door een na overleg met de Minister aan te wijzen onafhankelijk ander instituut. Daarbij wordt onderzocht of de vraagstelling, het gebruikte cijfermateriaal, de vooronderstellingen, de gehanteerde methode van onderzoek en de uitkomsten afdoende onderbouwd zijn.

14. De Commissie Verpakkingen, als bedoeld in artikel 12 van het integratieconvenant beoordeelt binnen twee maanden nadat het instituut bedoeld onder 13 heeft gerapporteerd of dit protocol juist is toegepast en deelt de beoordeling mee aan het bedrijf als bedoeld onder 2.

15. De eenmalige verpakking kan op de markt worden gebracht:

- a. indien uit de milieuanalyse blijkt dat de introductie van de eenmalige verpakking duidelijk minder belasting voor het milieu oplevert dan wel dat blijkt dat deze introductie niet belastender is voor het milieu dan een meermalige verpakking¹⁷;
- b. het instituut als genoemd onder 13 instemt met de uitkomst van de onder a genoemde milieuanalyse op basis van het onder 13 genoemde onderzoek;
- c. de Commissie Verpakkingen conform punt 14 van mening is dat het protocol juist is toegepast.

Rapportage

16. De onder 2 genoemde organisaties

brenge jaarlijks over het voorafgaande kalenderjaar een verslag uit aan de instantie als bedoeld in artikel 3 van het deelconvenant

producenten/importeurs opdat deze organisatie uiterlijk 1 augustus dit verslag integraal kan doorzenden aan de Commissie als bedoeld in artikel 12 van het integratieconvenant. Uit dit verslag blijkt tenminste:

- a. hoe het aandeel meermalige en eenmalige verpakkingen zich per productgroep hebben ontwikkeld, waarbij een onderscheid wordt aangegeven tussen de autonome toename van de hoeveelheid verpakkingen en de groei als gevolg van de introductie van nieuwe eenmalige productverpakkingscombinaties;
- b. of eenmalige verpakkingen zijn geïntroduceerd die voldoen aan het bepaalde onder 3 en 5 en zo ja welke het betreft en welk procentueel effect deze introducties tezamen per productgroep op het aandeel meermalige verpakkingen van de op de markt gebrachte hoeveelheden bier resp. frisdranken en waters hebben gehad,
- c. wat de verwachtingen zijn betreffende de ontwikkeling van de marktaandeelen in de komende jaren t.a.v. de in het voorafgaande kalenderjaar geïntroduceerde verpakkingen voorzover deze mogelijk zouden kunnen gaan voldoen aan het bepaalde onder 3;
- d. voor welke verpakkingen milieuanalyses als bedoeld onder 7 zijn uitgevoerd.

Milieuanalyse achteraf

17. Indien blijkt dat door de introductie van eenmalige verpakkingen als bedoeld onder 2 tegen de verwachting in het aandeel meermalige verpakkingen voor de betreffende productgroep met tenminste 2 procentpunten is gezakt, dan moeten alsnog milieuanalyses als bedoeld onder 7 worden uitgevoerd. In eerste aanleg zal binnen het PB respectievelijk het BFW, dan wel indien een producent/importeur niet onder genoemde schappen valt, maar wel lid is van het CBL, binnen deze organisatie, worden overlegd voor welke introducties een milieuanalyse dient te worden uitgevoerd. In geval dit overleg niet tot resultaat leidt, wordt het oordeel van de Commissie gevraagd.

Indien uit deze analyses blijkt dat de introductie van de betreffende producten niet voldoet aan de voorwaarde als

bedoeld onder 15, sub a, dan treden partijen met elkaar in overleg langs de lijnen zoals beschreven in artikel 18 van het integratieconvenant.

Papiervezelconvenant

Partijen,

1. De Minister van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer, Margaretha de Boer, handelend als bestuursorgaan en als vertegenwoordiger van de Staat der Nederlanden mede namens de Minister van Economische Zaken en de Minister van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij, hierna te noemen: 'de Minister'; en
2. De Vereniging van Nederlandse Gemeenten, te dezen vertegenwoordigd door de heer drs. P. Ph. Dordregter; en
3. De Stichting Papierrecycling Nederland, te dezen vertegenwoordigd door de heer J. Abspoel, namens bij haar aangesloten ondernemingen en organisaties van ondernemingen die hetzij:
 - a) papier of karton, inclusief papier of karton voor verpakkingen, produceren (papier- en kartonproducenten);
 - b) papier of karton verder verwerken tot verpakkingen (verpakkingsmiddelenindustrie);
 - c) papier of karton verder verwerken tot grafische en aanverwante producten, (drukkers, uitgevers);
 - d) papier of karton verder verwerken tot andere producten (alle overige papier- en kartonverwerkende industrieën);
 - e) oudpapier of -karton, inclusief gebruikte papieren of kartonnen verpakkingen, inzamelen, bewerken, opslaan, transporteren en verhandelen (oudpapierhandelaren);

Overwegende,

- dat gezien de uitgangspunten van het Nederlandse afvalstoffenbeleid het van milieuhygiënisch belang is oudpapier en -karton gescheiden in te zamen en op een zo hoogwaardig mogelijke wijze verder te verwijderen,
- dat om bovengenoemde reden op 14 juni 1995 de Intentieverklaring inzamel- en verwerkingssysteem oudpapier en -karton werd afgesloten,
- dat het onderhavige convenant voor een groot deel is gebaseerd op de

Intentieverklaring inzamel- en verwerkingssysteem oudpapier en -karton, – dat tevens een integratieconvenant verpakkingen is afgesloten dat betrekking heeft op alle verpakkingen die in Nederland op de markt worden gebracht, met uitzondering van die verpakkingen die worden uitgevoerd uit Nederland,

- dat bij het integratieconvenant verpakkingen deelconvenanten horen die betrekking hebben op preventie en producthergebruik en op materiaalhergebruik,
- dat verpakkingen van papier of karton in de meeste gevallen op dezelfde wijze worden ingezameld en verwerkt als andere producten van papier of karton,
- dat partijen om bovenstaande reden een papiervezelconvenant wensen af te sluiten dat betrekking heeft op al het papier en karton, dus inclusief papieren en kartonnen verpakkingen,
- dat het onderhavige convenant, voor zover dit betrekking heeft op papieren en kartonnen verpakkingen, tevens het deelconvenant materiaalhergebruik papieren en kartonnen verpakkingen in de zin van het integratieconvenant verpakkingen vormt,
- dat de desbetreffende overwegingen van het integratieconvenant verpakkingen ook als overwegingen van dit convenant worden aangemerkt voor zover dit convenant betrekking heeft op papieren en kartonnen verpakkingen,
- dat in het integratieconvenant verpakkingen is afgesproken dat in het jaar 2001 van de totale hoeveelheid nieuw op de markt te brengen verpakkingen van papier of karton, glas, metaal en kunststof, tenminste 65% als materiaal wordt hergebruikt en van hout tenminste 15%, voorzover het hiervoor benodigde verpakkingsafval in voldoende mate gescheiden wordt aangeboden volgens de overeengekomen voorwaarden,
- dat gemeenten op basis van de Regeling verpakking en verpakkingsafval en de provinciale milieuverordening verantwoordelijk zijn voor de gescheiden inzameling van papier en karton, afkomstig uit particuliere huishoudens,
- dat ingevolge de Regeling verpakking en verpakkingsafval voor verpakkingen die bij particuliere huishoudens vrijkomen, de terugnameverplichting geldt vanaf een door de gemeente te bepalen plaats,

– dat in het onderhavige convenant tussen partijen is overeengekomen dat de terugnameverplichting geldt vanaf de oudpapierhandelaar in de gemeente,

– dat de Vereniging van Nederlandse Gemeenten zich in het kader van het programma Gescheiden Inzameling van Huishoudelijk Afval van het Afval Overleg Orgaan heeft vastgelegd om gemeenten te stimuleren de daarin vastgelegde doelstellingen voor papier en karton, 85% inzameling en 90% zuiverheid, te realiseren,

– dat de kosten voor de verwijdering van papier en karton, inclusief papieren en kartonnen verpakkingen, afkomstig uit bedrijven, voor rekening zijn van die bedrijven;

Verklaren het volgende te zijn overeengekomen:

§ 1 Definities, reikwijdte en preventie

Artikel 1 definities

In dit convenant wordt verstaan onder:

a. *ketendeficit*: het negatieve saldo van de op enig moment actuele internationale marktprijs voor oudpapier en -karton minus de door of namens de Stichting Papier Recycling Nederland periodiek vastgestelde standaardkostprijs voor transport vanaf het overdrachtpunt in de gemeente, sortering, bewerking en transport naar de afnemers van oudpapier en -karton;

b. *producteigen vervuiling*: al het niet-papiervezel materiaal zoals aangegeven in Bijlage II, dat tijdens het productieproces van het product op of aan het papier of karton wordt gebracht en dat een wezenlijk onderdeel uitmaakt van het product;

c. *productvreemde vervuiling*: al het niet-papiervezel materiaal zoals aangegeven in Bijlage II en niet behorend tot de producteigen vervuiling, dat tijdens het gebruik of in de afvalfase van het product wordt toegevoegd.

Artikel 2 reikwijdte

Dit convenant heeft betrekking op al het papier en karton, inclusief papieren en kartonnen verpakkingen, dat in Nederland op de markt wordt gebracht, met uitzondering van het papier en karton, inclusief papieren en

kartonnen verpakkingen, dat wordt uitgevoerd uit Nederland.

Artikel 3 preventie

De in de Stichting Papierrecycling Nederland samenwerkende producenten van verpakkingsmaterialen en verpakkingsmiddelen zullen al datgene doen dat redelijkerwijs van hen gevergd kan worden, opdat de producenten/importeurs in staat worden gesteld voor de verpakking respectievelijk het transport van producten, verpakkingen en verpakkingsystemen te ontwikkelen en in te zetten, welke een bijdrage leveren aan de uitvoering van de maatregelen zoals overeengekomen in het deelconvenant producenten/importeurs.

§ 2 Inzameling van papier en karton

Artikel 4 gescheiden inzameling

1. De Vereniging van Nederlandse Gemeenten verplicht zich te bevorderen dat gemeenten hun inzamelingsstelsel zodanig verbeteren en intensiveren dat in het jaar 2001 tenminste 85% van het oudpapier en -karton, inclusief papieren en kartonnen verpakkingen, dat uit particuliere huishoudens vrijkomt, gescheiden wordt ingezameld.

2. De Minister en de Stichting Papier Recycling Nederland verplichten zich te bevorderen dat bedrijven uit de kantoren-, winkels-, diensten- en industrie-sector, oudpapier en -karton, inclusief papieren en kartonnen verpakkingen, scheiden, gescheiden houden en gescheiden aanbieden.

§ 3 Overdracht en kwaliteitseisen

Artikel 5 overdracht papier en karton

De Vereniging van Nederlandse Gemeenten verplicht zich te bevorderen dat gemeenten al het gescheiden ingezamelde oudpapier en -karton, inclusief papieren en kartonnen verpakkingen, afkomstig uit particuliere huishoudens, aanbieden aan een oudpapierhandelaar die aangesloten is bij de Stichting Papier Recycling Nederland.

Artikel 6 kwaliteitseisen

In Bijlage I zijn de kwaliteitseisen opgenomen waaraan het gescheiden ingezamelde en aangeboden oudpapier en -karton, inclusief papieren en

kartonnen verpakkingen, moet voldoen.

§ 4 Afname

Artikel 7 algemene afnamegarantie

De Stichting Papier Recycling Nederland verplicht zich om al het haar gescheiden aangeboden oudpapier en -karton, inclusief papieren en kartonnen verpakkingen, dat voldoet aan de kwaliteitseisen, bedoeld in artikel 6, af te nemen.

Artikel 8 afname huishoudelijk papier en karton

1. Onverminderd het bepaalde in artikel 7 draagt de Stichting Papier Recycling Nederland er zorg voor dat een ketendeficit dat optreedt met betrekking tot het door een gemeente gescheiden ingezameld en aan een bij de Stichting Papier Recycling Nederland aangesloten oudpapierhandelaar aangeboden oudpapier en -karton uit huishoudens, inclusief papieren en kartonnen verpakkingen, dat voldoet aan de kwaliteitseisen, bedoeld in artikel 6, niet voor rekening van die gemeente komt.

2. Indien in een gemeente geen oudpapierhandelaar aanwezig is die aangesloten is bij de Stichting Papier Recycling Nederland zijn de kosten van het transport naar de dichtstbijzijnde bij de Stichting Papier Recycling Nederland aangesloten oudpapierhandelaar, niet voor rekening van die gemeente voorzover deze leiden tot een negatieve opbrengst.

3. In afwijking van het eerste lid zijn de kosten die een oudpapierhandelaar heeft voor het scheiden van productvreemde vervuiling en het verder verwijderen daarvan uit het aangeboden, gescheiden ingezamelde oudpapier en -karton uit huishoudens, inclusief papieren en kartonnen verpakkingen, voor rekening van een gemeente.

§ 5 Materiaalhergebruik

Artikel 9 materiaalhergebruik

1. De Stichting Papier Recycling Nederland verplicht zich om in het jaar 2001 ten minste 85% van de totale gewichtshoeveelheid inzamelbaar oudpapier en -karton als materiaal te hergebruiken voor zover zij het hiervoor

benodigde materiaal in voldoende mate gescheiden krijgt aangeboden volgens de kwaliteitseisen, bedoeld in artikel 6.

2. In aanvulling op het eerste lid verplicht de Stichting Papier Recycling Nederland zich om in het jaar 2001 tenminste 85% van de totale gewichtshoeveelheid op de markt gebrachte papieren- en kartonnen verpakkingen als materiaal te hergebruiken voor zover zij de hiervoor benodigde verpakkingen in voldoende mate gescheiden krijgt aangeboden volgens de kwaliteitseisen, bedoeld in artikel 6.

§ 6 Monitoring

Artikel 10 papieren en kartonnen verpakkingen

1. Voor wat betreft de monitoring van papieren en kartonnen verpakkingen, zijn de artikelen 9 en 10 van het integratieconvenant verpakkingen van toepassing.

2. De Stichting Papier Recycling Nederland verplicht zich om ten behoeve van de monitoring de gegevens met betrekking tot materiaalhergebruik te leveren overeenkomstig het protocol, bedoeld in artikel 9, tweede lid, van het integratieconvenant verpakkingen.

Artikel 11 oudpapier- en karton

1. Voor zover het oudpapier- en karton betreft verplichten partijen zich om ten behoeve van de voortgang en de controle op de uitvoering van dit convenant een monitoringsysteem op te stellen.

2. Partijen verplichten zich om uiterlijk 13 weken na ondertekening van dit convenant een monitoringprotocol opgesteld te hebben met betrekking tot oudpapier- en karton.

Artikel 12 gegevens oudpapier- en karton

1. De Stichting Papier Recycling Nederland verplicht zich jaarlijks de voor het monitoringsysteem, bedoeld in artikel 11, eerste lid, benodigde gegevens aan te leveren met betrekking tot:

- de hoeveelheid nieuw op de Nederlandse markt gebracht papier en karton per hoofdproductgroep;
- de hoeveelheid oud papier en -karton, afkomstig uit particuliere huishoudens, dat als materiaal wordt hergebruikt;

c. de hoeveelheid oud papier en -karton, niet afkomstig uit particuliere huishoudens, dat als materiaal wordt hergebruikt;

2. De Minister draagt zorg voor in ieder geval de gegevens over de hoeveelheid oudpapier- en karton die anders dan via materiaalhergebruik worden verwijderd.

Artikel 13 monitoringverslag oudpapier- en karton

Partijen verplichten zich ervoor zorg te dragen dat de aangewezen personen of organisaties elk jaar voor 1 mei 1998, de resultaten van de monitoring van het voorafgaande kalenderjaar neerleggen in verslagen.

§ 7 Rapportage

Artikel 14 rapportage papieren en kartonnen verpakkingen

1. De Stichting Papier Recycling Nederland stelt elk jaar voor 1 mei 1998, een rapportage op die een overzicht bevat van de voortgang van de uitvoering van dit convenant in het voorgaande kalenderjaar en de betekenis daarvan voor de realisering van de doelstelling, bedoeld in artikel 9.

2. De rapportage, bedoeld in het eerste lid, wordt toegezonden aan de uitvoeringsorganisatie, bedoeld in artikel 7 van het integratieconvenant verpakkingen.

§ 8 Overige onderwerpen

Artikel 15 voorlichting

Partijen verplichten zich ieder tot het opstellen van een voorlichtingsprogramma ten behoeve van het realiseren van de doelstellingen en maatregelen van dit convenant en stemmen deze op elkaar af.

Artikel 16 geschillenbeslechting

1. Geschillen over de nakoming van de in dit convenant opgenomen verplichtingen en die niet in onderling overleg kunnen worden opgelost, worden voorgelegd aan een arbitragecommissie, overeenkomstig het Reglement van het Nederlandse Arbitrage Instituut.

2. De arbitragecommissie zal bestaan uit vijf arbiters, van wie er één wordt aangewezen door de Minister, één door de Vereniging van Nederlandse Gemeenten, twee door de Stichting

Papierrecycling Nederland en één door partijen gezamenlijk. Een dergelijke aanwijzing vindt plaats binnen 30 dagen na het verstrijken van het moment, bedoeld in het vierde lid.

3. De arbitragecommissie gaat in ieder geval na of het geschil veroorzaakt wordt door omstandigheden die partij- en al dan niet zijn toe te rekenen.

4. Er is sprake van een geschil indien één der partijen dit bij aangetekende brief aan de ander te kennen geeft.

Artikel 17 wijziging

1. Indien blijkt dat de in dit convenant opgenomen doelstellingen of onderdelen daarvan, redelijkerwijze niet bereikt kunnen worden, kunnen partijen de artikelen, die betrekking hebben op die doelstellingen met wederzijds goedvinden wijzigen of opzeggen. Voor het overige blijft het convenant onverminderd voortbestaan.

2. Indien één der partijen één of meerdere bepalingen van het convenant wil opzeggen, is het burgerlijk recht ingevolge artikel 24 van toepassing.

Artikel 18 evaluatie

1. Partijen verplichten zich om de uitvoering van dit convenant te evalueren voor 31 december 1999.

2. Indien de evaluatie daartoe aanleiding geeft, verplichten partijen zich om nieuwe afspraken te maken over de realisering van de doelstellingen van dit convenant door aanvullingen of wijzigingen.

Artikel 19 integratieconvenant

Voor zover het papieren en kartonnen verpakkingen betreft zijn de artikelen 12 tot en met 14, artikel 17 en artikel 18 van het integratieconvenant verpakkingen van overeenkomstige toepassing.

Artikel 20 relatie met integratieconvenant

De Stichting Papier Recycling Nederland onderschrijft de inhoud van het integratieconvenant verpakkingen.

Artikel 21 deelconvenant materiaalhergebruik

De artikelen 1 tot en met 10, de artikelen 14 tot en met 16, de artikelen 19 tot en met 21 en artikel 24, die betrekking hebben op papieren- en kartonnen verpakkingen, vormen tezamen een deelconvenant materiaalherge-

bruik als bedoeld in artikel 19 van het integratieconvenant verpakkingen.

Artikel 22 bijlagen en toelichting

De bij dit convenant gevoegde Bijlagen I en II en toelichting maken onlosmakelijk deel uit van dit convenant.

Artikel 23 inwerkingtreding

1. Dit convenant treedt in werking met ingang van de tiende dag na ondertekening, met uitzondering van de artikelen 4 tot en met 9 die in werking treden op uiterlijk 1 april 1998.

2. Dit convenant eindigt op 31 december 2002.

3. In afwijking van het gestelde in het tweede lid, vervallen de artikelen 3 tot en met 9 en de artikelen 15 tot en met 18 met ingang van 31 december 2001.

Artikel 24

Voor de datum van uiterlijk 1 april 1998 dient:

a. de overeenkomst over een verwijderingsbijdrage voor oud papier en karton 1997 algemeen verbindend te zijn verklaard;

b. aan gemeenten en oudpapierhandelaren de mogelijkheid geboden te zijn om zich aan te sluiten bij de Stichting Recycling Nederland en

c. aan gemeenten de mogelijkheid geboden te zijn om een overeenkomst aan te gaan met een bij de Stichting Papier Recycling Nederland aangesloten oudpapierhandelaar onder de in artikel 8 genoemde voorwaarden.

Artikel 25 overeenkomst naar burgerlijk recht

Dit convenant heeft kracht van overeenkomst naar burgerlijk recht.

Aldus overeengekomen en getekend in drievoud te 's-Gravenhage op 15 december 1997

Toelichting bij het papiervezelconvenant, tevens deelconvenant materiaalhergebruik papieren en kartonnen verpakkingen

1 Inleiding

In onderhavig papiervezelconvenant maken Rijk, gemeenten en papierketen afspraken over de intensivering van de gescheiden inzameling en het hergebruik van oudpapier en -karton en over de verantwoordelijkheden van de diverse partijen daarbij. Partijen streven er naar in het jaar 2001 een

inzamel- en hergebruikspercentage van 85% te realiseren. Het bevorderen van de kwaliteit en de continuïteit staat daarbij voorop.

Dit papiervezelconvenant maakt – voor zover dit betrekking heeft op papieren en kartonnen verpakkingen – onderdeel uit van het Convenant Verpakkingen II, dat bestaat uit het integratieconvenant verpakkingen en – onlosmakelijk daarmee verbonden – het deelconvenant producenten/importeurs en de deelconvenanten materiaalhergebruik, en dat dient ter uitvoering van de Regeling verpakking en verpakkingsafval (Staatscourant 1997, nr. 125, van 4 juli 1997). Inzameling en hergebruik van gebruikte verpakkingen van papier en karton is niet los te zien van de inzameling en het hergebruik van het overige oudpapier en -karton. Daarom hebben partijen er de voorkeur aan gegeven dat het papiervezelconvenant betrekking heeft op al het oudpapier en -karton dat in Nederland vrijkomt [artikel 2].

Onder karton wordt onder andere verstaan: massief-, vouw-, grafisch-, en golfkarton.

Aan de totstandkoming van het inzamel- en verwerkingssysteem is intensief overleg met alle relevante partijen vooraf gegaan om te waarborgen dat het systeem voor alle partijen acceptabel, werkbaar en fraudebestendig is, zoveel mogelijk aansluit bij de bestaande praktijk, recht doet aan zoveel mogelijk vrije marktwerking en voldoet aan de voorwaarden voor voldoende mededinging.

2 Achtergrond: beleid en regelgeving

2.1 Oudpapier en -karton in het algemeen

Volgens het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieuhygiëne (RIVM) kwam in Nederland in 1995 in totaal 3520 kiloton oudpapier en -karton vrij. Oudpapier en -karton wordt in Nederland al sinds jaar en dag gescheiden ingezameld ten behoeve van materiaalhergebruik. Nederland kent wat dat betreft een unieke en fijnmazige structuur, waarin gemeenten en de oudpapier- en oudkarton(verwerkende) industrieën nauw samenwerken en waarin verenigingen bij de inzameling een belangrijke rol spelen. Door de inzet van deze partijen is – volgens berekeningen van het RIVM – in 1995 een inzamel- en hergebruikspercentage van 52,5% bereikt. Volgens

de inschattingen en de definities van de papier- en kartonindustrie is circa 62% hergebruik gerealiseerd.

Toch zijn er nog mogelijkheden om de huidige inzamel- en verwerkingsstructuur voor oudpapier en -karton te verbeteren, onder ander op de volgende onderdelen:

– Een belangrijke deel van het inzamelbare oudpapier en -karton uit met name huishoudens verdwijnt nog via het grijze afval.

– Niet heel Nederland wordt thans systematisch gedekt door een inzamelstructuur.

– De inzamelrespons is sterk afhankelijk van de internationale marktprijzen. De ervaring leert dat als die langere tijd negatief zijn – zoals begin jaren '90 het geval is geweest – de inzameling structureel terugvalt, waarna het veel tijd en moeite kost die inzameling weer op het oude niveau te krijgen.

Partijen streven dan ook voortdurend naar verbetering en intensivering van de inzameling en het hergebruik. In februari 1995 is in het Afval Overleg Orgaan (AOO) in het kader van het Programma Gescheiden Inzameling Huishoudelijk Afval (GIHA) afgesproken dat gemeenten onder andere al het oudpapier en -karton uit huishoudens gescheiden zullen inzamelen. Gemeenten streven in dit kader naar het realiseren van een inzamelpercentage van 85% van het oudpapier en -karton uit huishoudens vóór het jaar 2000, bij voorkeur door middel van een haalsysteem, waarbij het oudpapier en -karton tenminste één maal per vier weken huis-aan-huis wordt ingezameld. Daarbij is het de bedoeling dat het percentage vervuiling in het ingezamelde oudpapier en -karton uit huishoudens niet meer dan 10% bedraagt.

Ook de papier- en kartonindustrie is gebaat bij een intensivering van de gescheiden inzameling vanwege het belang van een grote en continue aanvoer van oudpapier en -karton als secundaire grondstof. Rijk, gemeenten (Vereniging van Nederlandse Gemeenten, VNG) en papierketen (Stichting Integraal Ketenbeheer Papier en Karton, IKP) hebben dan ook op 14 juni 1995 de Intentieverklaring inzamel- en verwerkingssysteem oudpapier en -karton uit huishoudens ondertekend. Partijen spreken hierin de intentie uit om in het jaar 2000 85% van het oudpapier en -karton dat uit huishoudens vrijkomt in te zamelen en

als materiaal te hergebruiken. Tevens wordt hierin de intentie uitgesproken te komen tot onderlinge afspraken om de continuïteit van de inzameling en de verwerking te garanderen. Deze Intentieverklaring ligt aan het onderhavige Papiervezelconvenant ten grondslag.

2.2 Papieren en kartonnen verpakkingen

Ongeveer éénderde deel van de totale papier- en kartonstroom bestaat uit papieren en kartonnen verpakkingen. Volgens het RIVM bedroeg de hoeveelheid afval van gebruikte papieren en kartonnen verpakkingen in 1995 1366 kiloton, ofwel 42% van de totale hoeveelheid vrijkomend oudpapier en -karton. Van de 1366 kiloton gebruikte papieren en kartonnen verpakkingen werd 840 kiloton (62%) gescheiden ingezameld ten behoeve van hergebruik. Papieren en kartonnen verpakkingen worden vooral in de kantoren-, winkels-, diensten- en bedrijvensector (KWDI-sector) gescheiden ingezameld. Door de huishoudens worden gebruikte verpakkingen nog weinig via het overige oudpapier en -karton afgevoerd. Van de gebruikte papieren en kartonnen verpakkingen uit huishoudens verdwijnt namelijk nog 64% in het grijze afval.

Om het hergebruik van onder andere papieren en kartonnen verpakkingen te stimuleren is in 1991 tussen de minister van VROM en de Stichting Verpakking en Milieu (SVM) het Convenant Verpakkingen afgesloten. In dat convenant is als doelstelling opgenomen om in het jaar 2000 tenminste 60% van alle in Nederland op de markt gebrachte verpakkingen als materiaal her te gebruiken. Voor papieren en kartonnen verpakkingen werd afgesproken dat al het mogelijke wordt gedaan om in het jaar 1995 een hergebruikspercentage van 60% te realiseren.

Op 31 december 1994 is de Richtlijn 94/62 van het Europees Parlement en de Raad van 20 december 1994 betreffende verpakking en verpakingsafval, PbEG L 94/365 gepubliceerd en in werking getreden. In deze richtlijn wordt aan de lidstaten de verplichting opgelegd om zodanige maatregelen te treffen dat uiterlijk 30 juni 2001

van alle op de markt gebrachte verpakkingen bepaalde percentages worden teruggewonnen (50-65%) en als materiaal worden hergebruikt (25-45%).

De implementatie van de richtlijn vindt plaats door middel van de Regeling verpakking en verpakingsafval (Staatscourant 1997, nr. 125, van 4 juli 1997). In deze regeling worden primair de producenten/importeurs (ook wel genoemd: de verpakkers/vullers) aangesproken op het realiseren, met ingang van 1 augustus 1998, van 65% terugwinning en 45% materiaalhergebruik voor alle materialen samen. In de regeling wordt echter nadrukkelijk gesteld dat de gehele verpakkingketen daaraan dient mee te werken. De regeling is zodanig opgezet, dat deze uitnodigt te komen tot een nieuw verpakkingenconvenant (het Convenant Verpakkingen II), waarin de materiaalproducenten in de verpakkingketen met name de verantwoordelijkheid nemen om in het jaar 2001 in totaal 65% materiaalhergebruik te realiseren. Onderhavig papiervezelconvenant maakt onderdeel uit van dit nieuwe convenant.

In de regeling is opgenomen dat gemeenten verplicht zijn om ondermeer oudpapier en -karton uit huishoudens gescheiden in te zamelen. Deze verplichting is te zien als een aanvulling op de reeds in de Wet milieubeheer vastgelegde inzamelplicht voor huishoudelijk afval en zal worden opgenomen in de Provinciale Milieu Verordening (PMV). In de regeling wordt er vanuit gegaan dat bedrijven onder andere oudpapier en -karton scheiden, gescheiden houden en gescheiden afgeven. In het deelprogramma Gescheiden Inzamelen van Bedrijfsafval (GIBA) van het AOO wordt gesteld dat de zorgplicht van bepaalde categorieën bedrijven voor de scheiding van bepaalde afvalstromen ondermeer wordt geregeld door middel van AMvB's ex art. 8.40 Wm en door middel van milieuvergunningen.

Ten slotte worden de gescheiden inzameling en het hergebruik van al het oudpapier en -karton gestimuleerd door het Besluit stortverbod afvalstoffen dat voor onder andere de categorieën verpakkingen, papier en karton, huishoudelijk afval, kantoor-, winkel- en dienstenaafval en vergelijkbaar

industrieel afval per 1 januari 1996 effectief is.

3 Beschrijving van het inzamel- en verwerkingsysteem

3.1 Inzameling en overdracht [artikelen 4 en 5]

Gemeenten zijn wettelijk verplicht zorg te dragen voor de inzameling en verwijdering van afval (waaronder papier en karton) uit huishoudens. In het deelprogramma GIHA van het AOO hebben gemeenten aangegeven ondermeer papier en karton gescheiden van het overige huishoudelijke afval te zullen inzamelen en daarbij een inzamelpercentage van 85% na te streven. De VNG heeft hiertoe voor de gemeenten een Handleiding GIHA ontwikkeld, waarin handreikingen worden gedaan voor de organisatie van de gescheiden inzameling van onder andere oudpapier en -karton.

Onder papier en karton worden tevens begrepen de zogenaamde drankenkartons. Door de desbetreffende branche-organisatie (Stichting Hedra) wordt gewerkt aan een eigen, separaat inzamel- en verwerkingsstelsel. Bij inzamelssystemen kan gedacht worden aan het ophalen van melkkartonnen bij scholen. Het is echter onwenselijk (zie de kwaliteitseisen in bijlage II) dat drankenkartons tezamen met het overige oudpapier en karton worden ingezameld.

In een Letter of Intent aan de minister heeft de Stichting Hedra aangegeven dat van deze verpakkingen zoveel zal worden ingezameld als nodig is om 15% materiaalhergebruik in het jaar 2001 te kunnen realiseren. De gemeenten zullen worden uitgenodigd aan dit separate inzamelstelsel mee te werken en deze stroom zorgvuldig gescheiden te houden van de reguliere stroom oudpapier en karton. Een gerichte voorlichting aan het publiek is daartoe een essentieel instrument.

In het kader van onderhavig deelconvenant zal de VNG bevorderen dat gemeenten al het gescheiden ingezamelde oudpapier en -karton zullen overdragen aan een oudpapierhandelaar die aangesloten is bij de Stichting Papier Recycling Nederland (PRN), het door de papierketen georganiseerde collectief dat de afspraken uit het con-

venant namens die keten gestand doet [artikel 5]. De VNG zal als waarnemer de vergaderingen van de Stichting PRN bijwonen.

Gemeenten of samenwerkende gemeenten kunnen zich aansluiten bij het door onderhavig convenant in het leven geroepen systeem door een aansluitingsovereenkomst aan te gaan met de Stichting PRN. In de aansluitingsovereenkomst worden zaken geregeld als: de afnamegarantie zoals bedoeld in artikel 8, lid 1, de leveringsgarantie, de minimale kwaliteitseisen [artikel 6], de procedures bij inschakeling van het verwijderingsfonds en een geschillenregeling. Het aansluitcontract heeft een minimum looptijd van 5 jaar en kan daarna met telkens één jaar verlengd worden. Toetreding tot het systeem kan uitsluitend geschieden in perioden waarin het verwijderingsfonds niet in werking is en/of waarin er geen sprake is van een overschotsituatie. De VNG zal bevorderen dat individuele gemeenten of samenwerkende gemeenten een dergelijke aansluitingsovereenkomst aangaan [artikel 5]. Een gemeente die zich niet bij het systeem aansluit, kan geen beroep doen op de afspraken uit onderhavig convenant, zoals, bijvoorbeeld, de afnamegarantie zoals bedoeld in artikel 8, lid 1.

Aansluiting bij het systeem van de Stichting PRN betekent dat gemeenten het gescheiden ingezamelde oudpapier en -karton moeten aanbieden aan een oudpapierhandelaar die aangesloten is bij de Stichting PRN. De gemeente is geheel vrij in de keuze met welke oudpapieronderneming(en) zij uiteindelijk een contract wil afsluiten. In dit contract worden zaken geregeld als: de beschikbaarstelling van de inzamelmiddelen, de frequentie van inzameling en overdracht, het overdrachtpunt, de kwaliteit van het oudpapier en -karton en de wijze waarop met afwijkingen van de overeengekomen kwaliteit wordt omgegaan, de overdrachtprijs alsmede de frequentie waarmee die wordt aangepast aan de internationale marktomstandigheden. Dit handelscontract komt in vrije onderhandelingen tussen individuele partijen tot stand.

Het is in de praktijk niet mogelijk dat een gemeente slechts een deel van het ingezamelde oudpapier en -karton uit

huishoudens onder de werking van het systeem laat vallen; de ingezamelde hoeveelheden zijn immers niet constant, zodat niet te controleren valt hoeveel wel en hoeveel niet onder het systeem valt.

Naar verwachting zullen vrijwel alle oudpapierondernemingen zich aansluiten bij de Stichting PRN. Dit is ook noodzakelijk om voldoende dekking te realiseren voor een goede werking van het systeem. Toetreding tot de Stichting PRN is mogelijk voor alle oudpapierondernemingen of ondernemingen die als oudpapierhandelaar opereren en die voldoen aan de voorwaarden die de Stichting PRN voor toetreding stelt.

Ongeveer tweederde deel van het ingezamelde oudpapier en -karton komt uit de KWDI-sector. Bedrijven zullen door middel van AMvB's ex art. 8.40 Wm en door middel van milieuvergunningen verplicht worden andere oudpapier en -karton te scheiden, gescheiden te houden en gescheiden af te voeren.

De KWDI-sector is zelf financieel en organisatorisch verantwoordelijk voor het scheiden, gescheiden houden en gescheiden afgeven van oudpapier en -karton. De minister van VROM en de Stichting PRN zullen onder andere door middel van voorlichting en andere in het Deelprogramma Gescheiden Inzamelen van Bedrijfsafval (GIBA) genoemde instrumenten bevorderen dat de bedrijven het oudpapier en -karton ten behoeve van hergebruik zullen overdragen aan de papierketen [artikel 4, lid 2 en artikel 15].

De overdracht van oudpapier en -karton uit de KWDI-sector vindt plaats onder tussen individuele partijen overeengekomen condities, tegen geldende marktprijzen, verminderd met de kosten van inzameling, transport, reiniging en dergelijke. Voor oudpapier en -karton uit de KWDI-sector geldt geen afnamegarantie, zoals bedoeld in artikel 8, lid 1. Het verwijderingsfonds speelt hier derhalve geen rol. De oudpapierondernemingen zijn dan ook gehouden het oudpapier en -karton uit huishoudens fysiek en administratief gescheiden te houden. Overigens zullen de kosten voor scheiden, gescheiden houden en gescheiden afvoeren ten behoeve van hergebruik voor de KWDI-sector doorgaans lager

zijn dan die voor afvoer als bedrijfsafval.

3.2 Kwaliteitseisen [artikel 6 en bijlagen]

De Stichting PRN geeft een afnamegarantie voor al het gescheiden ingezamelde en aangeboden oudpapier en -karton dat voldoet aan de vastgestelde kwaliteitseisen [artikel 7]. Deze kwaliteitseisen zijn vastgesteld in bijlage I.

In het kader van het deelprogramma GIHA hebben gemeenten aangegeven te streven naar het aanleveren van schoon en droog papier met een totale vervuilinggraad van maximaal 10%. In het rapport 'Verificatie verontreinigingsgraad van oudpapier en -karton uit huishoudens' van adviesbureau KPMG uit juni 1995 blijkt dat de gemiddelde vervuiling thans 4% bedraagt, met een bandbreedte van 2,5 tot 10%. In het kader van onderhavig convenant is afgesproken dat partijen oudpapier en -karton met een vervuilingpercentage van meer dan 10% door de oudpapierondernemingen geweigerd mogen worden en niet onder de afnamegarantie zoals bedoeld in artikel 8, lid 1 vallen [bijlage I]. Hiermee wordt oneigenlijk gebruik van het fonds voorkomen. Oudpapierondernemingen mogen extreem vervuilde partijen oudpapier en -karton uiteraard wel accepteren, maar dan onder tussen de individuele partijen overeengekomen condities. Tevens is afgesproken dat aanbieders van oudpapier en -karton er naar zullen streven het percentage vervuiling onder de 5% te brengen [bijlage I].

De totale vervuiling in het oudpapier en -karton kan worden onderverdeeld in producteigen (papiergebonden) en productvreemde (niet-papiergebonden) vervuiling [artikel 1 en bijlage II]. Producteigen vervuiling is al het niet-papiervezelmateriaal dat tijdens het productieproces van het papieren of kartonnen product op of aan het papier/karton vast wordt aangebracht, zoals: vensters in enveloppen, mechanieken in ordners en dergelijke. Toevoegingen aan verpakkingen tijdens het verpakken, zoals kunststof steunblokken of zakjes, vallen hier niet onder. Productvreemde vervuiling is al het niet-papiervezelmateriaal dat tijdens het gebruik van het product of

erna in de afvalfase aan het product wordt toegevoegd. Uit het genoemde onderzoek van KPMG blijkt dat circa de helft van de totale vervuiling bestaat uit productvreemde vervuiling en de rest uit producteigen vervuiling.

Productvreemde vervuiling behoort niet tot het oudpapier en -karton. De kosten voor verwijdering daarvan uit het gescheiden ingezamelde oudpapier en -karton uit huishoudens komen dan ook ten laste van de gemeenten en zullen met de gemeenten verrekend kunnen worden [artikel 8, lid 3]. Indien verwijdering van deze productvreemde vervuiling goedkoper kan geschieden bij de oudpapier of karton verwerkende industrie (de pulperbezitters) dan zullen de kosten die aan de oudpapierhandelaar door de afnemer van het oudpapier of karton worden doorberekend, geacht worden door de oudpapierhandelaar te zijn gemaakt en dus kunnen worden doorberekend aan de gemeenten.

In overleg tussen het ministerie van VROM, de VNG en de Stichting Integraal Ketenbeheer Papier en Karton (IKP) zijn lijsten opgesteld [bijlage II] die aangeven wat wel en wat niet bij het oudpapier thuis hoort.

Hiervoor, in § 3.1, is reeds aangegeven dat drankenkartons weliswaar worden toegerekend aan de totale stroom papieren en kartonnen verpakkingen, maar niet tezamen met het overige papier en karton dienen te worden ingezameld. Door de desbetreffende branche-organisatie wordt gewerkt aan een eigen, separaat inzamel- en verwerkingsstelsel.

Individuele contractspartijen komen onderling overeen hoe de vervuiling wordt vastgesteld en hoe de verrekening van de daarmee gemoeide kosten plaats vindt. In de verwijderingsbijdragen uit het verwijderingsfonds wordt geen rekening gehouden met de kosten van verwijdering van productvreemde vervuiling. In het geval van een ketendeficit zal de oudpapierhandelaar de kosten in verband met de verwijdering van productvreemde vervuiling dus nog steeds met de gemeenten kunnen verrekenen [artikel 8, lid 3].

De kosten voor verwijdering van vervuiling uit het gescheiden ingezamelde en aangeboden oudpapier en -karton uit de KWDI-sector zullen tussen de contractspartijen op marktconforme wijze verrekend worden.

3.3 De afnamegarantie [artikelen 7 en 8] en het verwijderingsfonds

De Stichting PRN verplicht zich in onderhavig convenant al het gescheiden ingezamelde en aangeboden oudpapier en -karton dat voldoet aan de kwaliteitseisen [artikel 6] onder alle omstandigheden af te nemen [artikel 7].

Voor oudpapier en -karton uit huishoudens geldt bovendien dat een eventueel ketendeficit dat hierbij optreedt niet voor rekening zal komen van de gemeente [artikel 8, lid 1]. Een eventueel ketendeficit komt voor rekening van de papier- en kartonketen en zal worden gefinancierd uit een door die keten georganiseerd verwijderingsfonds (Stichting Verwijderingsfonds).

Er is sprake van een ketendeficit indien de internationale marktprijs voor oudpapier en -karton lager is dan de door de Stichting Verwijderingsfonds periodiek vastgestelde standaardkostprijs voor bewerking, sortering en transport vanaf het overdrachtpunt in de gemeente [artikel 1, onder a].

In tijden waarin de internationale marktprijzen voor oudpapier en -karton de door de oudpapierondernemingen te maken transport- en bewerkingskosten niet dekken, krijgen de oudpapierondernemingen ter compensatie van die kosten een vergoeding uit het door de papierketen ingestelde verwijderingsfonds. De hoogte van deze verwijderingsvergoeding wordt, op het moment dat een ketendeficit zich voordoet, door het fondsbestuur vastgesteld en is gerelateerd aan de internationale marktprijzen en de gemiddelde transport- en bewerkingskosten van een gemiddelde oudpapieronderneming vanaf het overdrachtpunt in de gemeente (de 'standaardkostprijs') op dat moment.

De door een oudpapierhandelaar te maken transport- en bewerkingskosten vanaf het overdrachtpunt in de gemeente kunnen hoger zijn dan de door de Stichting Verwijderingsfonds periodiek vastgestelde standaardkostprijs. De bij de Stichting PRN aangesloten oudpapierhandelaren zullen er zo veel mogelijk voor zorgen dat de door hen te maken kosten voor transport, bewerking en sortering vanaf het overdrachtpunt in de gemeente niet hoger zullen zijn dan de door de Stichting Verwijderingsfonds periodiek vastgestelde standaardkostprijs. Een eventueel tekort dat bij een individuele, bij

de Stichting PRN aangesloten oudpapierhandelaar ontstaat als gevolg van het feit dat zijn werkelijke kosten hoger zijn dan de door de Stichting Verwijderingsfonds vastgestelde standaardkostprijs, is voor rekening van die oudpapierhandelaar. De gemeente behoeft derhalve niet bij te betalen.

Indien er binnen de gemeente geen oudpapieronderneming is die aangesloten is bij de Stichting PRN en de transportkosten van de gemeente naar de dichtstbijzijnde bij de Stichting PRN aangesloten oudpapieronderneming zodanig zijn dat de opbrengst van het oudpapier en -karton voor de gemeente lager wordt dan nul, dan vergoedt het verwijderingsfonds de transportkosten naar de dichtstbijzijnde bij de Stichting PRN aangesloten oudpapieronderneming voor zover deze leiden tot een negatieve opbrengst voor de gemeente [artikel 8, lid 2]. De gemeente blijft echter vrij het ingezamelde oudpapier en -karton aan een eventueel gecontracteerde andere, niet dichtstbijzijnde oudpapieronderneming te blijven leveren, maar dan zullen de extra transportkosten naar die onderneming voor rekening van die gemeente zijn.

Er is voor gekozen de uitbetaling van de verwijderingsvergoeding uit het verwijderingsfonds aan de oudpapieronderneming via de gemeente te laten verlopen. Indien het bestuur van het verwijderingsfonds heeft vastgesteld dat er sprake is van een ketendeficit geeft datzelfde fondsbestuur schriftelijke toestemming aan een gemeente om bij de overdracht van het gescheiden ingezamelde oudpapier en -karton uit huishoudens een door datzelfde fondsbestuur vastgestelde toebetalingsaan de oudpapieronderneming te doen. De gemeente declareert deze toebetalingsvervolgens bij het verwijderingsfonds. De gemeenten zijn hierdoor gevrijwaard van deficit.

In bovenvermeld bestuur van het verwijderingsfonds hebben zitting: vertegenwoordigers van de vullers van het fonds (de papier- en kartonverwerkende industrieën) en vertegenwoordigers van degenen aan wie het fonds uitbetaalt (de oudpapierhandelaren). Het fondsbestuur kent een onafhankelijk voorzitter. De vullers van het fonds hebben in het fondsbestuur een meerderheid van stemmen.

Gelet op de cruciale rol van het fondsbestuur in het verwijderingsstelsel – het fondsbestuur bepaalt

immers of het fonds al dan niet in werking treedt – zal de Stichting PRN in ieder geval uiterlijk 1 jaar nadat het verwijderingssysteem in werking is getreden de werking van het fonds en de besluitvorming terzake laten evalueren. Deze evaluatie zal door een onafhankelijke instantie worden uitgevoerd.

Het verwijderingsfonds wordt gevoed door een heffing op nieuw op de Nederlandse markt gebracht papier en karton. Deze verwijderingsbijdrage wordt geheven bij de eerste binnenlandse afnemer/gebruiker van papier en karton. De eerste gebruikers/afnemers van papier en karton zijn, bijvoorbeeld, drukkerijen, uitgeverijen en producenten van verpakkingsmiddelen. De eerste afnemers/gebruikers zijn vrij in de keuze óf – en zo ja: hoe – zij de verwijderingsbijdrage doorberekenen.

Over bedoelde verwijderingsbijdrage worden door betrokkenen afspraken gemaakt, die in een overeenkomst worden neergelegd. Ingevolge de Wet milieubeheer kan deze overeenkomst door de minister van VROM algemeen verbindend worden verklaard. Een gevolg van de algemeen verbindend verklaring is, dat ook betrokkenen die geen partij zijn bij de overeenkomst toch gehouden zijn om de verwijderingsbijdrage te betalen. Hierdoor worden concurrentievervalsingen voorkomen.

De totstandkoming van de algemeen verbindend verklaring is essentieel voor het in het onderhavige deelconvenant neergelegde systeem, in het bijzonder voor de toepassing van artikel 8, eerste lid. Immers deze algemeen verbindend verklaring doet de overeenkomst in werking treden, op grond waarvan betrokkenen gehouden zijn de verwijderingsbijdrage aan het verwijderingsfonds af te dragen. Uit dit fonds wordt een eventueel ketendeficit als bedoeld in genoemd artikel betaald.

Een aanvraag voor het algemeen verbindend verklaren van een overeenkomst, waarin de onderhavige verwijderingsbijdrage wordt geregeld, is recent door de Stichting PRN bij de minister van VROM ingediend. Dit betekent dat op het moment van de oorspronkelijk gedachte datum van inwerkingtreding van het onderhavige deelconvenant, nl. 25 december 1997, er geen sprake kan zijn van een algemeen verbindend verklaring van de

overeenkomst en wordt derhalve niet beschikt over de gedachte voedingsbron van het verwijderingsfonds.

Ook moet geconstateerd worden dat aan een andere essentiële voorwaarde voor inwerkingtreding van het systeem nog niet is voldaan. Het betreft hier de mogelijkheid voor gemeenten en oud papierhandelaren om zich aan te sluiten bij de Stichting PRN.

Een en ander heeft tot gevolg dat een aantal artikelen van het convenant eerst op een latere datum, te weten op uiterlijk 1 april 1998, in werking kan treden. In artikel 23, eerste lid, zijn deze artikelen aangegeven. In artikel 24 is bepaald welke maatregelen daartoe, waaronder de algemeen verbindend verklaring van de overeenkomst, uiterlijk op 1 april 1998 getroffen moeten zijn.

3.4 Materiaalhergebruik [artikel 9]

Van de totale hoeveelheid op de markt gebracht papier en karton is volgens de papier- en kartonbranche 15% niet inzamelbaar, omdat het wordt gebruikt voor sanitaire doeleinden of voor duurzaam gebruik (boeken, archieven, behang). In het kader van onderhavig deelconvenant verplichten de materiaalproducenten zich om in het jaar 2001 85% van de inzamelbare hoeveelheid op de markt gebracht papier en karton als materiaal te hergebruiken [artikel 9, lid 1]. Voor wat betreft papieren en kartonnen verpakkingen geldt dit onderscheid tussen inzamelbaar en niet-inzamelbaar minder. De papier- en kartonproducenten verplichten zich dan ook om 85% van de hoeveelheid nieuw op de markt gebrachte papieren en kartonnen verpakkingen als materiaal her te gebruiken [artikel 9, lid 2] en aldus – tezamen met de producenten van andere verpakkingsmaterialen – bij te dragen aan het behalen van de doelstelling uit het integratieconvenant verpakkingen om van alle op de markt gebrachte verpakkingen 65% als materiaal te hergebruiken.

In het kader van het integratieconvenant verpakkingen zal uiterlijk 31 december 1999 een evaluatie plaatsvinden over de uitvoering van de verplichtingen van de convenanten. Indien de ontwikkeling van het materiaalhergebruik van papier en karton zodanig is dat de doelstelling voor het jaar 2001, naar het zich dan laat aanzien, niet gehaald kan worden, zullen partijen overleggen om, afhankelijk

van de oorzaak, zo mogelijk aanpassingen van de in onderhavig convenant genoemde maatregelen voor te stellen, om de doelstellingen alsnog te bereiken.

Indien n.a.v. de evaluatie blijkt dat de doelstellingen van dit convenant redelijkerwijze niet bereikt kunnen worden, bijvoorbeeld omdat één van de partijen de andere partij(en) niet in staat heeft gesteld aan zijn verplichtingen te voldoen, treden partijen met elkaar in overleg om te bezien in hoeverre de convenantsafspraken aanpassing behoeven.

3.5 Overschotten

In de Regeling verpakking en verpakingsafval, artikel 5, en in het Papiervezelconvenant [overwegingen] is aangegeven dat de ondernemingen die aangesloten zijn bij de Stichting PRN vanaf het overdrachtspunt verantwoordelijk zijn voor al het door gemeenten gescheiden ingezamelde en aangeboden oudpapier en -karton uit huishoudens. Deze verantwoordelijkheid geldt onder alle marktomstandigheden [artikel 8]. In gevallen van overschotten van of schaarste aan oudpapier en -karton is het aan de papier- en kartonindustrie om marktconforme maatregelen te nemen om de afnamegarantie richting gemeenten veilig te kunnen stellen.

De afnamegarantie onder alle omstandigheden, zoals gegeven door de Stichting PRN kan leiden tot overschotten van oudpapier en -karton. Immers, er wordt – mede vanuit het milieubeleid – gestreefd naar continuïteit in de inzameling en levering van oudpapier en -karton, ook al is er tijdelijk minder behoefte aan die grondstof.

Er is sprake van een overschot als er voor het ingezamelde oudpapier en -karton geen enkele afzetmogelijkheid bij de oudpapierverwerkende industrie in binnen- of buitenland aanwezig is en de voorraadruimten van de oudpapierverwerkende industrieën vol zijn.

Binnen de in dit convenant gekozen verantwoordelijkheidsverdeling ligt de verantwoordelijkheid voor het management van overschotten geheel bij de papier- en kartonindustrie. De industrie zal alles moeten doen wat in haar vermogen ligt om het ontstaan van een overschotsituatie te voorkomen en – als dat niet lukt – moeten zoeken naar mogelijkheden om het overschot van oudpapier in voorraad

te houden in afwachting van een oplevende vraag. Pas in allerlaatste instantie, als niets anders meer mogelijk is, zal de verbrandingsoptie kunnen worden gekozen.

De verwijdering van overschotten wordt niet gefinancierd uit het verwijderingsfonds.

Bijlage I Kwaliteitseisen

- Het aan een bij de Stichting Papier Recycling Nederland aangesloten onderneming aangeboden oudpapier en -karton dient droog, schoon en scheurbaar te zijn.
- Het aan een bij de Stichting Papier Recycling Nederland aangesloten onderneming aangeboden oudpapier en -karton mag niet meer dan 10% vervuiling bevatten.
- Gemeenten streven ernaar het totale vervuilingpercentage van het gescheiden ingezamelde en aangeboden oudpapier en -karton niet meer dan 5% te laten zijn.

Bijlage II Producteigen en productvreemde vervuiling

A. Onder producteigen vervuiling wordt verstaan:
Al het niet-papiervezel materiaal dat tijdens het productieproces van het papieren of kartonnen product op of aan het papier of karton vast wordt aangebracht en dat een wezenlijk onderdeel uitmaakt van dat product. Voorbeelden:

- vensters in enveloppen
- mechanieken in ordners
- kunststof hengsels aan wasmiddelenverpakkingen
- kunststof coatings
- metalen of kunststof schenktuitjes

B. Onder productvreemde vervuiling wordt verstaan:
Al het niet-papiervezel materiaal, niet behorend tot de producteigen vervuiling, dat tijdens het gebruik of in de afvalfase van het papieren of kartonnen product aan dat product wordt toegevoegd.

Voorbeelden:

- a. alle objecten die geen vast onderdeel uitmaken van het papieren of kartonnen product en die bestaan uit bijvoorbeeld:
 - steenachtige materiaal (zoals: aarde-werk, beton)
 - metaal (zoals: paperclips en binders)
 - kunststof (zoals: piepschuim, draagtasjes, zichtmappen, binders, folies)

- hout
- textiel
- touw
- leder
- b. papier dat niet schoon en droog is, zoals, bijvoorbeeld:
 - vloeistofdichteverpakkingen, zoals:
 - . drankenkartons voor zuivel en frisdranken
 - . verpakkingen van vloeibare wasmiddelen en wasverzachter
 - . geplastificeerd papier, bijvoorbeeld voor diepvriesproducten
 - verontreinigde papieren (zoals: papier tussen vleeswaren, koffiefilters)
- c. niet-herbruikbare papieren, zoals, bijvoorbeeld:
 - sanitair papier (zoals zakdoekjes, luiers, toiletpapier)
 - behang (en vinyl)
 - doorslagpapier
 - foto's

Deelconvenant materiaalhergebruik glazen verpakkingen

Partijen,

1. De Minister van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer, Margaretha de Boer, handelend als bestuursorgaan en als vertegenwoordiger van de Staat der Nederlanden mede namens de Minister van Economische Zaken en de Minister van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij, hierna te noemen: 'de Minister'; en
2. De Vereniging van Nederlandse Gemeenten, te dezen vertegenwoordigd door de heer drs. P. Ph. Dordregter; en
3. De Stichting Kringloop Glas, te dezen vertegenwoordigd door de heer J.C. Maltha, voorzitter, en de heer ir. A.C.J. Havermans, bestuurslid, namens de bij haar aangesloten ondernemingen en organisaties van ondernemingen die hetzij:
 - a) glas en glazen verpakkingen produceren (glasindustrie);
 - b) gescheiden ingezameld gebruikt glas en glazen verpakkingen opwerken tot ovenklare secundaire grondstof voor de glasindustrie (glasbewerkende industrie);
 - c) in opdracht van een gemeente, particulier of bedrijf gebruikt glas en glazen verpakkingen ophalen, opslaan,

transporteren en verhandelen (glasinzamelaars);

Overwegende,

- dat een integratieconvenant verpakkingen is afgesloten dat betrekking heeft op alle verpakkingen die in Nederland op de markt worden gebracht, met uitzondering van die verpakkingen die worden uitgevoerd uit Nederland,
- dat bij het integratieconvenant verpakkingen deelconvenanten horen zijnde:
 - deelconvenant producenten en importeurs;
 - papiervezelconvenant;
 - deelconvenant materiaalhergebruik glazen verpakkingen;
 - deelconvenant materiaalhergebruik metalen verpakkingen;
 - deelconvenant materiaalhergebruik kunststofverpakkingen;
 - deelconvenant materiaalhergebruik houten verpakkingen,
- dat het onderhavige convenant een deelconvenant is in de zin van het integratieconvenant verpakkingen,
- dat de desbetreffende overwegingen van het integratieconvenant verpakkingen ook als overwegingen van dit convenant worden aangemerkt,
- dat op 19 december 1995 de Intentieverklaring inzamel- en verwerkingssysteem gebruikt verpakkingsglas werd afgesloten,
- dat het onderhavige convenant voor een groot deel is gebaseerd op de Intentieverklaring inzamel- en verwerkingssysteem gebruikt verpakkingsglas,
- dat in het integratieconvenant verpakkingen is afgesproken dat in het jaar 2001 van de totale hoeveelheid nieuw op de markt te brengen verpakkingen van papier of karton, glas, metaal en kunststof, tenminste 65% als materiaal wordt hergebruikt en van hout tenminste 15%, voorzover het hiervoor benodigde verpakkingafval in voldoende mate gescheiden wordt aangeboden volgens de overeengekomen voorwaarden,
- dat gemeenten op basis van de Regeling verpakking en verpakkingafval en de provinciale milieuverordening verantwoordelijk zijn voor de gescheiden inzameling van glas, afkomstig uit particuliere huishoudens en de kosten hiervan voor hun rekening nemen, tot het moment dat het gescheiden ingezamelde verpakkingsglas uit de glasbak in het inzamelvoertuig is gestort,

– dat ingevolge de Regeling verpakking en verpakkingafval voor verpakkingen die bij particuliere huishoudens vrijkomen, de terugnameverplichting geldt vanaf dat moment c.q. die plaats,
– dat de Vereniging van Nederlandse Gemeenten zich in het kader van het programma Gescheiden Inzameling van Huishoudelijk Afval van het Afval Overleg Orgaan heeft vastgelegd om gemeenten te stimuleren de daarin vastgelegde doelstellingen voor glas, 90% inzameling en 90% zuiverheid, te realiseren,
– dat de kosten voor de verwijdering van glazen verpakkingen afkomstig uit bedrijven, voor rekening zijn van die bedrijven;

verklaren het volgende te zijn overeengekomen:

§ 1 Definities, reikwijdte en preventie

Artikel 1 definities

In dit convenant wordt verstaan onder:

- a. *glasbak*: het inzamelmiddel in de gemeente dat geplaatst is aan de openbare weg en waarin de consumptie zijn huishoudelijk gebruikt verpakkingsglas kan deponeren;
- b. *glasgebonden vervuiling*: al het materiaal zoals aangegeven in Bijlage II, niet zijnde glas dat tijdens het productieproces van de verpakking of van het verpakte product op of aan het glas wordt aangebracht of dat wezenlijk onderdeel uitmaakt van de verpakking,
- c. *niet-glasgebonden vervuiling*: al het materiaal zoals aangegeven in Bijlage II, niet zijnde verpakkingsglas en niet behorend tot de glasgebonden vervuiling.

Artikel 2 reikwijdte

Dit convenant heeft betrekking op al het verpakkingsglas dat in Nederland op de markt wordt gebracht, met uitzondering van het verpakkingsglas dat wordt uitgevoerd uit Nederland.

Artikel 3 preventie

De bij de Stichting Kringloop Glas aangesloten producenten van verpakkingsglas verplichten zich al datgene te doen dat redelijkerwijs van hen gevergd kan worden, opdat de producenten/importeurs in staat worden gesteld de maatregelen te treffen inzake preventie zoals bedoeld in artikel 4 van

het deelconvenant producenten/importeurs.

§ 2 Inzameling van verpakkingsglas

Artikel 4 gescheiden inzameling

1. De Vereniging van Nederlandse Gemeenten verplicht zich te bevorderen dat gemeenten hun inzamelsysteem zodanig verbeteren en intensiveren dat in het jaar 2001 tenminste 90% van het verpakkingsglas, dat uit particuliere huishoudens vrijkomt, gescheiden wordt ingezameld.
2. De Minister en de Stichting Kringloop Glas verplichten zich te bevorderen dat bedrijven uit de kantoren-, winkels, diensten en industriesector, verpakkingsglas scheiden, gescheiden houden en gescheiden aanbieden.

§ 3 Overdracht en kwaliteitseisen

Artikel 5 overdracht

De Vereniging van Nederlandse Gemeenten verplicht zich te bevorderen dat gemeenten al het gescheiden ingezamelde verpakkingsglas, afkomstig uit particuliere huishoudens, op het overdrachtspunt, zijnde de glasbak, aanbieden aan een onderneming die is aangesloten bij de Stichting Kringloop Glas.

Artikel 6 kwaliteitseisen

1. In Bijlage I zijn de kwaliteitseisen opgenomen waaraan het gescheiden ingezamelde verpakkingsglas dat aan een onderneming die is aangesloten bij de Stichting Kringloop Glas wordt aangeboden, moet voldoen.
2. De Vereniging van Nederlandse Gemeenten verplicht zich om te bevorderen dat gemeenten de noodzakelijke maatregelen nemen om de niet-glasgebonden vervuiling te verminderen.

§ 4 Afname

Artikel 7 algemene afnamegarantie

De Stichting Kringloop Glas verplicht zich om al het haar aangeboden gescheiden verpakkingsglas dat voldoet aan de kwaliteitseisen, bedoeld in artikel 6, af te nemen.

Artikel 8 afnamegarantie huishoudelijk verpakkingsglas

1. Onverminderd het bepaalde in artikel 7 draagt de Stichting Kringloop Glas er zorg voor dat indien een

gemeente het gescheiden ingezamelde verpakkingsglas, afkomstig uit particuliere huishoudens, dat voldoet aan de kwaliteitseisen, bedoeld in artikel 6, aanbiedt aan een bij de Stichting Kringloop Glas aangesloten glasinzamelaar, alleen de kosten van inzameling en lediging van de glasbak in het inzamelvoertuig voor rekening van de gemeente zijn.

2. In afwijking van het eerste lid zijn de kosten die een glasinzamelaar heeft voor het scheiden van niet-glasgebonden vervuiling en het verder verwijderen daarvan uit het aangeboden, gescheiden ingezameld verpakkingsglas uit particuliere huishoudens voor rekening van een gemeente.

Artikel 9

Partijen werken de wijze waarop nader invulling zal worden gegeven aan het bepaalde in artikel 7 en artikel 8, eerste lid, nader uit voor 1 maart 1998 en vullen de bepalingen in dit convenant en/of de toelichting terzake zo nodig aan.

§ 5 Materiaalhergebruik

Artikel 10 materiaalhergebruik

De glasindustrie verplicht zich om in het jaar 2001 ten minste 90% van de totale gewichtshoeveelheid in Nederland op de markt gebrachte glazen verpakkingen als materiaal te hergebruiken voor zover zij de hiervoor benodigde verpakkingen in voldoende mate gescheiden krijgt aangeboden volgens de kwaliteitseisen, bedoeld in artikel 6.

§ 6 Monitoring

Artikel 11 monitoring

1. Voor wat betreft de monitoring zijn de artikelen 9 en 10 van het integratieconvenant verpakkingen van toepassing.
2. De Stichting Kringloop Glas verplicht zich om ten behoeve van de monitoring de gegevens met betrekking tot materiaalhergebruik te leveren overeenkomstig het protocol, bedoeld in artikel 9, tweede lid, van het integratieconvenant verpakkingen.

§ 7 Rapportage

Artikel 12 rapportage

1. De Stichting Kringloop Glas stelt jaarlijks voor 1 mei, voor de eerste

maal uiterlijk op 1 mei 1998, een rapportage op die een overzicht bevat van de voortgang van de uitvoering van dit convenant in het voorgaande kalenderjaar en de betekenis daarvan voor de realisering van de doelstelling, bedoeld in artikel 9.

2. De rapportage, bedoeld in het eerste lid, wordt toegezonden aan de uitvoeringsorganisatie, bedoeld in artikel 7 van het integratieconvenant verpakkingen.

§ 7 Overige onderwerpen

Artikel 13 voorlichting

Partijen verplichten zich ieder tot het opstellen van een voorlichtingsprogramma ten behoeve van het realiseren van de doelstellingen en maatregelen van dit convenant en stemmen deze op elkaar af.

Artikel 14 integratieconvenant

De artikelen 12 tot en met 14 en de artikelen 16 tot en met 18 van het integratieconvenant verpakkingen zijn van overeenkomstige toepassing.

Artikel 15 relatie integratieconvenant

De Stichting Kringloop Glas onderschrijft de inhoud van het integratieconvenant verpakkingen.

Artikel 16 deelconvenant

Dit convenant is een deelconvenant als bedoeld in artikel 19 van het integratieconvenant verpakkingen.

Artikel 17 bijlagen en toelichting

De bij dit convenant gevoegde Bijlagen en toelichting maken onlosmakelijk deel uit van dit convenant.

Artikel 18 looptijd

1. Dit convenant treedt in werking op de tiende dag na ondertekening en eindigt op 31 december 2002.

2. In afwijking van het gestelde in het eerste lid, vervallen de artikelen 3 tot en met 10 en artikel 13 op 31 december 2001.

Artikel 19 overeenkomst naar burgerlijk recht

Dit convenant heeft kracht van overeenkomst naar burgerlijk recht.

Aldus overeengekomen en getekend in viervoud te 's-Gravenhage op 15 december 1997

Toelichting bij het deelconvenant materiaalhergebruik glazen verpakkingen

1 Inleiding

In de Regeling verpakking en verpakingsafval (Staatscourant 1997. nr. 125, van 4 juli 1997) wordt de producent/importeur de mogelijkheid geboden om met de overheid een convenant te sluiten waarin de verschillende partijen (overheid en bedrijfsleven) afspraken maken over het realiseren van de doelstellingen. Met het sluiten van een convenant zijn de producenten en importeurs vrijgesteld van de individuele verplichtingen uit de regeling. De verpakkingketen heeft van deze mogelijkheid gebruik gemaakt en heeft het Convenant Verpakkingen II afgesloten. Hiermee kan de weg, die met het Convenant verpakkingen uit 1991 is ingeslagen, worden voortgezet.

Het Convenant Verpakkingen II bestaat uit een integratieconvenant verpakkingen en, onlosmakelijk daarmee verbonden, een deelconvenant producenten/importeurs en vijf deelconvenanten die betrekking hebben op materiaalhergebruik. Onderhavig deelconvenant is het deelconvenant materiaalhergebruik glazen verpakkingen.

In onderhavig deelconvenant maken Rijk, gemeenten en glasketen afspraken over de intensivering van de gescheiden inzameling en het hergebruik van gebruikt verpakkingsglas en over de verantwoordelijkheden van de diverse partijen daarbij. Partijen streven er naar in het jaar 2001 een inzamel- en hergebruikspercentage van 90% te realiseren. Het bevorderen van de kwaliteit en de continuïteit staat daarbij voorop.

Aan de totstandkoming van het inzamel- en verwerkingssysteem is intensief overleg met alle relevante partijen vooraf gegaan om te waarborgen dat het systeem voor alle partijen acceptabel en werkbaar is, zoveel mogelijk aansluit bij de bestaande praktijk, recht doet aan zoveel mogelijk vrije marktwerking en voldoet aan de voorwaarden voor voldoende mededinging.

2 Achtergrond: beleid en regelgeving

Volgens het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieuhygiëne

(RIVM) kwam in Nederland in 1995 455 kiloton gebruikt verpakkingsglas als afval vrij. De gescheiden inzameling van gebruikt verpakkingsglas heeft in Nederland sinds eind jaren '70, toen de glasbak werd geïntroduceerd en de glasindustrie steeds meer overging tot de inzet van scherven in het productieproces, een enorme vlucht genomen. Dankzij de inzet van gemeenten en de glasbranche is de inzameling en het hergebruik van gebruikt verpakkingsglas gestaag toegenomen en is in 1995, volgens gegevens van het RIVM, een inzamel- en hergebruikspercentage van 74% bereikt.

Op basis van haar eigen monitoringsgegevens gaat de glasbranche er van uit dat in 1995 425 kiloton eenmalig verpakkingsglas in Nederland op de markt is gebracht, waarvan 342 kiloton via de glasbakken is ingezameld, zodat in 1995 een inzamel- en hergebruikspercentage van 80,5% is gerealiseerd.

De cijfers van RIVM en de glasbranche lopen al enige jaren, overigens in steeds mindere mate, uiteen. In het kader van onderhavig convenant is het van groot belang dat partijen eenduidigheid in de monitoring bewerkstelligen.

De huidige inzamel- en verwerkingsstructuur voor gebruikt verpakkingsglas kan op de volgende onderdelen verder verbeterd worden.

– Nog niet heel Nederland is gedekt door een toereikende inzamelstructuur. Uit het deelprogramma Gescheiden Inzamelen van Huishoudelijk Afval (GIHA) van het Afval Overleg Orgaan (AOO) blijkt dat slecht 15% van de gemeenten het beoogde inzamelniveau van 25 kg per inwoner haalde.

– Een andere onderdeel betreft de inzameling van gebruikt glas uit de horeca-sector. Uit cijfers van de Stichting Promotie Glasbak blijkt dat ca. 80% van het gebruikte glas in deze sector niet gescheiden, maar via het gemengde (bedrijfs)afval wordt verwijderd.

Partijen streven dan ook voortdurend naar verbetering en intensivering van de inzameling en het hergebruik. Om het hergebruik van onder andere glazen verpakkingen te stimuleren is in 1991 tussen de minister van VROM en de Stichting Verpakking en Milieu (SVM) het Convenant Verpakkingen

afgesloten. In dat convenant is als doelstelling opgenomen om in het jaar 2000 tenminste 60% van alle in Nederland op de markt gebrachte verpakkingen als materiaal her te gebruiken. Voor verpakkingsglas is afgesproken dat al het mogelijke wordt gedaan om al in het jaar 1995 een percentage materiaalhergebruik van 80% te realiseren.

In februari 1995 is in eerder genoemd deelprogramma GIHA van het AOO afgesproken dat gemeenten onder andere het gebruikte verpakkingsglas uit huishoudens gescheiden zullen inzamelen. Gemeenten streven in dit kader naar het realiseren van een inzamelpercentage van 90% vóór het jaar 2000, bij voorkeur via een brengsysteem met één glasbak per 650 inwoners. Daarbij is het de bedoeling dat het percentage vervuiling in het ingezamelde gebruikte verpakkingsglas uit huishoudens niet meer dan 10% is.

Ook de glasindustrie is gebaat bij een intensivering van de gescheiden inzameling en wel vanwege het belang van een grote en continue aanvoer van glasscherven als secundaire grondstof. Rijk, gemeenten (Vereniging van Nederlandse Gemeenten, VNG) en glasketen hebben dan ook op 19 december 1995 de Intentieverklaring inzamel- en verwerkingssysteem gebruikt verpakkingsglas uit huishoudens ondertekend. Partijen spreken hierin de intentie uit om in het jaar 2000 een inzamel- en hergebruikpercentage van 90% te realiseren. Tevens wordt hierin de intentie uitgesproken te komen tot onderlinge afspraken om de continuïteit van de inzameling en de verwerking te garanderen. Deze Intentieverklaring ligt aan het onderhavige deelconvenant ten grondslag.

Op 31 december 1994 is de Richtlijn 94/62 van het Europees Parlement en de Raad van 20 december 1994 betreffende verpakking en verpakkingafval, PbEG L 94/365, gepubliceerd en in werking getreden. In deze richtlijn wordt aan de lidstaten de verplichting opgelegd om zodanige maatregelen te treffen dat uiterlijk 30 juni 2001 van alle op de markt gebrachte verpakkingen bepaalde percentages worden teruggewonnen (45-65%) en als materiaal worden hergebruikt (25-45%).

De implementatie van de richtlijn vindt plaats door middel van de

Ministeriële regeling verpakking en verpakkingafval (Staatscourant 1997, nr. 125, van 4 juli 1997). In deze regeling worden primair de producenten/importeurs (ook wel genoemd: de verpakkers/vullers) aangesproken op het realiseren, met ingang van 1 augustus 1998, van 65% terugwinning en 45% materiaalhergebruik voor alle materialen samen.

In de regeling wordt echter nadrukkelijk gesteld dat de gehele verpakkingketen daaraan dient mee te werken. De regeling is zodanig opgezet, dat deze uitnodigt te komen tot een nieuw verpakkingenconvenant (het Convenant Verpakkingen II), waarin de materiaalproducenten in de verpakkingketen met name de verantwoordelijkheid nemen om in het jaar 2001 in totaal 65% materiaalhergebruik te realiseren. Onderhavig deelconvenant maakt onderdeel uit van dit nieuwe convenant.

In de regeling is opgenomen dat gemeenten verplicht zijn om ondermeer glas uit huishoudens gescheiden in te zamelen. Deze verplichting is te zien als een aanvulling op de reeds in de Wet milieubeheer vastgelegde inzamelplicht voor huishoudelijk afval en zal worden opgenomen in de Provinciale Milieu Verordening (PMV). In de regeling wordt er vanuit gegaan dat bedrijven onder andere gebruikt glas scheiden, gescheiden houden en gescheiden afgeven. In het deelprogramma Gescheiden Inzamelen van Bedrijfsafval (GIBA) van het AOO wordt gesteld dat de zorgplicht van bepaalde categorieën bedrijven voor de scheiding van bepaalde afvalstromen ondermeer wordt geregeld door middel van AMvB's ex art. 8.40 Wm en door middel van milieuvergunningen. De twee voor glas meest relevante AMvB's (het Besluit detailhandel en ambachtsbedrijven milieubeheer en het Besluit horeca-, sport- en recreatieinrichtingen milieubeheer) zullen in de loop van 1998 in werking treden. In het deelprogramma GIBA wordt erop gewezen dat de inzameldoelstelling van 90% niet alleen met de inzet van genoemde regulerende instrumenten gerealiseerd kan worden. Aanvullende, stimulerende maatregelen in de sfeer van voorlichting, bedrijfsinterne milieuzorg en stimuleringsprogramma's zijn daarvoor nodig.

Ten slotte zij nog vermeld dat de gescheiden inzameling en het hergebruik van al het gebruikte glas gesti-

muleerd wordt door het Besluit stortverbod afvalstoffen dat voor onder andere de categorieën verpakkingen, huishoudelijk afval, kantoor-, winkel- en dienstenaafval en vergelijkbaar industrieel afval per 1 januari 1996 effectief is.

3 Beschrijving van het inzamel- en verwerkingssysteem

3.1 Inzameling en overdracht [artikel 4 en artikel 5]

Gemeenten zijn wettelijke verplicht zorg te dragen voor de inzameling en verwijdering van afval (waaronder glas) uit huishoudens. In het deelprogramma Gescheiden Inzamelen van Huishoudelijk Afval (GIHA) van het AOO hebben gemeenten aangegeven ondermeer glas gescheiden van het overige huishoudelijke afval te zullen inzamelen. De VNG heeft hiertoe voor de gemeenten een Handreiking GIHA ontwikkeld, waarin handreikingen worden gedaan voor de organisatie van de gescheiden inzameling van onder andere gebruikt verpakkingsglas uit huishoudens.

In het kader van onderhavig deelconvenant zijn partijen overeengekomen dat de financiële en organisatorische verantwoordelijkheid van de gemeenten voor de inzameling van het gebruikte verpakkingsglas uit huishoudens gaat tot en met het moment dat het gescheiden ingezamelde glas uit de glasbak 'free-on-truck' in het inzamelvoertuig is gestort. Vanaf dat moment is de glasbranche financieel en organisatorisch verantwoordelijke voor transport, bewerking en hergebruik, met dien verstande dat de gemeenten financieel verantwoordelijk blijven voor de verwijdering van de niet-glasgebonden vervuiling die in het overgedragen glas aanwezig is [artikel 8, lid 2]. Dit laatste punt wordt nader toegelicht onder punt 3.2, kwaliteitseisen.

In het kader van onderhavig deelconvenant zal de VNG bevorderen dat individuele gemeenten al het ingezamelde glas zullen aanbieden aan een glaszamelaar of -bewerker die aangesloten is bij de Stichting Kringloop Glas (SKG), het door de glasketen georganiseerde collectief dat de afspraken uit dit deelconvenant namens die keten gestand doet [artikel 5]. Voor alle duidelijkheid zij er op gewezen dat onder aanbieden niet wordt verstaan het door gemeenten

vragen van offertes, maar de fysieke handeling in de zin van overdragen. Een gemeente die zich niet bij het systeem aansluit door niet aan te bieden aan een lid van de SKG, kan geen beroep doen op de afspraken uit onderhavig convenant, zoals, bijvoorbeeld, de afnamegarantie zoals bedoeld in artikel 8, lid 1.

Gemeenten kunnen zich aansluiten bij het door het onderhavige deelconvenant in het leven geroepen systeem door een contract aan te gaan met een glasbewerker of -inzamelaar die aangesloten is bij de SKG. Van deze stichting kan in beginsel een ieder lid worden, die voldoet aan eisen die redelijkerwijs gesteld kunnen worden vanuit de werking van het systeem. Hierop zullen de statuten nader worden bezien.

Het aangaan van de contracten zal op een marktconforme wijze plaatsvinden. Dit houdt in dit verband in dat gemeenten leden van de SKG zullen verzoeken offerte uit te brengen. Mocht aan dit verzoek niet of in onvoldoende mate gevolg worden gegeven, dan kan de desbetreffende gemeente zich tot de SKG wenden die vervolgens er voor zal zorgdragen dat alsnog voldoende van de bij haar aangesloten leden zullen offeren om voldoende concurrentiestelling mogelijk te maken.

De offerte zal een overdrachtprijs moeten bevatten, die zal worden betaald voor het in het inzamelvoertuig gebrachte glas. Meestal zal deze voor een gemeente positief zijn. Ingevolge artikel 8, lid 1, van het deelconvenant zullen gemeenten echter nooit meer behoeven te betalen dan de kosten van inzameling en lediging van de glasbak in het inzamelvoertuig. De glasketen functioneert zodanig dat uiteindelijk de leden van de SKG behorende tot de glasindustrie garanderen dat de gemeenten altijd hun glas kwijt kunnen aan de leden van de SKG tegen minimaal nul cent.

Indien op de bovenomschreven wijze offertes zijn uitgebracht, zal aan het bedrijf met de voor de desbetreffende gemeente meest gunstige voorwaarden het contract gegund worden. Voor alle duidelijkheid zij erop gewezen, dat de offerte betrekking moet hebben op de activiteiten vanaf het moment dat het ingezamelde glas uit de glasbak in het inzamelvoertuig is gebracht.

Vóór dat moment is de inzameling

namelijk de financiële en organisatorische verantwoordelijkheid van de gemeente. Mocht een glasbewerker of inzamelaar ook op dit gebied haar diensten aan de gemeente willen aanbieden, dan zal in de offerte een duidelijk onderscheid tussen beide kostensoorten moeten worden gemaakt, opdat een goede vergelijking mogelijk is.

In het op de hierboven beschreven wijze te sluiten contract zal in de eerste plaats de overdrachtprijs worden overeengekomen. Uit artikel 8, lid 1, vloeit voort dat deze prijs voor een gemeente nooit negatief kan zijn. Ook andere zaken dienen uiteraard te worden overeengekomen, zoals de frequentie waarmee de overdrachtprijs wordt aangepast, het aantal malen dat de glasbak wordt geleidigd en de wijze waarop met afwijkingen van de overeengekomen kwaliteit wordt omgegaan.

Wellicht ten overvloede zij vermeld dat een gemeente niet verplicht is om via een lid van de SKG een contract af te sluiten. Het staat haar volledig vrij om ook derden, niet zijnde leden van de SKG, te benaderen. Overigens zal de VNG ingevolge artikel 5 van dit convenant bevorderen dat gemeenten al het gescheiden ingezamelde verpakkingsglas zullen aanbieden aan de leden van de SKG. Consequentie van het aangaan van een contract met een niet SKG-lid is wel dat zij geen beroep kan doen op artikel 7 en 8 van het deelconvenant.

Een deel van het ingezamelde verpakkingsglas komt uit de kantoren-, winkels-, diensten- en industriector (KWDI-sector), waaronder de horeca. Bedrijven zullen door middel van AMvB's ex art. 8.40 Wm en door middel van milieuvergunningen verplicht worden onder andere glas te scheiden, gescheiden te houden en gescheiden af te voeren. De KWDI-sector is zelf financieel en organisatorisch verantwoordelijk voor het scheiden, gescheiden houden en gescheiden afgeven van gebruikt glas. De minister van VROM en de SKG zullen onder andere door middel van voorlichting en andere in het deelprogramma Gescheiden Inzamelen van Bedrijfsafval (GIBA) genoemde instrumenten bevorderen dat de bedrijven het gebruikte verpakkingsglas ten behoeve van hergebruik zullen overdragen aan de glasketen [artikel 4, lid 2 en artikel 13].

De overdracht van verpakkingsglas uit de KWDI-sector vindt plaats onder door tussen individuele partijen overeengekomen condities, tegen geldende marktprijzen, verminderd met de kosten van inzameling, transport, reiniging en dergelijke. Voor gebruikt verpakkingsglas uit de KWDI-sector geldt geen afnamegarantie zoals bedoeld in artikel 8, lid 1. Overigens kan worden opgemerkt dat de kosten voor scheiden, gescheiden houden en gescheiden afvoeren ten behoeve van hergebruik voor de KWDI-sector lager zijn dan die voor afvoer als bedrijfsafval.

Op het moment van ondertekening van het convenant ligt nog niet exact vast hoe precies invulling zal worden gegeven aan de verplichting van de SKG ervoor zorg te dragen dat alleen de kosten van inzameling en lediging van de glasbak in het inzamelvoertuig voor rekening van de gemeenten zijn. Daarmee hangt samen dat de voorwaarden tot toetreding van de SKG en de rechten en plichten van de onderscheiden partijen binnen de SKG nog niet voor alle betrokken partijen voldoende helder vast liggen. In dat verband is het noodzakelijk dat aan de volgende punten nader invulling wordt gegeven:

- de voorwaarden voor toetreding tot de SKG
- de mogelijkheden van SKG-leden om te exporteren en het recht van 'first-refusal' van de glasindustrie
- de wijze waarop de aanbesteding plaats zal vinden
- de administratieve uitwerking van de SKG
- de wijze waarop de evaluatie als bedoeld in artikel 17 van het integratieconvenant, m.b.t. dit deelconvenant zal plaatsvinden.

Duidelijkheid ten aanzien van bovenvermelde punten is om verschillende redenen noodzakelijk. Allereerst is het van belang dat wordt gewaarborgd dat partijen die binnen de SKG opereren, in een gelijke concurrentiepositie verkeren. De toetredingsvoorwaarden voor de SKG zullen hiertoe de noodzakelijke randvoorwaarden moeten stellen. Verder is het van belang dat alle bedrijven werkzaam op het gebied van de SKG tot deze organisatie kunnen toetreden. Hiervoor is het noodzakelijk dat potentiële toetreders tot de SKG weten welke consequenties een eventuele toetreding tot de SKG heeft. Rechten

en plichten van de leden dienen daartoe worden vastgelegd, waarbij in elk geval rekening wordt gehouden met bovengenoemde punten [artikel 9].

3.2 *Kwaliteitseisen [artikel 6 en bijlagen]*

De SKG geeft een afnamegarantie voor al het gescheiden ingezamelde en aangeboden gebruikte verpakkingsglas dat voldoet aan de vastgestelde kwaliteitseisen [artikel 7]. Deze kwaliteitseisen zijn vastgelegd in bijlage I.

In de Handreiking Gescheiden Inzameling Huishoudelijke Afvalstoffen van de VNG is aangegeven dat en hoe gemeenten zullen streven naar voortdurende kwaliteitsverbetering van het ingezamelde verpakkingsglas uit huishoudens. Een verontreinigingsgraad van minder dan 5% zou daarbij het streefgetal moeten zijn. Uit het Milieuplan Glasverpakkingen V blijkt dat de totale verontreinigingsgraad van gebruikt verpakkingsglas uit huishoudens in 1995 7,4% bedraagt. In het kader van onderhavig convenant is afgesproken dat partijen glas met een vervuilingpercentages van meer dan 10% door de glaszamelaars en -bewerkers geweigerd mogen worden en niet onder de afnamegarantie, zoals bedoeld in artikel 8, lid 1, vallen [bijlage I]. Glaszamelaars en -bewerkers mogen extreem vervuilde partijen gebruikt glas uiteraard wel accepteren, maar dan onder tussen de individuele partijen overeengekomen condities.

De totale vervuiling in het gebruikte glas kan worden onderverdeeld in producteigen (glasgebonden) en productvreemde (niet-glasgebonden) vervuiling. In overleg tussen het ministerie van VROM, de VNG en de SKG zijn lijsten opgesteld die aangeven wat wel en wat niet bij het gebruikte verpakkingsglas thuis hoort [artikel 1 en bijlage II]. Uit het Milieuplan Glasverpakkingen V uit 1996 van de Branchevereniging 'GLAS' blijkt dat de verdeling tussen producteigen en productvreemde vervuiling ongeveer 50/50 is.

De kosten voor verwijdering van de productvreemde vervuiling uit het gescheiden ingezamelde verpakkingsglas uit huishoudens komen ten laste van de gemeenten en zullen door de glaszamelaars/-bewerkers met de gemeenten verrekend kunnen worden [artikel 8, lid 2]. Contractspartijen komen onderling overeen hoe de vervuiling wordt vastgesteld en hoe de

verrekening van de daarmee gemoeide kosten plaats vindt. Leveranciers (gemeenten) en afnemers (bewerker) van gebruikt verpakkingsglas maken onderling contractuele afspraken over de be- en verrekening van de niet-glasgebonden vervuiling en van de daarmee gemoeide kosten en over de logistieke organisatie daarvan. De vervuilinggraad kan per partij, steekproefgewijs voor een langere periode of anderszins worden vastgesteld. De SKG zal 1 keer per jaar op basis van gewogen gemiddelden door een accountant de gemiddelde vervuilinggraad en de gemiddelde verwijderingskosten laten berekenen.

De kosten voor verwijdering van vervuiling uit het gescheiden ingezamelde en aangeboden verpakkingsglas uit de KWDI-sector zullen tussen contractspartijen op marktconforme wijze overeengekomen worden.

3.3 *Kleurscheiding*

Bij de totstandkoming van het Convenant Verpakkingen in 1991 heeft de glasindustrie aangegeven dat een kleurscheidingspercentage van 50% nodig is om al het ingezamelde glas volledig en hoogwaardig te kunnen herverwerken. Dankzij de inspanning van alle betrokken partijen is in 1995 een situatie ontstaan waarin 52,7% van het gescheiden ingezamelde glas op kleur is gescheiden. Vanuit kosten-oogpunt en gelet op de voor alle partijen gewenste en noodzakelijke continuïteit in de kleurgescheiden inzameling, achten partijen het wenselijk de doelstelling van 50% kleurscheiding te handhaven.

Het realiseren en stabiliseren van het benodigde percentage kleurscheiding is de primaire verantwoordelijkheid van de glasbranche. Partijen hebben afgesproken met elkaar in overleg te treden, indien de mate van kleurscheiding niet overeenkomt met de behoefte aan op kleur gescheiden glas of indien de behoefte aan verschillende kleuren nieuw glas in de markt een ander kleurscheidingspercentage dan 50% wenselijk maakt.

3.4 *De afnamegarantie [artikelen 7, 8 en 9] en materiaalhergebruik [artikel 10]*

De SKG verplicht zich in onderhavig deelconvenant al het gescheiden ingezamelde en aangeboden gebruikte verpakkingsglas dat voldoet aan de vastgestelde kwaliteitseisen [artikel 6,

lid 1] onder alle omstandigheden af te nemen [artikel 7].

Voor gebruikt verpakkingsglas uit huishoudens geldt dat het deelconvenant er in voorziet dat gemeenten, als zij het gescheiden ingezamelde verpakkingsglas, dat voldoet aan de kwaliteitseisen bedoeld in artikel 6, aanbieden aan een bij de SKG aangesloten inzamelaar, dit ten alle tijde kunnen doen zonder bijbetaling voor de kosten vanaf het moment dat het glas in het inzamelvoertuig is gestort. Dit systeem beoogt gemeenten de zekerheid te geven dat zij het door hen ingezamelde verpakkingsglas uit huishoudens ten alle tijde zonder andere kosten dan de kosten van inzameling en de kosten van het in het inzamelvoertuig storten van het verpakkingsglas kunnen afzetten. De hoogte van de vergoeding die gemeenten ontvangen voor het door hen ingezamelde verpakkingsglas, afkomstig uit huishoudens, nadat dit in het inzamelvoertuig is gestort, zal in het kader van de onderhandelingen tussen contractspartijen moeten worden vastgesteld.

Door dit systeem wordt de continuïteit van de inzameling gewaarborgd. Dit is zowel vanuit bedrijfseconomisch als vanuit milieu-oogpunt van groot belang.

In het kader van onderhavig deelconvenant verplichten de materiaalproducenten zich om in het jaar 2001 90% van de in Nederland nieuw op de markt gebrachte glazen verpakkingen als materiaal te hergebruiken voor zover zij deze verpakkingen in voldoende mate en gescheiden krijgen aangeboden volgens de kwaliteitseisen, bedoeld in artikel 5, om dit percentage te kunnen realiseren [artikel 10].

In het kader van het integratieconvenant verpakkingen zal uiterlijk in het jaar 1999 een evaluatie plaatsvinden over de uitvoering van de verplichtingen van de convenanten. Indien de ontwikkeling van het materiaalhergebruik van glazen verpakkingen zodanig is dat de doelstelling voor het jaar 2001, naar het zich dan laat aanzien, niet gehaald kan worden, zullen partijen overleggen om, afhankelijk van de oorzaak, zo mogelijk aanpassingen van de in onderhavig convenant genoemde maatregelen voor te stellen, om de doelstellingen alsnog te bereiken.

Indien n.a.v. de evaluatie blijkt dat de doelstellingen van dit convenant

redelijkerwijze niet bereikt kunnen worden, bijvoorbeeld omdat één van de partijen de andere partij(en) niet in staat heeft gesteld aan zijn verplichtingen te voldoen, treden partijen met elkaar in overleg om te bezien in hoeverre de convenantsafspraken aanpassing behoeven.

3.5 Monitoring [artikel 11]

Permanente monitoring van de hoeveelheden nieuw op de markt gebracht verpakkingsglas, de hoeveelheden al dan niet gescheiden ingezameld verpakkingsglas en de hoeveelheden materiaalhergebruik is noodzakelijk om vast te kunnen stellen of de inzamel- en hergebruiksdoelstellingen worden bereikt.

De monitoringsresultaten van het RIVM en de glasbranche lopen al enige jaren, overigens in steeds mindere mate, uiteen. In het kader van onderhavig convenant is het van groot belang dat partijen eenduidigheid in de monitoring bewerkstelligen.

Omdat onderhavig deelconvenant tevens dient ter uitvoering van het integratieconvenant verpakkingen, zal de monitoringssystematiek moeten aansluiten op die van laatst genoemde convenant. Het is daarom van belang dat alle bij het Convenant Verpakkingen II betrokken partijen overeenstemming bereiken over een monitoringsprotocol.

Indien gemeenten het gescheiden ingezamelde verpakkingsglas uit huishoudens niet overdragen aan een glasinzamelaar die aangesloten is bij de SKG en deze stromen dus niet onder het regiem van onderhavig deelconvenant verwijderd worden, zijn desbetreffende gemeenten verantwoordelijk voor een goede monitoring van die stromen.

3.6 Overige onderwerpen

In artikel 14 van het onderhavige deelconvenant is bepaald, dat onder andere de bepalingen inzake geschillenbeslechting en wijziging uit het integratieconvenant verpakkingen van overeenkomstige toepassing zijn. Voor wat geschillenbeslechting betreft betekent dit dat, indien er bijvoorbeeld een geschil zou zijn tussen VNG en SKG dat niet in onderling overleg of in overleg met de Commissie kan worden opgelost, dit kan worden voorgelegd aan een arbitragecommissie, die zal bestaan uit vier arbiters, van wie er één wordt aangewezen door de VNG,

één door de SKG, één door de Minister en één door de partijen gezamenlijk. Mutatis mutandis geldt het bovenstaande ook voor de bepaling inzake wijziging.

Bijlage I Kwaliteitseisen

- Het gescheiden ingezamelde en aangeboden verpakkingsglas mag niet meer dan 10% vervuiling bevatten.
- Het gescheiden ingezamelde en aangeboden verpakkingsglas mag geen gevaarlijk afval (dat is inclusief klein chemisch afval) bevatten.
- Het ingezamelde en aangeboden gebruikte verpakkingsglas dient een verdichtingsgraad te hebben die niet groter mag zijn dan 350 kg/m³.

Bijlage II Glasgebonden en niet-glasgebonden vervuiling

A. Onder glasgebonden vervuiling wordt verstaan:

Al het materiaal, niet zijnde glas, dat tijdens het productieproces van de verpakking of van het verpakte product op of aan het glas wordt aangebracht of dat wezenlijk onderdeel uitmaakt van de verpakking, zoals, bijvoorbeeld: Etiketten, wikkels, capsules, seals, doppen, deksels, kurken en andere afsluitingen van papier, kunststof, metaal (ferro en non-ferro), keramiek, kurk en voedselrestanten.

B. Onder niet-glasgebonden vervuiling wordt verstaan:

Al het materiaal, niet zijnde verpakkingsglas en niet behorend tot de glasgebonden vervuiling, zoals, bijvoorbeeld:

a. Alle objecten, niet zijnde etiketten of afsluitingen, bestaande uit bijvoorbeeld:

- aardewerk, keramiek, porselein, steen(soorten), beton
- metaal (ferro en non-ferro)
- papier
- kunststof
- hout
- textiel en leder
- etc.

b. Niet-verpakkingsglas, zoals, bijvoorbeeld:

- vlakglas
- draadglas
- autoruiten
- spiegels
- lampenglas (gloeilampen, tl-buizen e.d.)
- borosilicaatglas (hardglas, pyrex, ovenschalen)

- laboratoriumglas
- (lood)kristalglas (o.a. kristallen tafelglas)
- technische glas (beeldbuizen)
- kwartsglas
- opaalglas (wit glas zoals bijvoorbeeld servies en lampen)
- met keramische verf gedecoreerd glas
- etc.

c. Gevaarlijk en klein chemisch afval, zoals, bijvoorbeeld:

- glas met restanten nagellak
- glas met restanten (foto)chemicaliën
- glas met restanten medicijnen (ziekenhuis- en farmaceutisch glas)

d. Organisch materiaal niet-zijnde voedselrestanten.

Deelconvenant materiaalhergebruik metalen verpakkingen

Partijen,

1. De Minister van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer, Margaretha de Boer, handelend als bestuursorgaan en als vertegenwoordiger van de Staat der Nederlanden, mede namens de Minister van Economische Zaken en de Minister van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij, hierna te noemen: 'de Minister' en

2. De Vereniging Metaal Recycling Federatie, te dezen vertegenwoordigd door drs. H.A. Voskamp, namens de bij haar aangesloten ondernemingen en organisaties van ondernemingen die metalen inzamelen, opwerken, voor herverwerking aanbieden en herverwerken;

en

3. De Stichting Kringloop Blik, te dezen vertegenwoordigd door de heer mr.

H.J. Byrnes, namens de bij haar aangesloten ondernemingen en organisaties van ondernemingen uit de keten van metalen verpakkingen;

Overwegende,
– dat een integratieconvenant verpakkingen is afgesloten dat betrekking heeft op alle verpakkingen die in Nederland op de markt worden gebracht, met uitzondering van die verpakkingen die worden uitgevoerd uit Nederland,
– dat bij het integratieconvenant verpakkingen deelconvenanten horen die betrekking hebben op preventie en

producthergebruik en op materiaalhergebruik,

- dat het onderhavige convenant een deelconvenant is in de zin van het integratieconvenant verpakkingen,
- dat de desbetreffende overwegingen van het integratieconvenant verpakkingen ook als overwegingen van dit convenant worden aangemerkt,
- dat op 18 juni 1996 Hoogovens Scrap Processing en de Stichting Kringloop Blik een 'letter of intent' hebben ondertekend en verstuurd aan de Minister, waarin de afspraken zijn neergelegd die de metaalketen voornemens is te maken met de overheid over de inzameling en verwerking van metalen verpakkingen,
- dat, mede gelet op de brief van de Minister van 16 augustus 1996, het onderhavige convenant is gebaseerd op de 'letter of intent',
- dat de in de 'letter of intent' voorgenomen verplichtingen van Hoogovens Scrap Processing met betrekking tot de afname en materiaalhergebruik, in het onderhavige convenant worden vervuld door de Vereniging Metaal Recycling Federatie,
- dat in het integratieconvenant verpakkingen is afgesproken dat in het jaar 2001 van de totale hoeveelheid nieuw op de markt te brengen verpakkingen van papier of karton, glas, metaal en kunststof, tenminste 65% als materiaal wordt hergebruikt en van hout tenminste 15%, voorzover het hiervoor benodigde verpakingsafval in voldoende mate gescheiden wordt aangeboden volgens de overeengekomen voorwaarden,
- dat het onderhavige convenant de maatregelen bevat voor het materiaalhergebruik van metalen verpakkingen,
- dat ingevolge de Regeling verpakking en verpakingsafval voor verpakkingen die bij particuliere huishoudens vrijkomen, de terugnameverplichting geldt vanaf een door de gemeente te bepalen plaats,
- dat bij metalen verpakkingen afkomstig uit particuliere huishoudens scheidingsinstallatie de meest geëigende verwijderingsroute vormt,
- dat de Vereniging Metaal Recycling Federatie derhalve vanaf een afvalverwerkingsinstallatie financieel en organisatorisch verantwoordelijk is voor het hergebruik van metalen verpakkingen,
- dat de kosten voor de verwijdering van metalen verpakkingen afkomstig

uit bedrijven, voor rekening zijn van die bedrijven,

- dat voor metalen verpakkingen afkomstig uit huishoudens de terugnameplicht van de voor of na verbranding gescheiden metalen verpakkingen, geldt vanaf de afvalverwerkingsinstallatie,
- dat partijen de overtuiging hebben dat met de maatregelen zoals die zijn neergelegd in dit convenant, in het jaar 2001 tenminste 80% materiaalhergebruik wordt gerealiseerd;

verklaren het volgende te zijn overeengekomen:

§ 1 Definities, reikwijdte en preventie

Artikel 1 definities

In dit convenant wordt verstaan onder:

- metalen verpakking*: een verpakking die voor meer dan 50 gewichtsprocent uit staal en/of aluminium bestaat en onderdelen van een verpakkingssysteem die uit meer dan 50 gewichtsprocent staal en/of aluminium bestaan en die na gebruik gescheiden worden aangeleverd, zoals deksels, doppen en kroonkurken;
- afvalverwerkingsinstallatie*: een afvalverbrandingsinstallatie (AVI), een geïntegreerde afvalverwerkingsinstallatie (GAVI) en een grootschalige scheidingsinstallatie die van overheidswege of door particuliere ondernemingen worden geëxploiteerd;
- ketendeficit*: het negatieve saldo van de op enig moment actuele marktprijs voor gebruikte metalen verpakkingen minus de kostprijs voor transport vanaf een afvalverwerkingsinstallatie.

Artikel 2 reikwijdte

Dit convenant heeft betrekking op alle metalen verpakkingen die in Nederland op de markt worden gebracht, met uitzondering van die verpakkingen die worden uitgevoerd uit Nederland.

Artikel 3 preventie

De in de Stichting Kringloop Blik samenwerkende producenten van verpakkingmaterialen en verpakkingsmiddelen verplichten zich al datgene te doen dat redelijkerwijs van haar gevergd kan worden opdat de producenten/importeurs in staat worden gesteld de maatregelen te treffen inzake preventie zoals bedoeld in artikel 4

van het deelconvenant producenten/importeurs.

§ 2 Scheiding

Artikel 4 scheiding

- De Minister, de Stichting Kringloop Blik en de Vereniging Metaal Recycling Federatie verplichten zich te bevorderen dat bedrijven uit de kantoren-, winkels-, diensten-, en industriesector, metalen verpakingsafval scheiden, gescheiden houden en gescheiden aanbieden daar waar dat zinvol is.
- De Minister verplicht zich om alles te doen wat redelijkerwijze in zijn vermogen ligt om condities te scheppen waarmee het realiseren van een infrastructuur voor het scheiden van metalen verpakkingen, bij voorkeur voor verbranding, uit het integraal ingezameld huishoudelijk afval wordt bevorderd.

§ 3 Kwaliteitseisen

Artikel 5 kwaliteitseisen

In de Bijlage zijn de kwaliteitseisen en minimale partijgrootte opgenomen waaraan de aan de Vereniging Metaal Recycling Federatie aangeboden gescheiden metalen dienen te voldoen.

§ 4 Afname

Artikel 6 afnamegarantie

De Vereniging Metaal Recycling Federatie verplicht zich ervoor zorg te dragen dat al de gescheiden aangeboden metalen afkomstig van verpakkingen, die voldoen aan de kwaliteitseisen en minimale partijgrootte, bedoeld in artikel 5, worden afgenomen door een bij haar aangesloten onderneming.

Artikel 7 afname huishoudelijke metalen verpakkingen

Onverminderd het bepaalde in artikel 6 draagt de Vereniging Metaal Recycling Federatie er zorg voor dat een ketendeficit dat optreedt met betrekking tot de door een gemeente ingezamelde en aan een afvalverwerkingsinstallatie, die een overeenkomst heeft met een onderneming die lid is van de Vereniging Metaal Recycling Federatie, aangeboden metalen verpakkingen uit huishoudens dat voldoet aan de kwaliteitseisen, bedoeld in artikel 5, niet voor rekening van die gemeente komt.

§ 5 Materiaalhergebruik

Artikel 8 materiaalhergebruik

De Vereniging Metaal Recycling Federatie verplicht zich om in het jaar 2001 ten minste 80% van de totale gewichtshoeveelheid in Nederland op de markt gebrachte metalen verpakkingen als materiaal te hergebruiken of te doen hergebruiken voorzover zij deze gescheiden krijgt aangeboden volgens de kwaliteitseisen, bedoeld in artikel 5.

§ 6 Overige onderwerpen

Artikel 9 monitoring

1. Voor wat betreft de monitoring zijn de artikelen 9 en 10 van het integratieconvenant verpakkingen van toepassing.

2. De Vereniging Metaal Recycling Federatie en de Stichting Kringloop Blik verplichten zich om ten behoeve van de monitoring de gegevens met betrekking tot materiaalhergebruik te leveren overeenkomstig het protocol, bedoeld in artikel 9, tweede lid, van het integratieconvenant verpakkingen.

Artikel 10 rapportage

1. De Vereniging Metaal Recycling Federatie en de Stichting Kringloop Blik stellen gezamenlijk jaarlijks voor 1 mei en voor de eerste maal op 1 mei 1998, een rapportage op die een overzicht bevat van de voortgang van de uitvoering van dit convenant en de betekenis daarvan voor de realisering van de doelstelling, bedoeld in artikel 8.

2. De rapportage, bedoeld in het eerste lid, wordt toegezonden aan de uitvoeringsorganisatie, bedoeld in artikel 7 van het integratieconvenant verpakkingen.

Artikel 11 voorlichting

De Minister en de Stichting Kringloop Blik verplichten zich ieder tot het opstellen van een voorlichtingsprogramma ten behoeve van het realiseren van de doelstellingen en maatregelen van dit convenant en stemmen deze op elkaar af.

Artikel 12 integratieconvenant

De artikelen 12 tot en met 14 en de artikelen 16 tot en met 18 van het integratieconvenant verpakkingen zijn van overeenkomstige toepassing.

Artikel 13 relatie met integratieconvenant

De Stichting Kringloop Blik en de Vereniging Metaal Recycling Federatie onderschrijven de inhoud van het integratieconvenant verpakkingen.

Artikel 14 deelconvenant

Dit convenant is een deelconvenant als bedoeld in artikel 19 van het integratieconvenant verpakkingen.

Artikel 15 Bijlage en toelichting

De bij dit convenant gevoegde Bijlage en toelichting maken onlosmakelijk deel uit van dit convenant.

Artikel 16 looptijd

1. Dit convenant treedt in werking op de tiende dag na ondertekening en eindigt op 31 december 2002.

2. In afwijking van het gestelde in het eerste lid, vervallen de artikelen 3 tot en met 8 en artikel 11 op 31 december 2001.

Artikel 17 overeenkomst naar burgerlijk recht

Dit convenant heeft kracht van overeenkomst naar burgerlijk recht.

Aldus overeengekomen en getekend in drievoud te 's-Gravenhage op 15 december 1997

Toelichting bij het deelconvenant metalen verpakkingen

1 Inleiding

In de Regeling verpakking en verpakingsafval (Staatscourant 1997, nr. 125, van 4 juli 1997) wordt de verpakkingketen de mogelijkheid geboden om een convenant te sluiten waarin de verschillende partijen (bedrijfsleven en overheid) afspraken maken over het behalen van de doelstellingen. Met het sluiten van een convenant zijn de producenten en importeurs vrijgesteld van de individuele verplichtingen. De verpakkingketen heeft van de mogelijkheid om een convenant te sluiten, gebruik gemaakt. Hiermee kan de weg, die met het Convenant verpakkingen 1991 is ingeslagen, worden voortgezet.

Het Convenant verpakkingen II bestaat uit het integratieconvenant verpakkingen, een deelconvenant producenten/importeurs en vijf deelconvenanten die betrekking hebben op materiaalhergebruik. Onderhavig con-

venant is het deelconvenant materiaalhergebruik metalen verpakkingen.

In het Convenant verpakkingen 1991 waren reeds afspraken gemaakt ten aanzien van metalen verpakkingen.

In het onderhavige convenant maken het Rijk, de Stichting Kringloop Blik en de Vereniging Metaal Recycling Federatie afspraken die tot doel hebben om tenminste 80% materiaalhergebruik van metalen verpakkingen te realiseren alsmede afspraken over de verdeling van de verantwoordelijkheden. Bij de Stichting Kringloop Blik zijn bedrijven en organisaties van bedrijven aangesloten uit de keten van metalen verpakkingen. Bij de Vereniging Metaal Recycling Federatie zijn bedrijven aangesloten die metalen inzamelen, opwerken, voor herverwerking aanbieden en herverwerken.

De Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) is, in tegenstelling tot de convenanten materiaalhergebruik glazen verpakkingen en papieren en kartonnen verpakkingen, geen partij bij het onderhavige deelconvenant. Dit heeft als achtergrond dat metalen verpakkingen afkomstig uit huishoudens integraal worden ingezameld met het overige huishoudelijke afval en vervolgens worden aangeboden aan een afvalverwerkingsinstallatie. De VNG behoeft verder geen bijzondere maatregelen of voorzieningen te treffen ten behoeve van materiaalhergebruik van metalen verpakkingen.

Ten behoeve van de totstandkoming van dit convenant heeft intensief overleg plaatsgevonden met betrokken partijen. Het voorgestelde systeem van inzameling en verwerking doet zoveel mogelijk recht aan de bestaande praktijk, vrije marktwerking, werkbaarheid, acceptatie en heeft een hoog milieurendement tot gevolg.

2 Achtergrond

Op 18 juni 1996 hebben Hoogovens Scrap Processing en de Stichting Kringloop Blik een 'letter of intent' ondertekend en verstuurd aan de Minister van VROM. De letter of intent loopt in feite vooruit op het onderhavige convenant.

De ondertekenaars van de 'letter of intent' hebben aangegeven welke afspraken zij met de Minister willen maken over de inzameling en verwerking van metalen verpakkingen. De Minister heeft bij brief van 18 augustus

1996 positief gereageerd op de 'letter of intent' en aangegeven dat dit een goede basis biedt voor een convenant metalen verpakkingen.

Bij het onderhavige convenant zijn echter behalve Hoogovens Scrap Processing ook andere bedrijven die zich bezighouden met het inzamelen, opwerken en verwerken van metalen betrokken. Deze bedrijven zijn in de regel aangesloten bij de Vereniging Metaal Recycling Federatie die dit convenant mede ondertekent.

Metalen verpakkingen worden ook thans gescheiden uit het integraal ingezameld afval en verwerkt tot nieuwe staal- en aluminiumproducten in binnen- en buitenland. De afspraken in het onderhavige convenant sluiten zoveel mogelijk aan bij de bestaande praktijk.

3 Scheiding

Voor verpakkingen van papier/karton en glas vindt ten behoeve van materiaalhergebruik gescheiden inzameling plaats. Gescheiden inzameling is voor deze materiaalsoorten de meest geëigende manier om een hoog percentage van hergebruik te realiseren. Voor metalen verpakkingen ligt dit anders. Het bijeen brengen van metalen verpakkingen ten behoeve van materiaalhergebruik kan op verschillende wijzen plaatsvinden.

a. Thans is een gebruikelijke route het scheiden van metalen uit de bodemassen van een afvalverbrandingsinstallatie. Hiermee wordt niet alleen het metalen verpakingsafval gescheiden, maar ook overige producten van metaal. Het integraal ingezamelde afval wordt eerst verbrand alvorens scheiding plaatsvindt. Scheiden van metalen is onderdeel van de slakopwerking. Vanwege de opbrengst van de gescheiden metalen is het voor afvalverwerkingsinstallaties aantrekkelijk om te investeren in een scheidingsinstallatie.

De metalen die uit de bodemassen van de afvalverbrandingsinstallatie worden afgescheiden hebben een positieve waarde en worden in het algemeen verkocht aan een inzamelaar en/of schroothandelaar die deze metalen vervolgens doorverkoopt aan een metaalproducent zoals bijvoorbeeld Hoogovens.

b. Een andere wijze om metalen verpakkingen te scheiden uit het integraal ingezameld afval, is scheiding vóór verbranding. Met vóórscheiding wordt een hoger rendement en betere toepassingsmogelijkheden van de gescheiden metalen verkregen. Op dit moment is echter onvoldoende capaciteit voor vóórscheiding beschikbaar. Zolang dat het geval is, is de scheiding van metalen uit de bodemassen van een afvalverbrandingsinstallatie een acceptabele oplossing. Om de vóórscheiding te stimuleren heeft de Minister zich verplicht om maatregelen te treffen om de vóórscheiding te bevorderen.

Zowel de voor- als nascheiding vindt plaats met behulp van magneten voor ferro-metalen en Eddy Current-installaties voor aluminium. In de bijlage, bij deze toelichting, wordt een overzicht gegeven van de grootschalige afvalverwerkingsinstallaties in Nederland, zoals bedoeld in het convenant, welke een vóór- of nascheidingsinstallatie hebben.

c. Een derde route is de gescheiden inzameling van metalen verpakkingen bij de ontdoener, met name bij bedrijven uit de KWDI-sector. Ook voor afval afkomstig uit de KWDI-sector geldt sinds 1 januari 1996 een stortverbod. In de KWD-sector wordt 48% van de metalen gescheiden ingezameld en in de I-sector ligt dit percentage op 82. Partijen nemen de verplichting op zich om te bevorderen dat bedrijven uit de KWDI-sector, metalen verpakingsafval scheiden, gescheiden houden en gescheiden aanbieden daar waar dat zinvol is. De Minister zal de gescheiden inzameling bevorderen in het kader van het 'Programma gescheiden inzamelen bedrijfsafval' (GIBA). Doel van dit programma is te komen tot een landelijk uniform systeem voor de gescheiden inzameling van droge componenten uit kantoor-, winkel- en dienstenaafval en hiermee vergelijkbaar industrieel containerafval. Aangezien een aanzienlijk deel van het KWDI-afval verpakkingen betreft, speelt dit programma in het kader van het Convenant Verpakkingen II een belangrijke rol. Metalen verpakkingen afkomstig uit de KWDI-sector zijn bedrijfsafval. Dit impliceert dat de financiële verantwoordelijkheid voor

de verwijdering hiervan bij de individuele bedrijven ligt.

In totaliteit werd voor metalen verpakkingen in 1995 53% materiaalhergebruik gerealiseerd.

4 Afnamegarantie

In artikel 6 verplicht de Vereniging Metaal Recycling Federatie zich tot de afname van al het gescheiden aangeboden metalen verpakingsmateriaal dat voldoet aan de kwaliteitseisen en minimale partijgrootte. De kwaliteitseisen en minimale partijgrootte zijn opgenomen in de bijlage bij dit convenant.

Thans bestaat voldoende verwerkingscapaciteit in binnen- en buitenland om nu en in de toekomst al de aangeboden metalen verpakkingen te verwerken tot nieuwe staal- of aluminiumproducten. Ook bij een toenemend aanbod van verpakkingenschroot zal naar verwachting voldoende verwerkingscapaciteit aanwezig zijn. Verpakkingsschroot maakt nog geen 10% uit van het totale aanbod aan schroot in Nederland.

De afname van de door afvalverwerkingsinstallaties aangeboden gescheiden metalen zal onder normale omstandigheden plaatsvinden op basis van commerciële contracten met schroothandelaren, waaronder leden van de Vereniging Metaal Recycling Federatie. De ontdoener van de metalen is vrij om de gescheiden metalen aan te bieden aan wie hij wil.

In het algemeen genomen zijn de schrootprijzen positief. In het onderhavige convenant is met de Vereniging Metaal Recycling Federatie overeengekomen dat in een situatie dat de opbrengsten negatief zijn en er derhalve een ketendeficit is, de afvalverwerkingsinstallaties, en daarmee de gemeenten, niet dit deficit voor hun rekening behoeven te nemen indien het materiaal afkomstig van metalen verpakkingen uit huishoudens betreft. Mocht dit het geval zijn dan dient een methode van verrekening te worden gevonden, omdat het schroot altijd uit metaalafkomstig uit huishoudens en bedrijven bestaat. Van een dergelijke situatie is echter alleen sprake indien een afvalverwerkingsinstallatie voordat het ketendeficit ontstaan is, reeds een overeenkomst met een onderne-

ming die lid is van de Vereniging Metaal Recycling Federatie heeft gesloten. Deze laatste toevoeging is opgenomen om te voorkomen dat in de tijden waarin sprake is van een ketendeficit een beroep op de afnamegarantie wordt gedaan en in goede tijden het schroot elders wordt aangeboden.

De afnamegarantie leidt ertoe dat te allen tijde de door afvalverwerkingsinstallaties aangeboden metalen voor 100% worden afgenomen en worden verwerkt tot nieuwe staal- en aluminiumproducten.

5 Materiaalhergebruik

Partijen hebben de overtuiging dat zij met de maatregelen die zijn neergelegd in het convenant tenminste 80% materiaalhergebruik zullen realiseren. Voor het behalen van de 80% zijn niet alleen de metalen verpakkingen die uit een grootschalige afvalverwerkingsinstallatie vrijkomen van belang. Ook vanuit andere kanalen worden metalen verpakkingen afgescheiden en afgenomen. Deze metalen verpakkingen komen via inzamelaars en/of schroothandelaren voor hergebruik beschikbaar.

In het kader van het integratieconvenant verpakkingen zal uiterlijk in het jaar 1999 een evaluatie plaatsvinden over de uitvoering van de verplichtingen van het integratieconvenant en de deelconvenanten. Indien het materiaalhergebruik van metalen verpakkingen achterblijft bij de genoemde 80%, zullen partijen overleggen om, afhankelijk van de oorzaak, zo mogelijk verbeteringen voor te stellen, teneinde het percentage als nog te bereiken. Voor de uitvoering van de verbeteringen zal opnieuw tussen partijen worden onderhandeld.

Indien n.a.v. de evaluatie blijkt dat de doelstellingen van dit convenant redelijkerwijze niet bereikt kunnen worden indien bijvoorbeeld één van de partijen de andere partij(en) niet in staat heeft gesteld aan zijn verplichtingen te voldoen, treden partijen met elkaar in overleg om te bezien in hoeverre de convenantsafspraken aanpassing behoeven.

Een belangrijke stimulans voor het hergebruik van metalen verpakkingen is het Besluit stortverbod afvalstoffen waarin, behoudens ontheffing, het verbod is opgenomen om metalen verpakkingen te storten. Vanaf begin

1997 is er nagenoeg voldoende verwerkingscapaciteit om al het huishoudelijk afval in Nederland te verwerken.

In het integratieconvenant is opgenomen dat de verpakkingketen een verslag maakt over de uitvoering van het Convenant verpakkingen II. Om te kunnen bezien of met de voorgestelde maatregelen de doelstelling met betrekking tot materiaalhergebruik kan worden gerealiseerd, is het noodzakelijk dat de verschillende materiaalsoorten hier gegevens over aanleveren. Om deze reden is in het onderhavige convenant de verplichting opgenomen dat een rapportage dient te worden opgesteld over de uitvoering van de doelstelling van 80% materiaalhergebruik. De Vereniging Metaal Recycling Federatie en de Stichting Kringloop Blik dienen deze gezamenlijk toe te zenden aan de uitvoeringsorganisatie. De rapportages worden als bijlage bij het verslag van de verpakkingketen gevoegd. Indien dringende redenen zich hiertegen verzetten, kunnen partijen bepalen dat de rapportage niet openbaar wordt gemaakt.

6 Overige onderwerpen

monitoring

De Vereniging Metaal Recycling Federatie en de Stichting Kringloop Blik zullen overeenkomstig het monitoringprotocol, ten behoeve van de monitoring gezamenlijk de gegevens aanleveren over het materiaalhergebruik van metalen verpakkingen.

integratieconvenant

In het onderhavige convenant is een bepaling opgenomen dat de Vereniging Metaal Recycling Federatie en de Stichting Kringloop Blik met de ondertekening van dit deelconvenant hebben aangegeven de inhoud van het integratieconvenant te onderschrijven. Dit betekent dat de bepalingen over wijziging, geschillenbeslechting, evaluatie en beëindiging van overeenkomstige toepassing zijn. Tevens wordt met de ondertekening aangegeven dat de doelstellingen met betrekking tot preventie worden onderschreven.

bijlage

Bij de toelichting is een bijlage gevoegd met een overzicht van de afvalverwerkingsinstallaties in Nederland.

Bijlage Kwaliteitseisen

De genoemde procenten zijn gewichtsprocenten.

Hoeveelheid dient minimaal één vrachtwagen lading per afname te omvatten (dit is circa 20 ton Fe of circa 8 ton Al).

1. Stalen verpakkingen

1a. Voorgescheiden stalen verpakkingen

– aandeel blikverpakking $\geq 95\%$, waarvan maximaal 5% andere geëigende Fe.

– andere metalen, zoals bijvoorbeeld Cu, niet toegestaan, met uitzondering van aluminium ($Al \leq 1\%$)

– aandeel niet metallisch $\leq 2\%$

– aandeel vocht $\leq 5\%$

– geen zware Fe-delen

– geheel of gedeeltelijk gevulde verpakkingen zijn niet toegestaan

– afmetingen verkleind ≤ 100 mm, waarvan maximaal 10% ≤ 20 mm en maximaal 5% ≤ 10 mm.

– geen gevaarlijk afval bevatten

1b. Stalen verpakkingen na verbranding

– Geshredderd

– Aandeel Fe $\geq 92\%$

– Aandeel non-ferrometalen $\leq 2\%$

– vocht $\leq 5\%$

– niet metallische vulling $\leq 5\%$

– geen gevaarlijk afval bevatten

– afmetingen verkleind ≤ 100 mm, waarvan maximaal 10% ≤ 20 mm en maximaal 5% ≤ 10 mm.

2. Aluminium verpakking

2a. Voorgescheiden aluminium verpakking

– aandeel aluminium verpakking $\geq 90\%$, waarvan maximaal 2% Ferro en overig non-ferro $\leq 10\%$

– aandeel niet metallisch $\leq 2\%$

– aandeel vocht $\leq 5\%$

– geheel of gedeeltelijk gevulde verpakkingen zijn niet toegestaan

– afmetingen verkleind ≤ 100 mm, waarvan maximaal 10% ≤ 20 mm en maximaal 5% ≤ 10 mm.

– geen gevaarlijk afval bevatten

2b. Aluminium verpakking na verbranding

– geshredderd

– Aandeel Al $\geq 75\%$

– Aandeel non-ferrometalen, met uitzondering van Al $\leq 25\%$

– Aandeel ferrometalen $\leq 1\%$

– vocht $\leq 5\%$

– niet metallische vulling $\leq 5\%$

– geen gevaarlijk afval bevatten

– afmetingen verkleind ≤ 100 mm,

waarvan maximaal 10% ≤ 20 mm en maximaal 5% ≤ 10 mm.

Deelconvenant materiaalhergebruik kunststofverpakkingen

Partijen,

1. De Minister van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer, Margaretha de Boer, handelend als bestuursorgaan en als vertegenwoordiger van de Staat der Nederlanden, mede namens de Minister van Economische Zaken en de Minister van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij, hierna te noemen: 'de Minister'; en

2. De Vereniging Milieubeheer Kunststofverpakkingen, te dezen vertegenwoordigd door de heer E.J. Joolen, voorzitter van voornoemde vereniging en de heer A. van Oosterhout, bestuurslid van voornoemde vereniging, namens de bij haar aangesloten ondernemingen die betrokken zijn bij of een aandeel hebben in:

a) het leveren van grondstoffen voor kunststofverpakkingen;

b) het produceren of importeren in Nederland van kunststofverpakkingen of halffabrikaten voor kunststofverpakkingen;

en

3. De Vereniging van Kunststof Recyclers, te dezen vertegenwoordigd door de heer E.J.G. Klobbie, voorzitter van voornoemde vereniging, en de heer H.J.M. Kras, vice-voorzitter van voornoemde vereniging, namens de bij haar aangesloten ondernemingen die betrokken zijn bij of een aandeel hebben in het inzamelen en herverwerken van kunststofverpakkingsafval;

Overwegende,

– dat een integratieconvenant verpakkingen is afgesloten dat betrekking heeft op alle verpakkingen die in Nederland op de markt worden gebracht, met uitzondering van verpakkingen die uitgevoerd worden uit Nederland,

– dat bij het integratieconvenant verpakkingen deelconvenanten horen die betrekking hebben op preventie en producthergebruik en op materiaalhergebruik,

– dat het onderhavige convenant een

deelconvenant is in zin van het integratieconvenant verpakkingen, – dat de desbetreffende overwegingen van het integratieconvenant verpakkingen ook als overwegingen van dit convenant worden aangemerkt, – dat de bedrijven die de kunststofverpakkingsketen vormen gezamenlijk de in het onderhavige convenant overeengekomen doelstellingen willen realiseren,

– dat in het integratieconvenant verpakkingen is overeengekomen dat de ondertekenaars van de deelconvenanten betreffende het materiaalhergebruik van papier/karton, glas, kunststof, metaal en hout zich verplichten tot het treffen van maatregelen die er toe moeten leiden dat in 2001 van de totale hoeveelheid nieuw op de markt te brengen verpakkingen, gemaakt van papier of karton, glas, kunststof en metaal, tenminste 65% als materiaal wordt hergebruikt en van hout tenminste 15%,

– dat, om deze doelstelling te bereiken, het materiaalhergebruik van kunststofafval sterk zal moeten toenemen,

– dat mogelijkheden voor een toename van het mechanisch hergebruik van kunststofverpakkingen vooral aanwezig zijn voor het kunststofverpakkingsafval dat vrijkomt bij de kantoren-, winkels-, diensten- en industriector (hierna KWDI-sector),

– dat ook de ondertekenaars van het onderhavige convenant de nodige maatregelen zullen treffen om het materiaalhergebruik van kunststofverpakkingen uit de KWDI-sector te bevorderen,

– dat mogelijkheden tot materiaalhergebruik van kunststofafval uit huishoudens momenteel nog beperkt zijn, omdat enerzijds de huidige methoden om kunststof per soort uit huishoudelijk afval te scheiden, onvoldoende kosteneffectief zijn en anderzijds technieken om gemengde kunststof

afvalfracties als materiaal her te gebruiken nog in ontwikkeling zijn, – dat gedurende de looptijd van dit convenant meer duidelijkheid zal ontstaan over wat met betrekking tot materiaalhergebruik van kunststofverpakkingsfracties uit huishoudens technisch en economisch haalbaar is,

– dat het daarom niet in de rede ligt dat de kunststof verpakkingsketen in dit convenant wordt verplicht al het gescheiden vrijkomende kunststofverpakkingsafval uit huishoudens terug te

nemen en de eventuele deficitte van de herverwerking daarbij voor haar rekening te nemen,

– dat het op grond van de voorgaande overwegingen meer in de rede ligt dat de kunststof verpakkingsketen het totstandkomen van een infrastructuur voor materiaalhergebruik van kunststofverpakkingsafval uit huishoudens bevordert door onder meer een eenmalige financiële bijdrage te verlenen in de aanloopkosten van projecten die zijn gericht op materiaalhergebruik van kunststofverpakkingsafval uit huishoudens,

– dat de kosten van de verwijdering van kunststofverpakkingen afkomstig uit de KWDI-sector voor rekening komen van de ontdoener,

– dat de leden van de Vereniging Milieubeheer Kunststofverpakkingen en de leden van de Vereniging van Kunststof Recyclers voldoen aan de verplichtingen genoemd in artikel 4 van de Regeling verpakking en verpakkingsafval;

verklaren het volgende te zijn overeengekomen:

Artikel 1 definities

In dit convenant wordt verstaan onder:

a. *kunststofverpakkingsketen*: degenen die in het kader van de uitoefening van hun beroep of bedrijf betrokken zijn bij of een aandeel hebben in het in Nederland aan een ander ter beschikking stellen van een kunststof verpakking of in kunststof verpakte stoffen, preparaten of andere producten of de afname daarvan:

– door levering van grondstoffen voor kunststof verpakkingen,

– door productie of import van kunststofverpakkingen,

– als producent of importeur,

– als afnemer van in kunststof verpakte stoffen, preparaten of andere producten of

– door verwerking van kunststofverpakkingen;

b. *materiaalhergebruik*: het na een beoefening van een verpakking wederom gebruiken van de daaruit resulterende materialen voor het oorspronkelijke doel of voor andere doeleinden dan waarvoor zij oorspronkelijk waren bestemd.

Artikel 2 reikwijdte

Dit convenant heeft betrekking op alle kunststofverpakkingen die in Nederland op de markt worden gebracht,

met uitzondering van de kunststofverpakkingen die worden uitgevoerd uit Nederland.

Artikel 3 preventie

De Vereniging Milieubeheer Kunststofverpakkingen verplicht zich vanuit haar kennis en kunde al datgene te doen dat redelijkerwijs van haar gevergd kan worden opdat de producenten/importeurs in staat zijn de maatregelen te treffen inzake preventie als bedoeld in artikel 4 van het deelconvenant producenten/importeurs.

Artikel 4 toepassing secundaire grondstoffen

De Vereniging Milieubeheer Kunststofverpakkingen zal zich inspannen om de marktconforme toepassing van secundaire grondstoffen afkomstig van afgedankte verpakkingen te bevorderen.

Artikel 5 scheiding

1. De Minister verplicht zich, onverminderd het gestelde in artikel 6, tweede lid, van het deelconvenant producenten/importeurs te bevorderen dat ontdoeners uit de KWDI-sector kunststof verpakkingsafval scheiden, gescheiden houden en gescheiden aanbieden.

2. De Minister verplicht zich om alles te doen wat redelijkerwijs in zijn vermogen ligt om condities te scheppen waarmee het realiseren van een infrastructuur voor het scheiden van kunststofverpakkingsafval uit integraal ingezamelde afvalstromen wordt bevorderd.

3. De Vereniging Milieubeheer Kunststofverpakkingen verplicht zich om ten behoeve van de intensivering van de gescheiden inzameling en het mechanische hergebruik van kunststofverpakkingsafval uit de KWDI-sector, maatregelen te treffen die ontdoeners in deze sector ondersteunen en stimuleren hun kunststofverpakkingsafval gescheiden aan te leveren aan een inzamelaar of verwerker van kunststofafval. Deze maatregelen moeten ertoe leiden dat in het jaar 2001 een zodanige hoeveelheid kunststofverpakkingsafval conform de kwaliteitseisen, bedoeld in artikel 7, door ontdoeners uit de KWDI-sector wordt aangeboden aan inzamelaars en verwerkers opdat in het jaar 2001 tenmin-

ste 27% van de totale gewichtshoeveelheid kunststofverpakkingen mechanisch herverwerkt kan worden.

Artikel 6 materiaalhergebruik

1. De bij de Vereniging van Kunststof Recyclers aangesloten inzamelaars en verwerkers van kunststofverpakkingsafval verplichten zich om onder marktconforme condities het aangeboden gescheiden kunststof verpakkingsafval, bedoeld in artikel 5, derde lid, dat voldoet aan de kwaliteitseisen, bedoeld in artikel 7, af te nemen en mechanisch te hergebruiken.

2. Onverminderd het bepaalde in artikel 5, tweede en derde lid en artikel 6 eerste lid, verplicht de Vereniging Milieubeheer Kunststofverpakkingen zich om alles te doen wat redelijkerwijs in haar vermogen ligt om in het jaar 2001 tenminste 8% materiaalhergebruik te realiseren boven het in artikel 5 derde lid genoemde percentage van 27%.

3. Om te bevorderen dat het in het tweede lid bedoelde additionele materiaalhergebruik wordt gerealiseerd, zal de Vereniging Milieubeheer Kunststofverpakkingen, onverminderd het gestelde in artikel 6, vierde lid, van het deelconvenant producenten/importeurs, één of meerdere projecten ondersteunen gericht op het verkrijgen van kennis en inzicht in de optimale methode om afgedankte kunststofverpakkingen als materiaal te hergebruiken.

Artikel 7 kwaliteitseisen

Het gescheiden en aan bij de Vereniging van Kunststof Recyclers aangesloten inzamelaars en verwerkers aangeboden kunststof verpakkingsafval moet voldoen aan nader tussen individuele marktpartijen volgens de in de Bijlage beschreven checklist te bepalen kwaliteitseisen.

Artikel 8 monitoring

1. Voor wat betreft de monitoring zijn de artikelen 9 en 10 van het integratieconvenant verpakkingen van toepassing.

2. De Vereniging Milieubeheer Kunststofverpakkingen en de Vereniging van Kunststof Recyclers verplichten zich om ten behoeve van de monitoring de gegevens met betrekking tot materiaalhergebruik te leve-

ren overeenkomstig het protocol, bedoeld in artikel 9, tweede lid, van het integratieconvenant verpakkingen.

Artikel 9 rapportage

1. De Vereniging Milieubeheer Kunststofverpakkingen stelt jaarlijks voor 1 mei en voor de eerste maal op 1 mei 1998, een rapportage op die een overzicht bevat van de voortgang van de uitvoering van dit convenant en de betekenis daarvan voor de realisering van de doelstellingen, bedoeld in de artikelen 5 en 6.

2. De rapportage, bedoeld in het eerste lid, wordt toegezonden aan de uitvoeringsorganisatie, bedoeld in artikel 7 van het integratieconvenant verpakkingen.

Artikel 10 voorlichting

Partijen verplichten zich ieder tot het opstellen van een voorlichtingsprogramma ten behoeve van het realiseren van de doelstellingen en maatregelen van dit convenant en stemmen deze op elkaar af.

Artikel 11 integratieconvenant

De artikelen 12 tot en met 14 en de artikelen 16 tot en met 18 van het integratieconvenant verpakkingen zijn van overeenkomstige toepassing.

Artikel 12 relatie integratieconvenant

De Vereniging Milieubeheer Kunststofverpakkingen en de Vereniging van Kunststof Recyclers onderschrijven de inhoud van het integratieconvenant verpakkingen.

Artikel 13 deelconvenant

Dit convenant is een deelconvenant als bedoeld in artikel 19 van het integratieconvenant verpakkingen.

Artikel 14 bijlage en toelichting

De bij dit convenant gevoegde Bijlage en toelichting maken onlosmakelijk deel uit van dit convenant.

Artikel 15 looptijd

1. Dit convenant treedt in werking op de tiende dag na ondertekening en eindigt op 31 december 2002.

2. In afwijking van het gestelde in het eerste lid, vervallen de artikelen 3 tot en met 7 en artikel 10 op 31 december 2001.

Artikel 16 overeenkomst naar burgerlijk recht

Dit convenant heeft kracht van overeenkomst naar burgerlijk recht.

Aldus overeengekomen en getekend in vijfvoud te 's-Gravenhage op 15 december 1997

Toelichting bij het deelconvenant materiaalhergebruik kunststofverpakkingen

1 Inleiding

Het Convenant verpakkingen II bestaat uit het integratieconvenant verpakkingen, een deelconvenant producenten/importeurs en vijf deelconvenanten die betrekking hebben op materiaalhergebruik. Onderhavig convenant is het deelconvenant materiaalhergebruik kunststofverpakkingen, waarin de Minister van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer, de Vereniging Milieubeheer Kunststoffen (VMK) en de inzamelaars en verwerkers (sorteerders, bewerkers en verwerkers) van kunststofverpakkingsafval verenigd in de Vereniging van Kunststof Recyclers (VKR) afspraken maken die tot doel hebben om ten minste 35% materiaalhergebruik van kunststofverpakkingen te realiseren.

De Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) is, in tegenstelling tot de situatie in de convenanten materiaalhergebruik glazen verpakkingen en papieren en kartonnen verpakkingen, geen partij bij het onderhavige deelconvenant. Dit heeft als achtergrond dat eerder in het kader van het Programma Gescheiden inzameling van huishoudelijk afval door het Afval Overleg Orgaan is besloten af te zien van gescheiden inzameling van kunststofverpakkingsafval uit huishoudens. Deze beslissing was gebaseerd op een analyse en afweging van de kosten en de 'milieubaten' van het introduceren van een systeem van gescheiden inzameling van deze afvalstroom. Op basis van dezelfde analyse is geconcludeerd dat het afscheiden van kunststofafval uit integraal ingezameld huishoudelijk afval voordat het wordt verbrand in een Afvalverbrandingsinstallatie, meer perspectief op een kosten-effectief materiaalhergebruik van kunststofafval oplevert.

De maatregelen die producenten/importeurs moeten tref-

fen om de hergebruiksdoelstellingen te realiseren, zijn vastgelegd in het deelconvenant producenten/importeurs.

Ten behoeve van de totstandkoming van dit convenant heeft overleg plaatsgevonden met betrokken partijen. Het voorgestelde systeem van inzameling en verwerking doet zoveel mogelijk recht aan de bestaande praktijk, vrije marktwerking, werkbaarheid en acceptatie.

2 Hergebruik van kunststofverpakkingen

Op dit moment wordt ruim 10% van het kunststof verpakkingsmateriaal als materiaal hergebruikt. Het nieuwe convenant verpakkingen waarvan dit deelconvenant deel uitmaakt, is er op gericht het materiaalhergebruik ongeveer te verdrievoudigen. Voor wat betreft het kunststofafval uit de KWDI-sector (kantoren, winkels, diensten en industrie) zal dit vooral gerealiseerd moeten worden door het bij ontdoeners gescheiden houden en gescheiden afvoeren van kunststofverpakkingsafval. De VMK zal dit ondermeer bevorderen door ontdoeners te stimuleren tot het gescheiden aanleveren van kunststofverpakkingsafval bijvoorbeeld door het ontwikkelen en promoten van kosteneffectieve business-systemen voor ontdoeners. De verwerkers bevorderen het hergebruik van kunststofverpakkingsafval uit de KWDI-sector door een garantie voor afname c.q. herverwerking onder marktconforme condities te geven voorzover het afval voldoet aan specificaties die zijn vastgelegd in het deelconvenant.

De overheid zal in het kader van de algemene regels voor bedrijven op basis van 8.40 van de Wet milieubeheer ontdoeners verplichten om, voor zover dat redelijkerwijs gevegd kan worden, bepaalde afvalstromen, waaronder kunststofverpakkingsafval, te scheiden, gescheiden te houden en gescheiden aan te bieden. Vertaling van deze algemene verplichting naar concrete verplichtingen vindt plaats door middel van informatiebladen, waarin per branche concreet wordt aangegeven voor welke afvalstromen en onder welke condities scheiding geboden is. Bij het vaststellen van deze informatiebladen zullen partijen uit de kunststofverpakkingsketen worden betrokken.

Naast het bovenstaande spelen uiteraard ook de producenten/importeurs een belangrijke rol bij het realiseren van het hergebruik door – als ontdoener – zelf het afval gescheiden te houden. Bepalingen hieromtrent zijn opgenomen in het deelconvenant producenten/importeurs.

Voor kunststofafval uit huishoudens zal het materiaalhergebruik vooral gerealiseerd moeten worden door het afscheiden van kunststofafval uit integraal ingezameld huishoudelijk afval gevolgd door materiaalhergebruik van het daarbij vrijkomende mengsel van kunststof afval. In het voorliggende deelconvenant verplicht de minister zich er toe de totstandkoming van een dergelijke structuur van voorscheiding te bevorderen. Dit gebeurt onder meer in het kader van het T-2000 deelprogramma 'droge deeltjes scheiding'. De VMK verplicht zich er toe projecten te ondersteunen die er op zijn gericht kunststofafval uit huishoudelijk afval (mechanisch) af te scheiden en als materiaal te hergebruiken. Deze verplichting staat naast een soortgelijke verplichting voor producenten/importeurs (deelconvenant producenten/importeurs).

Het meest concreet project waarvoor een dergelijke ondersteuning momenteel aan de orde is, is het voornemen van de VAM om in de komende twee jaar een voorscheidingsinstallatie voor (onder meer) kunststofafval te realiseren en het voornemen van Texaco om een installatie te realiseren voor het vergassen van (mengsels van) kunststof afval waarbij het gevormde gas wordt afgezet als grondstof voor de chemische industrie.

Partijen hebben de overtuiging dat met de maatregelen die zijn neergelegd in het convenant tenminste 27% materiaalhergebruik in de vorm van mechanische hergebruik kan worden gerealiseerd. Onder mechanisch hergebruik wordt verstaan de opwerking van kunststofafval via fysisch-mechanische processen tot een secundaire grondstof die primaire grondstoffen vervangt zonder dat daarbij sprake is van verbranding en zonder dat de chemische samenstelling van het afval of de afvalfracties verandert. Daarnaast zijn afspraken gemaakt om te bevorderen dat bovenop de genoemde 27% mechanisch hergebruik nog 8% materiaalhergebruik wordt gerealiseerd. Materiaalhergebruik omvat in dit ver-

band ondermeer mechanisch hergebruik en grondstofhergebruik. Grondstofrecycling is de verwerking van kunststofafval tot producten die in de chemische industrie als grondstof voor de productie van chemische producten worden ingezet. Het al dan niet van de grond komen van een structuur van mechanische voorscheiding van kunststofafval uit huishoudens en hergebruik van het daarbij vrijkomende mengsel van kunststoffen als materiaal, is voor het behalen van dit percentage een cruciale factor.

In het kader van het integratieconvenant verpakkingen zal uiterlijk in het jaar 1999 een evaluatie plaatsvinden over de uitvoering van de verplichtingen van de convenanten. Indien het materiaalhergebruik van kunststofverpakkingen achterblijft bij de gestelde doelen, zullen partijen in overleg treden om afspraken te maken over het doelgericht intensiveren van de maatregelen en over het treffen van aanvullende maatregelen om de doelstelling alsnog te bereiken.

Indien naar aanleiding van de evaluatie blijkt dat de doelstellingen van dit convenant redelijkerwijze niet bereikt kunnen worden indien bijvoorbeeld één van de partijen de andere partij(en) niet in staat heeft gesteld aan zijn verplichtingen te voldoen, treden partijen met elkaar in overleg om te bezien in hoeverre de convenantsafspraken aanpassing behoeven.

4 Overige onderwerpen

Monitoring

In het integratieconvenant zijn afspraken gemaakt over de monitoring. In artikel 8, eerste lid, van dit deelconvenant is bepaald dat de bepalingen uit het integratieconvenant met betrekking tot monitoring tevens van toepassing zijn voor kunststofverpakkingen. Daarnaast is bepaald dat de VMK en de VKR ten behoeve van de monitoring de gegevens aanleveren over het materiaalhergebruik van kunststof verpakkingen.

Integratieconvenant

In het onderhavige convenant is een bepaling opgenomen dat de VMK en de VKR met de ondertekening van dit deelconvenant aangeven de inhoud van het integratieconvenant te onderschrijven. Dit betekent dat de overwegingen en doelstellingen met betrekking tot preventie en materiaalher-

gebruik van het integratieconvenant worden erkend door de partijen die het deelconvenant ondertekenen.

Daarnaast is een bepaling opgenomen dat de bepalingen over wijziging, geschillenbeslechting, evaluatie en beëindiging van overeenkomstige toepassing zijn.

Regeling

De partijen van de zijde van het bedrijfsleven die dit convenant hebben gesloten, voldoen aan de verplichtingen genoemd in artikel 4 van de regeling verpakkingen. Bedrijven die zich in een later stadium willen aansluiten bij dit convenant kunnen dit doen door lid te worden van de VMK of de VKR.

Bijlage Kwaliteitseisen

1 Bilaterale afspraken tussen marktpartijen

Door de veelheid van kunststofverpakkingen en materiaaleigenschappen, door de diversiteit aan materiaalgebruik- en voorbe-

werkingstechnologieën die door inzamelaars, sorteerdere of verwerkers van kunststofverpakkingen worden gebruikt en door de veelheid van kwaliteitseisen die gebruikers van secundaire grondstoffen stellen, is het niet mogelijk algemeen geldende kwaliteitseisen op te stellen voor het gescheiden aanbieden van gebruikte kunststofverpakkingen.

Marktpartijen (ontdoeners enerzijds en inzamelaars, sorteerdere en herverwerkers anderzijds) dienen daarom over het aanbieden, verwijderen van gebruikte kunststofverpakkingen uit de KWDI-sector, bilaterale afspraken te maken aan de hand van onderstaande checklist. Conform de afspraken daarover in het Deelconvenant Producenten\Importeurs en het Deelconvenant Materiaalhergebruik Kunststofverpakkingen, zal de VMK marktpartijen hierbij stimuleren.

Bij kunststof geldt in sterke mate dat de kwaliteit van de secundaire grondstof hoogwaardiger is naarmate er bij het herverwerkingsproces minder vermenging met andere kunststofsoorten en verontreinigingen optreedt. De verwijdering van kunststofverpakkingenafval wordt gestimuleerd, naarmate het verpakkingenafval zuiverder (zo min mogelijk verschillende kunststofsoorten en bij voorkeur één kunststofsoort) en schoner (zo min

mogelijk niet-kunststof verontreinigingen) wordt aangeboden.

2 Checklist voor scheiding en aanbidding

Voor het aanbieden en verwijderen van gebruikte kunststofverpakkingen maken de inzamelaar/sorteerder en de ontdoener afspraken over:

1. de mate van scheiding naar verpakkingvorm en kunststofsoort;
2. de mate van niet-kunststof verontreinigingen;
3. inzamelmiddelen en aanbiedingsvormen;
4. hoeveelheden die per locatie en per periode worden aangeboden;
5. frequentie van verwijdering;
6. kosten voor verwijdering;
7. contractvorm, looptijd en acceptatievoorwaarden.

Omdat het in de praktijk voor de ontdoener vaak niet mogelijk is om op efficiënte wijze de diverse kunststofsoorten, verpakkingvormen en verontreinigingen te scheiden, kunnen tussen ontdoener en inzamelaar/sorteerder, aanvullende afspraken worden gemaakt over de toelaatbare aanwezigheid van:

- soortvreemde kunststofverpakkingen (strechfolie in krimpfolie, polystyreen in krimpfolie, spanbanden etc.);
- kunststof voorwerpen (niet-verpakkingen);
- verpakkingen van andere materialen (papier/karton, glas, metaal, hout, textiel, etc.);
- niet-kunststof voorwerpen (spanbanden, touw, draad, netten, clips, lederwerk, aardewerk, keramiek, porselein, etc.);
- organische restproducten en aanhangend vuil (plantaardige olie en vetten, aarde, etc.);
- anorganische productresten en aanhangend vuil (steensoorten, beton, etc.).

Deelconvenant materiaalhergebruik houten verpakkingen

Partijen,

1. De Minister van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer, Margaretha de Boer, handelend als bestuursorgaan en als vertegenwoordiger van de Staat der Nederlanden mede namens de Minister van Econo-

mische Zaken en de Minister van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij, hierna te noemen: 'de Minister';

en

2. De Stichting Kringloop Hout i.o., bestaande uit ondernemingen en organisaties van ondernemingen uit de keten van grondstoffen tot herverwerking van houten verpakkingen die

- hout als grondstof voor de verpakkingsmiddelenindustrie produceren en importeren (de houtproducenten, -importeurs en -handelaren);
- nieuw en gebruikt hout verder verwerken tot houten verpakkingsmiddelen (de producenten van houten verpakkingsmiddelen);
- gebruikte houten verpakkingen inzamelen, transporteren, sorteren, bewerken en als materiaal hergebruiken (de reparateurs van houten verpakkingen en de houtrecyclingsindustrie);

en te dezen vertegenwoordigd door de heer A. Brand;

Overwegende,

– dat een integratieconvenant verpakkingen is afgesloten dat betrekking heeft op alle verpakkingen die in Nederland op de markt worden gebracht, met uitzondering van die verpakkingen die worden uitgevoerd uit Nederland,

– dat bij het integratieconvenant verpakkingen deelconvenanten horen die betrekking hebben op preventie en producthergebruik en op materiaalhergebruik,

– dat het onderhavige convenant een deelconvenant is in zin van het integratieconvenant verpakkingen,

– dat de desbetreffende overwegingen van het integratieconvenant verpakkingen ook als overwegingen van dit convenant worden aangemerkt,

– dat in het integratieconvenant verpakkingen is afgesproken dat in het jaar 2001 van de totale hoeveelheid nieuw op de markt te brengen verpakkingen van papier of karton, glas, metaal en kunststof, tenminste 65% als materiaal wordt hergebruikt en van hout tenminste 15%, voorzover het hiervoor benodigde verpakkingsafval in voldoende mate gescheiden wordt aangeboden volgens de overeengekomen voorwaarden,

– dat het om milieu-hygiënische en economische redenen niet zinvol is houten verpakkingen die bij particuliere huishoudens vrijkomen onder de reikwijdte van dit convenant te laten vallen,

– dat de kosten voor de verwijdering van houten verpakkingen afkomstig uit bedrijven, voor rekening zijn van die bedrijven;

verklaren het volgende te zijn overeengekomen:

§ 1 Reikwijdte en preventie

Artikel 1 reikwijdte

Dit convenant heeft betrekking op alle houten verpakkingen die in Nederland als bedrijfsafval vrijkomen.

Artikel 2 preventie

De Stichting Kringloop Hout verplicht zich al datgene te doen dat redelijkerwijs van haar gevergd kan worden opdat de producenten/importeurs in staat worden gesteld de maatregelen te treffen inzake preventie zoals bedoeld in artikel 4 van het deelconvenant producenten/importeurs.

§ 2 Scheiding

Artikel 3 scheiding

Partijen verplichten zich te bevorderen dat bedrijven uit de kantoren-, winkels-, diensten-, en industriese sector, houten verpakkingsafval scheiden, gescheiden houden en gescheiden aanbieden.

§ 3 Afnamegarantie

Artikel 4 afnamegarantie

De Stichting Kringloop Hout verplicht zich ervoor zorg te dragen dat al het gescheiden aangeboden hout afkomstig van verpakkingen wordt afgenomen door een bij haar aangesloten onderneming.

§ 4 Materiaalhergebruik

Artikel 5 materiaalhergebruik

De Stichting Kringloop Hout verplicht zich om in het jaar 2001 ten minste 15% van de totale gewichtshoeveelheid nieuw in Nederland op de markt gebrachte houten verpakkingen als

materiaal te hergebruiken voor zover zij het hiervoor benodigde materiaal in voldoende mate gescheiden krijgt aangeboden.

§ 5 Overige onderwerpen

Artikel 6 monitoring

1. Voor wat betreft de monitoring zijn de artikelen 9 en 10 van het integratieconvenant verpakkingen van toepassing.

2. De Stichting Kringloop Hout verplicht zich om ten behoeve van de monitoring de gegevens met betrekking tot materiaalhergebruik te leveren overeenkomstig het protocol, bedoeld in artikel 9, tweede lid, van het integratieconvenant verpakkingen.

Artikel 7 rapportage

1. De Stichting Kringloop Hout stelt jaarlijks voor 1 mei, voor de eerste maal uiterlijk op 1 mei 1998, een rapportage op die een overzicht bevat van de voortgang van de uitvoering van dit convenant in het voorgaande kalenderjaar en de betekenis daarvan voor de realisering van de doelstelling, bedoeld in artikel 5.

2. De rapportage, bedoeld in het eerste lid, wordt toegezonden aan de uitvoeringsinstantie, bedoeld in artikel 7 van het integratieconvenant verpakkingen.

Artikel 8 voorlichting

Partijen verplichten zich ieder tot het opstellen van een voorlichtingsprogramma ten behoeve van het realiseren van de doelstellingen en maatregelen van dit convenant en stemmen deze op elkaar af.

Artikel 9 integratieconvenant

De artikelen 12 tot en met 14 en de artikelen 16 tot en met 18 van het integratieconvenant verpakkingen zijn van overeenkomstige toepassing.

Artikel 10 relatie met integratieconvenant

De Stichting Kringloop Hout onderschrijft de inhoud van het integratieconvenant verpakkingen.

Artikel 12 deelconvenant

Dit convenant is een deelconvenant als

bedoeld in artikel 19 van het integratieconvenant verpakkingen.

Artikel 13 toelichting

De bij dit convenant gevoegde toelichting maakt onlosmakelijk deel uit van dit convenant.

Artikel 14 looptijd

1. Dit convenant treedt in werking op de tiende dag na ondertekening en eindigt op 31 december 2002.

2. In afwijking van het gestelde in het eerste lid, vervallen de artikelen 2 tot en met 5 en artikel 8 op 31 december 2001.

Artikel 15 overeenkomst naar burgerlijk recht

Dit convenant heeft kracht van overeenkomst naar burgerlijk recht.

Aldus overeengekomen en getekend in tweevoud te 's-Gravenhage op 15 december 1997

Toelichting bij het deelconvenant materiaalhergebruik houten verpakkingen

1 Inleiding

In de Regeling verpakking en verpakingsafval (Staatscourant 1997, nr. 125, van 4 juli 1997) wordt de verpakkingketen de mogelijkheid geboden om samen met de overheid een convenant te sluiten waarin de verschillende partijen (bedrijfsleven en overheid) afspraken maken over het behalen van de doelstellingen. Met het sluiten van een convenant zijn de producenten en importeurs vrijgesteld van de individuele verplichtingen uit de Regeling. De verpakkingketen heeft van de mogelijkheid om een convenant te sluiten, gebruik gemaakt, hetgeen heeft geresulteerd in het Convenant Verpakkingen II.

Het Convenant verpakkingen II bestaat uit het integratieconvenant verpakkingen, waarin de algemene doel- en taakstellingen en overkoepelende afspraken zijn neergelegd, uit het deelconvenant producenten/importeurs, dat betrekking heeft op preventie en producthergebruik en uit vijf deelconvenanten, die betrekking hebben op materiaalhergebruik van respectievelijk papier/karton, glas, metaal, kunststof en hout. Onderhavig convenant is het deelconvenant materiaalhergebruik houten verpakkingen.

In het onderhavige convenant maken de rijksoverheid en de Stichting Kringloop Hout, als vertegenwoordiger van ondernemingen en organisaties van ondernemingen uit de keten van houten verpakkingen, afspraken die tot doel hebben om in het jaar 2001 tenminste 15% materiaalhergebruik van houten verpakkingen te realiseren.

Onderhavig convenant heeft geen betrekking op houten verpakkingen die vrijkomen uit particuliere huishoudens. Deze stroom is verwaarloosbaar klein en het heeft vanuit milieu- en economisch oogpunt geen zin deze kleine stroom gescheiden in te zamen dan wel uit het integrale huishoudelijke afval af te scheiden. Dit convenant richt zich dan ook op de houten verpakkingen die als bedrijfsafval vrijkomen [artikel 1].

2 Achtergrond

In het Nederlandse milieubeleid waren voor de inwerkingtreding van de Regeling verpakking en verpakingsafval nog geen doelstellingen op het gebied van hergebruik van houten verpakkingen opgenomen.

In het Convenant Verpakkingen I uit 1991, dat nog geen betrekking had op houten verpakkingen, was als doelstelling opgenomen om in het jaar 2000 tenminste 60% van alle in Nederland op de markt gebrachte verpakkingen als materiaal te hergebruiken. Als tussendoelstelling voor 1995 gold 50% materiaalhergebruik voor alle materialen tezamen, waarbij voor de verschillende materiaalsoorten de volgende streefcijfers golden: papier/karton: 60%, glas: 80%, metaal: 75%, kunststof: 50%.

Op 31 december 1994 is de Richtlijn 94/62 van het Europees Parlement en de Raad van 20 december 1994 betreffende verpakking en verpakingsafval, PbEG L 94/365, gepubliceerd en in werking getreden. In deze richtlijn wordt aan de lidstaten de verplichting opgelegd om zodanige maatregelen te treffen dat uiterlijk 30 juni 2001 van alle op de markt gebrachte verpakkingen bepaalde percentages worden teruggewonnen (45-65%) en als materiaal worden hergebruikt (25-45%). Per afzonderlijke materiaalsoort moet tenminste 15% materiaalhergebruik worden gerealiseerd. Deze laatste verplichting, die van belang is voor de materiaalsoort hout, is in Nederland ook overgeno-

men in de Regeling en in het Convenant Verpakkingen II.

De implementatie van de richtlijn vindt plaats door middel van de Ministeriële regeling verpakking en verpakingsafval (Staatscourant 1997, nr. 125, van 4 juli 1997). In deze regeling worden primair de producenten/importeurs (ook wel genoemd: de verpakkers/vullers) aangesproken op het realiseren, met ingang van 1 augustus 1998, van 65% terugwinning en 45% materiaalhergebruik voor alle materialen samen en tenminste 15% per materiaalsoort.

In de regeling wordt echter nadrukkelijk gesteld dat de gehele verpakkingketen daaraan dient mee te werken. De regeling is zodanig opgezet, dat deze uitnodigt te komen tot een nieuw verpakkingconvenant (het Convenant Verpakkingen II), waarin de materiaalproducenten in de verpakkingketen met name verantwoordelijkheid nemen om in het jaar 2001 in totaal 65% materiaalhergebruik te realiseren. In het integratieconvenant verpakkingen is afgesproken dat in het jaar 2001 van de totale hoeveelheid nieuw op de markt te brengen verpakkingen van papier of karton, glas, metaal en kunststof, tenminste 65% als materiaal wordt hergebruikt en van hout tenminste 15%, voorzover het hiervoor benodigde verpakingsafval in voldoende mate gescheiden wordt aangeboden volgens de overeengekomen voorwaarden. Onderhavig deelconvenant maakt onderdeel uit van dit nieuwe convenant.

De Europese Richtlijn en de Ministeriële Regeling vragen van alle materiaalketens een bijdrage aan het realiseren van de doelstellingen op het gebied van ondermeer materiaalhergebruik. In de Regeling en in het Convenant is voor wat betreft de materiaalsoort hout gekozen voor het in de Richtlijn en in de Regeling laagst toegestane percentage: 15%. De reden hiervoor is voornamelijk dat in het geval van houten verpakkingen reeds een zeer goede benutting van het materiaal hout plaats vindt: houten verpakkingen worden vrijwel uitsluitend gebruikt in de zogenaamde kantoren-, diensten-, winkels- en industrie-sector (KWDI-sector), waar meermalig gebruik van pallets en kisten gebruikelijk is, en afvalhout, dat definitief verwijderd moet worden, wordt door-

gaans verbrand met energiete-
rugwinning.

Exacte gegevens over omvang, aard en herkomst van de stroom houten verpakingsafval zijn niet voor handen. Op basis van grove schattingen kan voorlopig worden uitgegaan van ca. 180 Kton per jaar (7% van de totale hoeveelheid verpakkingen). De monitoringsactiviteiten in het kader van het Convenant Verpakkingen II zullen de komende jaren meer duidelijkheid op dit gebied moeten geven. Veruit het meeste houten verpakingsafval komt vrij uit de kantoren-, winkel-, diensten- en industriector (de zgn. KWDI-sector) en niet uit huishoudens.

In de regeling wordt er vanuit gegaan dat bedrijven onder andere afvalhout scheiden, gescheiden houden en gescheiden afgeven. In het deelprogramma Gescheiden Inzamelen van Bedrijfsafval (GIBA) van het AOO wordt gesteld dat de zorgplicht van bepaalde categorieën bedrijven voor de scheiding van bepaalde afvalstromen ondermeer wordt geregeld door middel van AMvB's ex art. 8.40 Wm en door middel van milieuvergunningen.

Ten slotte zij nog vermeld dat de gescheiden inzameling en het hergebruik van onder andere houten verpakkingen gestimuleerd wordt door het Besluit stortverbod afvalstoffen dat voor onder andere de categorieën hout, verpakkingen, huishoudelijk afval, kantoor-, winkel- en dienstena-fval en vergelijkbaar industrieel afval per 1 januari 1996 effectief is.

3 Toelichting op de convenantsafspraken

3.1 Preventie (artikel 2)

In het deelconvenant producenten/ importeurs zijn verplichtingen neergelegd voor de producenten/importeurs (ook wel genoemd: verpakkers/vullers) op het gebied van kwantitatieve en kwalitatieve preventie. Dit betekent onder andere dat de producent/importeur zich moet inspannen om de gewichtshoeveelheid materiaal die hij voor verpakingsdoeleinden gebruikt en de milieuschadelijkheid van zijn verpakkingen zoveel mogelijk te reduceren. De producent/importeur kan dat niet in zijn eentje. Hij heeft daarbij de expertise van de overige partijen in de verpakkingketen nodig. Artikel 2 verplicht de partijen in de keten van houten verpakkingen de producent/importeur die in hout verpakt, te helpen

bij het realiseren van zijn verplichtingen op het gebied van preventie.

3.2 Scheiding (artikel 3)

Voor het realiseren van materiaalhergebruik van houten verpakkingen is het noodzakelijk dat bedrijven uit de KWDI-sector houten verpakkingen scheiden, gescheiden houden en gescheiden aanbieden voor hergebruik. In het kader van dit convenant nemen partijen de verplichting op zich om te stimuleren dat houten verpakkingen die door bedrijven uit de KWDI-sector worden gebruikt, gescheiden worden ingezameld [artikel 3].

De minister zal de gescheiden inzameling onder andere bevorderen volgens de lijnen zoals die zijn neergelegd in het deelprogramma Gescheiden Inzamelen van Bedrijfsafval (GIBA) van het Afval Overleg Orgaan. Bedrijven zullen door middel van AMvB's ex art. 8.40 Wm en door middel van milieuvergunningen verplicht worden onder andere hout te scheiden, gescheiden te houden en gescheiden af te voeren. De minister zal onder andere door middel van voorlichting en andere in het deelprogramma GIBA genoemde instrumenten bevorderen dat de bedrijven hout ten behoeve van hergebruik zullen overdragen aan de houtketen [artikel 3 en artikel 8].

Ook van de keten van houten verpakkingen worden op dit gebied aantoonbare inspanningen verwacht [artikel 3 en artikel 8]. Dit kan in de eerste plaats door be- en verwerkingscapaciteit beschikbaar te hebben en een logistieke structuur aan te bieden. Ook op financieel vlak is e.e.a. mogelijk.

Bedrijven in de KWDI-sector zijn zelf namelijk financieel en organisatorisch verantwoordelijk voor het scheiden, gescheiden houden en gescheiden afgeven van bedrijfsafval. De houtketen kan hierop inspelen door de kosten voor scheiden, gescheiden houden en gescheiden afvoeren ten behoeve van hergebruik voor de KWDI-sector concurrerend te laten zijn met die voor afvoer voor eindverwerking (verbranding). Ten slotte wordt ook van de houtketen verwacht dat zij voorlichtingsactiviteiten ondernemen.

3.3 Afnamegarantie en materiaalhergebruik (artikel 4 en 5)

De verplichtingen leiden ertoe dat de bij de Stichting Kringloop Hout aangesloten ondernemingen een zodanige hoeveelheid van de door bedrijven uit

de KWDI-sector aangeboden houten verpakkingen terugnemen dat in het jaar 2001 tenminste 15% kan worden verwerkt in nieuwe houten producten. Op de kwaliteiten van de aangeboden gebruikte verpakkingen heeft de Stichting Kringloop Hout geen directe, maar wel een indirecte invloed. Op de overige condities, zoals overdrachtprijzen, hebben de bij de Stichting Kringloop Hout aangesloten ondernemingen wel invloed. Ook dient de keten van houten verpakkingen zorg te dragen voor het vinden van voldoende capaciteit om al het aangeboden verpakingsmateriaal af te kunnen hergebruiken.

Materiaalhergebruik houdt in dat het houten materiaal waaruit een houten verpakking bestaat opnieuw in een houten product moet worden verwerkt. Verbranding met energiete-
rugwinning of ten behoeve van energie-opwekking in een AVI of electriciteitscentrale valt hier dus niet onder en producthergebruik evenmin. Bij producthergebruik wordt immers niet het materiaal, maar het product hergebruikt. Dit betekent bijvoorbeeld dat als van een afgedankte, niet meer bruikbare pallet twee goede planken worden gebruikt voor de reparatie van een nog bruikbaar pallet het hergebruik van die twee planken als materiaalhergebruik worden beschouwd, maar het opnieuw in omloop brengen van de gerepareerde pallet niet. Die laatste wordt immers als product hergebruikt. Maar ook meermalige pallets komen eens in het afdankstadium en dan kan het hout weer als materiaal worden hergebruikt, bijvoorbeeld in palletklossen of in spaanplaat.

3.4 Overige onderwerpen

monitoring en rapportage (artikel 6 en 7)

In het integratieconvenant zijn afspraken gemaakt over de monitoring. In artikel 6 van dit deelconvenant is bepaald dat de bepalingen uit het integratieconvenant met betrekking tot monitoring tevens van toepassing zijn voor houten verpakkingen. Daarnaast is bepaald dat de Stichting Kringloop Hout ten behoeve van de monitoring de gegevens moet aanleveren over het materiaalhergebruik van houten verpakkingen.

In het integratieconvenant is tevens

opgenomen dat de uitvoeringsinstantie van de verpakkingketen een verslag maakt over de uitvoering van het Convenant verpakkingen II. Om te kunnen bezien of met de voorgestelde maatregelen de doelstelling met betrekking tot materiaalhergebruik kan worden gerealiseerd, is het noodzakelijk dat de verschillende materiaalketens hier gegevens over aanleveren. Om deze reden is in het onderhavige convenant de verplichting opgenomen (artikel 7) dat een rapportage dient te worden opgesteld over de uitvoering van de doelstelling van 15% materiaalhergebruik. De Stichting Kringloop Hout dient deze toe te zenden aan de uitvoeringsinstantie van de verpakkingketen bedoeld in artikel 7 van het integratieconvenant. Deze uitvoeringsorganisatie rapporteert op zijn beurt aan de Commissie Verpakkingen, bedoeld in artikel 12 van het integratieconvenant.

evaluatie

In het kader van het integratieconvenant verpakkingen zal uiterlijk in het jaar 1999 een evaluatie plaatsvinden over de uitvoering van de verplichtingen van de convenanten. Indien het materiaalhergebruik van houten verpakkingen achterblijft bij de genoemde 15%, zullen partijen overleggen om, afhankelijk van de oorzaak, zo mogelijk verbeteringen voor te stellen, teneinde het percentage alsnog te bereiken. Voor de uitvoering van de verbeteringen zal opnieuw tussen partijen worden onderhandeld.

Indien n.a.v. de evaluatie blijkt dat de doelstellingen van dit convenant redelijkerwijze niet bereikt kunnen worden indien bijvoorbeeld één van de partijen de andere partij(en) niet in staat heeft gesteld aan zijn ver-

plichtingen te voldoen, treden partijen met elkaar in overleg om te bezien in hoeverre de convenantsafspraken aanpassing behoeven.

¹ bron: Jaarverslag Commissie Verpakkingen, oktober 1996.

² Hier wordt bedoeld verbranding in een AVI (integratieconvenant, toelichting).

³ een cluster is in het deelconvenant producenten/importeurs, artikel 1, sub f, gedefinieerd als: 'twee of meer producenten/importeurs die een gekozen eenheid vormen'.

⁴ SBI: Standaard Bedrijfs Indeling

⁵ De onderneming die deze verpakkingen daadwerkelijk aan het product toevoegt (vaak de detaillist) blijft echter wel verantwoordelijk voor de preventie. Dit houdt in dat deze onderneming verantwoordelijk blijft voor de toepassing van deze verpakking en ook voor de opgave van de hoeveelheden.

⁶ Het betreft verpakkingen die de verpakkingfunctie minimaal één keer hebben vervuld.

⁷ VBI: Verf- en chemicaliën Behandelingsinstallaties

⁸ Via de 2-jaarlijkse CBS-enquête.

⁹ GHA: Groot Huishoudelijk Afval

¹⁰ KGA: Klein Gevaarlijk Afval

¹¹ Voorbeeld: indien de relatieve verandering van het BBP ten opzichte van 1986 plus 25% is en de hoeveelheid verpakkingen in 1986 gelijk was aan 1000 kT, dan wordt de huidige hoeveelheid verpakkingen vergeleken met de referentie van 1250 kT om te bepalen of aan de preventiedoelstelling is voldaan.

¹² Meedoen aan het monitoringsysteem betekent in dezen het tijdig en juist aanleveren van alle vereiste gegevens.

¹³ Het betreft verpakkingen van kunststoffen, papier en karton, metaal en glas (dus niet van hout).

¹⁴ Dit verzoek zal in de praktijk tegelijk plaatsvinden met het verzoek tot aansluiting bij het convenant via de Uitvoeringsorganisatie, dan wel separaat bij wijziging van de situatie.

¹⁵ Onder de autonome toename van de hoeveelheid bestaande eenmalige product-verpakkingcombinaties wordt verstaan de toename als gevolg van gewone marktontwikkelingen, waaronder ook wordt verstaan de toename met verpakkingen die als gevolg van een technische of economische optimalisatie een kleine mutatie hebben ondergaan t.o.v. bestaande product-verpakkingcombinaties.

¹⁶ Deze productgroepen worden als volgt gedefinieerd:

Bier: de gehopte drank die wordt verkregen door alcoholische gisting van wort, waaronder begrepen alcoholarm bier: bier dat ten hoogste 0,6 volumeprocent alcohol bevat.

Frisdranken: water, mineraalwater en spuitwater daaronder begrepen, met toegevoegde suiker en/of andere zoetstoffen, dan wel gearomatiseerd, alsmede andere alcoholvrije dranken, andere dan vruchten- of groentesappen of zuiveldranken. Onder frisdranken wordt niet verstaan: sportdranken.

Waters: water, natuurlijk of kunstmatig mineraalwater en spuitwater daaronder begrepen, zonder toegevoegde suiker of andere zoetstoffen, noch gearomatiseerd.

¹⁷ 'Niet belastender voor het milieu' wil zeggen: de gerapporteerde milieubelasting in de onder punt 7 genoemde milieuanalyse van de onderzochte eenmalige verpakking moet gelijk of minder zijn dan die van de meermalige verpakking.